

સાપ્તાહિક મુંબઈ સમાચાર

203 વર્ષ

R.N.I. No. 1689/57

મુંબઈ પ્રસિદ્ધ થતું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૮૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૪ ■ Volume 68 ■ Issue 14
 ■ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧ ■ ચૈત્ર સુદ-૯ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ REGD.No. MCS/121/2024-26

રવિવાર, ૬ એપ્રિલ, ૨૦૨૫, કિંમત ₹ ૧૦.૦૦

ઉત્સવ પૂર્તિ

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

ANTARA
GOLD & DIAMONDS
DADAR | BORIVALI

TODAY'S GOLD RATE
₹ 81,540/-
PER 10 GRAMS OF 22KT BIS HALLMARKED JEWELLERY

WE BUY OLD GOLD AT BEST RATE

DIAMOND JEWELLERY
VVS-VS F-G QUALITY
CERTIFIED NATURAL DIAMONDS

DADAR 022 4041 5565 | BORIVALI 022 6811 5565
OPEN ON ALL DAYS

આજે રામનવમી:
દેશભરમાં હાઈ અલર્ટ
ભારત-શ્રીલંકા વચ્ચે
સંરક્ષણ સહકાર કરાર થયા

અંક પ્રગટ થઈ ચૂક્યો છે

કિંમત: ₹ ૫૦/-

વર્ષા અંક ૨૦૨૫

મુંબઈ સમાચાર

Compare Gold Rate + Making Charge per gram and then buy
Gold & Diamonds at Wholesale Prices

0% Making Charges on Selected 22kt Antique Jewellery

LOWEST Gold Rates Guaranteed*

14% Making charges on Antique Jewellery

15% OFF on Diamonds

50% OFF on Making Charges of Diamond Jewellery

IGI Certified Diamonds

SHUBHAM MOTIWALA JEWELLERS
Govt Recognised Star Export House

Unity Heights, Shop No. 5, Chincholi Junction, S. V. Road, Malad (W). Tel: 022 49632752/64, 9833089109.

www.shubhammotiwala.com

OFFER VALID TILL 30TH APRIL

KNB TOURS Khojeste Noshir Bharucha
9987289154 / 8454041176/9967846353

JAPAN 13 DAYS | 23 MAY 4 JUN 2025 | INR 480000/-

TOKYO
• Tokyo Sky Tree • 3D Team Lab
• Asakusa Temple • Nakamise Shopping Street • Sumida River Cruise • Ginza Shopping Area
• Visit Odaiba • Shibuya Crossing Drive By • Tokyo Orientation Tour

KOBE
• Earthquake Museum • Todaiji Temple • Nara Deer Park • Kasuga Taisha Shrine • Akashi Kaiko Bridge • Visit Dotombori Street

GIFU
• Shirakawago Village Tour - Unesco • Ukai Boat Ride

MT FUJI AND HAKONE
• Mt Fuji - 5th Station (Weather Permitted) • Hakone Ropeway • Lake Ashi Cruise (Togendai to Hakone Machi) • Oshino Hakkai Village

ALL INCLUSIVE
TOYOMA - ALPINE ROUTE
• Ougisawa - Kurobo Dam by Tunnel Trolley Bus • Kurobe Lake Kurobe Dam by Cable Car • Kurobe Dairadaikan by Ropeway • Daikan Bou Murodo by Trolley Bus • Murudo Bijodaira by Highland Local Bus • (Snow Valley) • Bijodaira Tateyama by Cable Car

OSAKA
• Osaka Castle (Photostop)
• Osaka Aquarium

HIROSHIMA
• Osaka - Hiroshima - Bullet Train
• Atomic Bomb Dome • Peace Memorial Park • Miyajima Island • Itsukushima Shrine

KYOTO
• Arashiyama Bamboo Forest
• Kiyomizudera • Giesha District
• Kinkaku Ji Temple • Visit Kawaramachi Street • Fushimi Inari Taisha Shrine

NAGOYA
• SC Maglev and Railway Park • Toyota Kikan Museum • Nabana No Sato

VRAJ FILMS PRESENTS IN ASSOCIATION WITH MASOOM FILMS AND ZEEL PRODUCTION

આપણી ભાષા... આપણું ગૌરવ

SUPERHIT

જીજી સાલા જીજી

book my show **9.1** | **IMDb 9.3**

TUSHAR SADHU | RAGI JANI | KUSHAL MISTRY
WRITTEN & DIRECTED BY VIPUL SHARMA
PRODUCED BY KRUPA SONI & SANJAY SONI

RUNNING SUCCESSFULLY

ગુપ બુકિંગ માટે સંપર્ક : 97229 42228

ઈટ્સ ટાઈમ ટુ સે Thank You!

મધર્સ ડે - 11 મે

માં એ તમને જીવન આપ્યું, હવે તમને તક છે માં ને આ સુંદર દુનિયા બતાવવાનો. તે માટે જ તો છે 'વીણા વર્લ્ડ વુમન્સ સ્પેશિયલ' મોકલો તેને બિન્ધાસ્ત! ભોવા દો તેને આપણું અતુલ્ય ભારત અને આ અક્ષલાતૂન દુનિયા!

વસ્તુઓ કરતાં વધુ કિંમતી છે યાદો!
વીણા વર્લ્ડ ટ્રાવેલ ગિફ્ટ કાર્ડ્સ!
ધ પરફેક્ટ ટોકન ઓફ લવ, હવે અહીં ઉપલબ્ધ છે:
veenaworld.com/gift-card

યુરોપ (11D/15D) May 13 / May 28 320K - 395K	યુરોપ (10D) May 25 270000	સ્વિટ્ઝર્લેન્ડ (7D) May 19 260000	અમેરિકા (13D) May 19 565000	ઓસ્ટ્રેલિયા (9D) May 22 338000
બાપાન (7D) May 24 255000	દુબઈ અબુ ધાબી (5D) May 21 88000	સિંગાપોર થાઈલેન્ડ મલેશિયા (10D) May 11 - 172000	બાલી (7D) May 23 133000	વિયેટનામ (8D) May 27 139000
નેપાળ/ભૂતાન (8D/9D) May 17/May 18 86000 - 91000	લેલ લડાખ (7D/9D) May 23/May 4 69000 - 84000	કાશ્મીર (5D/6D/7D/8D) May 16/May 4/May 13/May 4 63000 - 95000	સિક્કિમ દાર્જિલિંગ ગંગટોક પેલિંગ (9D) May 23 - 86K	આસામ મેઘાલય 7 Days - May 13 84000

Book Online from anywhere, anytime on veenaworld.com

ગુપ બુકિંગ માટે સંપર્ક : 97229 42228

veenaworld.com | Call: 1800 22 7979

Monday-Saturday 10 to 7
travel@veenaworld.com

VEENA WORLD
Travel. Explore. Celebrate Life.

ગુજરાતમાં હિટવેપનો આકરો રાઉન્ડ શરૂ : સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છમાં ગરમીનું રેડ અને ઓરેન્જ એલર્ટ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ ગુજરાતમાં તાપમાનમાં ઝડપી ગતિથી વધારો થઈ રહ્યો છે. અમદાવાદ સહિતના રાજ્યના ભાગોમાં પણ આકરી ગરમીનો અનુભવ થઈ રહ્યો છે.
ચામડી દગડાં તેવી કાળઝાળ ગરમીની સંભાવનાઓ પણ વ્યક્ત કરવામાં આવી હતી. હવામાન વિભાગે રાજ્યમાં આકરી ગરમી પડવાની આગાહી સાથે હિટવેપની વોર્નિંગ આપી હતી. જેમાં કચ્છ માટે બે દિવસના હિટવેપના રેડ એલર્ટની આગાહી કરી હતી. જ્યારે સૌરાષ્ટ્રના મોરબી અને રાજકોટ માટે ઓરેન્જ એલર્ટ જ્યારે ઉત્તર ગુજરાતના જિલ્લાઓ માટે હિટવેપનું યલો એલર્ટ આપવામાં આવ્યું હતું. ગુજરાતના કચ્છ-સૌરાષ્ટ્ર અને દક્ષિણ ગુજરાતના દરિયાકિનારે પણ અકળામણ થાય તેવી ગરમી રહેવાની આગાહી પાંચ દિવસ માટે કરવામાં આવી હતી.
હવામાન વિભાગે છ અને સાત એપ્રિલ માટે આગાહી કરી હતી, જેમાં સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છ તથા ઉત્તર ગુજરાતમાં આકરી ગરમીના અંધારા છે. જેમાં કચ્છમાં બે દિવસ રેડ એલર્ટ જ્યારે મોરબી અને

રાજકોટમાં ઓરેન્જ એલર્ટ આપવામાં આવ્યું હતું. આ સિવાય સૌરાષ્ટ્રના પોરબંદર અને જૂનાગઢમાં હિટવેપનું યલો એલર્ટ રહેશે. બનાસકાંઠા, પાટણ, મહેસાણા તથા ગાંધીનગર માટે પણ બે દિવસનું યલો એલર્ટ આપવામાં આવ્યું હતું.
આ પછી આઠ અને નવ એપ્રિલ દરમિયાન પણ સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છ અને ઉત્તર ગુજરાતના જિલ્લાઓ માટે હિટવેપનું એલર્ટ આપવામાં આવ્યું હતું. જેમાં કચ્છમાં બે દિવસ માટે ઓરેન્જ એલર્ટ જ્યારે મોરબી, રાજકોટ અને જૂનાગઢ માટે પણ યલો એલર્ટ આપ્યું હતું. જેમાં જૂનાગઢ માટે માત્ર આઠમી તારીખ માટે યલો એલર્ટ આપ્યું હતું.
આ જ તારીખો દરમિયાન ઉત્તર ગુજરાતના બનાસકાંઠા, સાબરકાંઠા, પાટણ, મહેસાણા અને ગાંધીનગર માટે હિટવેપનું યલો એલર્ટ આપવામાં આવ્યું હતું. આ સાથે જ પાંચ દિવસ માટે સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છ તથા દક્ષિણ ગુજરાતના અને ખંભાતના અખાતના દરિયાકાંઠાના ભાગોમાં અકળામણ થાય તેવી ગરમી પડવાની સંભાવનાઓ પણ વ્યક્ત કરવામાં આવી હતી.

વતનપ્રેમ યોજના હેઠળ એનઆરઆઈએ ગુજરાતના ગામડાઓનું ચિત્ર બદલી નાખ્યું

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ ગુજરાત સરકારની વતન પ્રેમ યોજનાએ રાજ્યના ગામડાઓનું ચિત્ર બદલી નાખ્યું છે. વતન પ્રેમ યોજના પ્રવાસી ભારતીયો (એનઆરઆઈ)ને જાહેર-ખાનગી ભાગીદારી મોડેલ હેઠળ તેમના મૂળ ગામોના વિકાસમાં યોગદાન આપવા પ્રોત્સાહિત કરે છે. વર્ષ ૨૦૨૧ માં શરૂ કરવામાં આવેલી આ યોજના ગુજરાતી મૂળના એનઆરઆઈને તેમના મૂળ ગામોમાં શાળાઓના નવીનીકરણ

અને અન્ય માળખાકીય કાર્યો માટે સ્વૈચ્છિક ભંડોળ પૂરું પાડવા માટે પ્રોત્સાહિત કરે છે.
બેડા જિલ્લાના ખડલ ગામના સરપંચ ફૂલસિંહ ઝાલાએ જણાવ્યું હતું કે આ યોજનાથી ગામને, ખાસ કરીને શિક્ષણ ક્ષેત્રે ફાયદો થયો છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે ગામના વિકાસ માટે એનઆરઆઈએ ૩૨ લાખ રૂપિયાનું દાન આપ્યું છે અને ગામમાં હવે એક નવી શાળા છે જે લગભગ ૪૦૦ વિદ્યાર્થીઓને ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ પૂરું

પાડે છે. એનઆરઆઈના આ કાર્યો અન્ય ગામોને પ્રેરણા આપે છે. તેવી જ રીતે, બેડાના ઉત્તરસંડા ગામના એનઆરઆઈ પણ આનું જ યોગદાન આપી રહ્યા છે.
ઉત્તરસંડાને એનઆરઆઈ ફંડ રૂપે નવ કરોડ રૂપિયા મળ્યા છે, જેથી ૧૨ હજારની વસ્તી ધરાવતા આ સ્માર્ટ ગામમાં સ્મશાન ઘાટ, તળાવોનું નવીનીકરણ અને આધુનિક સ્વેડન-અત્યાધુનિક મોડર્ન ઈન્વિશ મીડિયમ સ્કૂલ સહિતના પ્રોજેક્ટ શક્ય બન્યા

કેસર કેરી, કચ્છી ખારેક અને ભાલિયા ઘઉં પછી હવે અમલસાડના ચીકુને જીઆઈ ટેગ મળ્યું

અમદાવાદઃ નવસારી સહિત દક્ષિણ ગુજરાતમાં ઘણી ખેત પેદાશો છે, જે એના વિસ્તાર તેમજ લાક્ષણિકતાઓથી ઓળખાય છે. પરંતુ તેના માટે જરૂરી એવો જીઆઈ ટેગ મેળવવામાં ન આવતા ખેડૂતોને આર્થિક સાથે અન્ય નુકશાની

વેઠવી પડે છે. નવસારી જિલ્લાના અમલસાડના ચીકુને જીઆઈ ટેગ મળ્યું હતું. અમલસાડ ચીકુ અથવા સાપોડિલા, ભૌગોલિક સૂચક ટેગ મેળવવા માટે ગુજરાતમાંથી ૨૮મી આઇટમ બની છે. કેસર કેરી, કચ્છી ખારેક (સૂકી ખજૂર)

અને ભાલિયા ઘઉં પછી, તે પ્રતિષ્ઠિત ટેગ મેળવનારી રાજ્યની ચોથી ખાદ્ય વસ્તુ બની છે. અમલસાડ ચીકુ માટે જીઆઈ ટેગ માત્ર હેરિટેજનું જ રક્ષણ કરશે નહીં, પરંતુ ખેડૂતો માટે વૈવિધ્ય બજારો સુધી પહોંચવા માટેના દરવાજા

કડી અને વિસાવદર વિધાનસભા બેઠકો માટે ૧૫ જૂન પહેલાં પેટાચૂંટણી યોજાવાની શક્યતા

મતદાર યાદીની સંક્ષિપ્ત સુધારણા માટે કાર્યક્રમ જાહેર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ ગુજરાત વિધાનસભાની કડી અને વિસાવદર વિધાનસભા બેઠકો માટે પેટાચૂંટણી યોજાવાના સંકેત મળી રહ્યા છે. કેન્દ્રીય ચૂંટણી પંચે આ બંને બેઠકો માટે મતદાર યાદીની સંક્ષિપ્ત સુધારણા માટેનો કાર્યક્રમ જાહેર કર્યો છે, જે ૮ એપ્રિલથી ૨૪ એપ્રિલ સુધી ચલાવાશે. આ પ્રક્રિયા પૂર્ણ થયા બાદ પાંચ મે ૨૦૨૫ સુધીમાં સુધારેલી મતદાર યાદી જાહેર થશે અને આ બંને બેઠકો પર ૧૫ જૂન પહેલાં પેટાચૂંટણી યોજાવાની સંભાવના છે.
અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, કડી વિધાનસભા બેઠક પર ભાજપના ધારાસભ્ય કરસનભાઈ સોલંકીનું ગત ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૫માં અવસાન થયું

હતું. જ્યારે વિસાવદર વિધાનસભા બેઠક પર આમ આદમી પાર્ટીના ધારાસભ્ય ભૂપતભાઈ ભાયાણીએ ૨૦૨૩માં રાજીનામું આપ્યું હતું. જેથી આ બંને બેઠક ખાલી પડી છે.
૨૦૨૨માં વિસાવદર બેઠક પરથી કોંગ્રેસના પાટીદાર નેતા હર્ષદ રિભડિયાએ જીત મેળવી હતી. જે બાદ બીજા જ વર્ષ તેઓએ કોંગ્રેસ છોડી ભાજપમાં જોડાઈ ગયા હતા, જેના કારણે આપના ભૂપત ભાયાણીએ આ બેઠક પર વિજય મેળવ્યો હતો.
રિભડિયાએ વિસાવદરની ચૂંટણીના પરિણામને હાથ કોર્ટમાં પડકારતા આ બેઠક પર લાંબા સમય સુધી ચૂંટણી થઈ શકી નથી. હવે કાયદાકીય ગૂંચ ઉકેલાતા, પેટાચૂંટણીનો માર્ગ મોકળો થયો છે.

નોંધવા જેવી બાબત એ છે કે વર્ષ ૨૦૨૨ પછી રાજ્યમાં ખંભાત, વિજાપુર, વાઘોડિયા, પોરબંદર અને માણાવદર સહિતની બેઠકો માટે પેટાચૂંટણી યોજાઈ ચૂકી છે. નવેમ્બર ૨૦૨૪માં વાવ વિધાનસભાની પેટાચૂંટણી યોજાઈ હતી, ત્યારે વિસાવદર માટે કોર્ટકેસ પેનિંગ હોવાને કારણે ત્યાં ચૂંટણી થઈ ન હતી. હવે કડી અને વિસાવદરની પેટાચૂંટણી યોજવા માટે ચૂંટણી પંચે તૈયારીઓ શરૂ કરી છે.
રાજકીય રીતે કડી અને વિસાવદરની પેટાચૂંટણી ભારે રસાકસીભરી રહી શકે છે. કારણ કે ભાજપ, કોંગ્રેસ અને આમ આદમી પાર્ટી ફરી એક વખત મેદાનમાં હશે. હવે ચૂંટણી પંચની આગામી જાહેરાત પર સોની નજર રહેશે. ■

ડીસા બ્લાસ્ટ કેસમાં ઈજાગ્રસ્ત યુવકનું મોત થતાં મૃત્યુઆંક વધી ૨૨ થયો

ફેક્ટરી માલિકનું ભાજપ કનેક્શન બહાર આવ્યું

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ બનાસકાંઠાના ડીસામાં એક એપ્રિલ (મંગળવારે) ગેરકાયદે ફટકાડાની ફેક્ટરી અને ગોડાઉનમાં ભીષણ વિસ્ફોટ અને આગના કારણે ૨૧ શ્રમિકોએ જીવ ગુમાવ્યા હતા, જ્યારે કેટલાક ગંભીર રીતે દાગી ગયા હતા. આ લોકોને સારવાર માટે હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા છે. જેમાં સારવાર દરમિયાન વધુ એક યુવકનું મોત નીપજ્યું હતો. ડીસામાં ભાજપના કાર્યકર્મોમાં નિયમિત હાજરી આપતા દીપકને ભાજપના નેતાઓ સાથે ગાઢ સંબંધો હતા. વળી, દીપક સિંઘી પોતાના ફટકાટા વેચવા માટે નરેન્દ્ર મોદીના નામનો ઉપયોગ કરતો હતો. દીપકની કંપની દીપક ટ્રેડિંગ દ્વારા ફટકાડાના પેકેટ પર મોદીનો ફોટો લગાવીને મોદી બ્રાન્ડના ફટકાડા બજારમાં વેચવામાં આવતા હતા. ફેક્ટરીમાં વિસ્ફોટ પછી પોલીસને બાજુ માં આવેલા ગોડાઉનમાંથી મોટા પ્રમાણમાં ફટકાડાના પેકિંગ માટેનાં રેપર મળ્યાં હતા. આ રેપર પર મોદીના ફોટા સાથે મોદી બ્રાન્ડનો ઉલ્લેખ છે.

મૂતકો લક્ષ્મી અને સંજય નામ હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. જેમાં સંજયના મૂતકેહને એમ્બ્યુલન્સ મારફતે મધ્ય પ્રદેશ તેમના વતનના ગામ મોકલી અપાયો હતો.
આ દરમિયાન ૨૨ લોકોનો જીવ લેનારા ફટકાડાની ફેક્ટરીના માલિક દીપક સિંઘીનું ભાજપ સાથેનું કનેક્શન બહાર આવ્યું છે. દીપક સિંઘી ઉર્ફે દીપક મોહાનની ઉર્ફે દીપક મુલાણી ડીસા શહેર યુવા ભાજપમાં મંત્રી છે અને ભૂતકાળમાં ઉપપ્રમુખ હતા. ડીસામાં ભાજપને કાર્યકર્મોમાં નિયમિત હાજરી આપતા દીપકને ભાજપના નેતાઓ સાથે ગાઢ સંબંધો હતા. વળી, દીપક સિંઘી પોતાના ફટકાટા વેચવા માટે નરેન્દ્ર મોદીના નામનો ઉપયોગ કરતો હતો. દીપકની કંપની દીપક ટ્રેડિંગ દ્વારા ફટકાડાના પેકેટ પર મોદીનો ફોટો લગાવીને મોદી બ્રાન્ડના ફટકાડા બજારમાં વેચવામાં આવતા હતા. ફેક્ટરીમાં વિસ્ફોટ પછી પોલીસને બાજુ માં આવેલા ગોડાઉનમાંથી મોટા પ્રમાણમાં ફટકાડાના પેકિંગ માટેનાં રેપર મળ્યાં હતા. આ રેપર પર મોદીના ફોટા સાથે મોદી બ્રાન્ડનો ઉલ્લેખ છે. ■

ગુજરાતમાં રખડતા શ્વાનોએ છેલ્લાં ત્રણ વર્ષમાં ૮.૯૪ લાખ લોકોને બચાડ્યાં ભયાં

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ ગુજરાતમાં મહાનગરોથી લઈને ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં રખડતા શ્વાનોની સંખ્યા અને તેના કરડવાની સંખ્યામાં પણ વધારો થયો છે. વર્ષ ૨૦૨૨થી ૨૦૨૪ સુધીના ત્રણ વર્ષ અને ૨૦૨૫ના જાન્યુઆરી માસ મળીને રાજ્યમાં શ્વાન કરડવાના કુલ ૮,૯૪,૬૭૯ બનાવ બન્યા છે. બાળકો અને વૃદ્ધો ઉપર પણ હવે હુમલો કરતા શ્વાનોનો આટલો ઉત્પાત છતાં રાજ્ય સરકાર સ્થિતિને નિયંત્રણમાં લઈ શકી નથી. ૨૦૨૫ના જાન્યુઆરી મહિનામાં જ ૫૩,૯૪૨ લોકોને શ્વાને બચાડ્યાં ભયાં હતાં.
ગુજરાતમાં ગ્રામ પંચાયતથી લઈ મહાનગરપાલિકા અને સરકાર વિવિધ પ્રકારના ટેકસ નાગરિકો પાસેથી વસૂલ કરે છે પરંતુ શ્વાન કરડવા જેવી બાબતથી મુક્તિ અપાવી શકતી નથી. રસ્તા પર જેવી વ્યક્તિ કે વાહનચાલકને શ્વાનના ત્રાસથી ડરતા રહેવાનું પે તેવી સ્થિતિ સર્જાઈ રહી છે. લોકસભામાં એક સવાલાનું જવાબમાં રજૂ કરાયેલા આંકડા પ્રમાણે દર વર્ષે શ્વાન કરડવાની સંખ્યામાં વધારો થઈ રહ્યો છે. ગુજરાતમાં રોજના સરેરાશ ૧૮૦૦ લોકોને શ્વાન કરડે છે. મહાનગરોમાં શ્વાન પડડવાનું કે તેના ખસીકરણની કામગીરી કેટલી કંગાળ હશે તે સ્પષ્ટ છે.
કેટલાક રાજ્યને બાદ કરતા ગુજરાતમાં શ્વાન કરડવાનું પ્રમાણ વધારે હોવાનું પણ આંકડાઓ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે. ૨૦૨૫ના જાન્યુઆરીના આંકડા મુજબ ગુજરાતમાં શ્વાન કરડવાના ૫૩,૯૪૨ બનાવ સામે બિહારમાં ૩૪,૪૪૨, દિલ્હીમાં ૩૧,૯૨૮, કર્ણાટકમાં ૩૮,૪૩૭, મધ્ય પ્રદેશમાં ૧૬,૧૭૦, મહારાષ્ટ્રમાં ૫૬,૫૩૮, રાજસ્થાનમાં ૧૫,૦૬૨ અને ઉત્તર પ્રદેશમાં ૨૦,૪૭૮ બનાવ બન્યા હતા. ■

અમદાવાદ મનપા શહેરની પચીસ લાખ મિલકતો પર કચૂઆર કોડ લગાવશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ શહેરમાં આવેલી અંદાજે ૨૫ લાખથી વધુ કોમર્શિયલ-રહેણાંક મિલકતો બહાર મનપા દ્વારા કચૂઆરકોડ લગાવવામાં આવશે. મનપાની યોજનાઓ લોકો સુધી પહોંચાડવા આ પ્લાન ઘડવામાં આવ્યો છે. આનાથી મનપાની ટેક્સની આવક પણ વધશે. તમામ મિલકતોનું જીયોગ્રાફિકલ ઈન્ફર્મેશન સિસ્ટમ આધારિત મેપિંગ કરાશે. કોડ સ્કેન કરી લોકો મનપાને કોઈપણ પ્રકારની ફરિયાદ પણ નોંધાવી શકશે. શહેરમાં આવેલી

તમામ મિલકતોનું ડ્રોનથી સર્વે કરાવી ડ્રોન ઈમેજ તૈયાર કરાશે. મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન તરફથી શહેરીજનોને અપાતી ડોર ટુ કોન્ટ્રાક્ટથી વેસ્ટ કલેક્શન, પ્રોપર્ટી ટેક્સ, ફાયર સેફ્ટી સહીતની સેવાઓને આવરી લેવાશે.
આ અંગે રેવન્યુ કમિટીના સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે, કચૂઆરકોડ માટે ટૂંકમાં ટેન્ડર બહાર પડશે. લોકોના મેનુમેન્ટ નંબરને આધારે તે તૈયાર થશે અને તે મોબાઇલ આધારિત રહેશે. એકવાર કચૂઆરકોડ સિસ્ટમ અમલમાં આવે પછી

લોકોને ટેક્સ બિલની વિગતો પણ મોબાઇલ પર મળી જશે. પ્રોફેશનલ ટેક્સ જીઓ આ રીતે મોકલાશે. આ ઉપરાંત જીયોગ્રાફિકલ ઈન્ફર્મેશન મેપિંગને કારણે કોઈપણ જગ્યાએ ગેરકાયદે બાંધકામ થયું હશે તો તેને પણ પકડી શકાશે અને સંબંધિત વિભાગને જાણ કરી કાર્યવાહી કરાશે. શહેરમાં આવેલી મિલકતોના ડેન્ડર બહાર પડશે. લોકોના મેનુમેન્ટ નંબરને આધારે તે તૈયાર થશે અને તે મોબાઇલ આધારિત રહેશે. એકવાર કચૂઆરકોડ સિસ્ટમ અમલમાં આવે પછી

વડોદરાના મુખ્ય ટ્રાફિક સિગ્નલો બપોરે એક થી ચાર વાગ્યા સુધી બંધ રાખવા ટ્રાફિક પોલીસનો નિર્ણય: લોકોને ગરમીથી રાહત મળશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ સમગ્ર ગુજરાતની સાથે વડોદરામાં પણ આકરી ગરમી પડી રહી છે. બપોરના સમયે શહેરમાં નિકળે પૂર્ણ મુશ્કેલ બન્યું છે. વધુમાં હવામાન વિભાગે ચાર દિવસ હિટવેપની આગાહી કરતા શહેરીજનોની હાલત કફીડી બની છે. આ દરમિયાન વડોદરાના વાહનચાલકોને રાહત આપવા માટે શહેર ટ્રાફિક પોલીસે મહત્વનો નિર્ણય કર્યો હતો. કાળઝાળ ગરમીથી

લોકોનો બચાવ થાય તેને ધ્યાનમાં રાખીને શહેરના મુખ્ય ટ્રાફિક સિગ્નલો શનિવાર બપોરે ૧ થી ૪ વાગ્યા સુધી બંધ રાખવાનો શહેર પોલીસ કમિશનર દ્વારા નિર્ણય મુશ્કેલ બન્યું છે. વધુમાં હવામાન વિભાગે ચાર દિવસ હિટવેપની આગાહી કરતા શહેરીજનોની હાલત કફીડી બની છે. આ દરમિયાન વડોદરાના વાહનચાલકોને રાહત આપવા માટે શહેર ટ્રાફિક પોલીસે મહત્વનો નિર્ણય કર્યો હતો. કાળઝાળ ગરમીથી

સુમસામ થઈ જતા હોય છે. આ ઉપરાંત ટ્રાફિક સિગ્નલો પર વધુ સમય વાહનો ઊભું રાખવું હિતવહન નથી. જેથી શહેરીજનોની સુખાકારી માટે અને ગરમીથી બચાવવા ઉરાદે શનિવારથી મુખ્ય ટ્રાફિક સિગ્નલો બપોરે ૧ વાગ્યાથી ૪ વાગ્યા સુધી બંધ રાખવાનો નિર્ણય લેવાયો હતો. જોકે આમ ઉલ્લેખનીય છે કે, ગરમીમાં બપોરના સમયે થતું વખત તાપમાં રહેવાથી લૂ લાગવાના અને સ્વાસ્થ્ય પર ગંભીર અસર પડી શકે છે. પરિણામે બપોરના સમયે મુખ્ય માર્ગો

સાપ્તાહિક મુંબઈ સમાચાર

R.N.I. No. 1689/57

મુંબઈ પ્રસિદ્ધ થયું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૯૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૪ ■ Volume 68 ■ Issue 14

વિક્રમ સંપત ૨૦૨૧ ■ ચેત્ર સુદ-૯ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ REGD.No. MCS/121/2024-26

રવિવાર, ૬ એપ્રિલ, ૨૦૨૫, કિંમત રૂ ૧૦.૦૦

ઉત્સવ પૂર્તિ

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

આજે રામનવમી: દેશભરમાં હાઈ અલર્ટ

ગુજરાત, યુપી, મહારાષ્ટ્ર, બંગાળ સહિતનાં રાજ્યોમાં શોભાયાત્રા વખતે ચાંપતો પોલીસ બંદોબસ્ત

અયોધ્યા / કોલકાતા / નવી દિલ્હી: દેશભરમાં છઠ્ઠી એપ્રિલ, રવિવારે રામનવમીની ઉજવણી કરવા એક બાજુ મોટા પાયે તૈયારી થઈ રહી છે, જ્યારે બીજી બાજુ અનેક સંવેદનશીલ વિસ્તારોમાં કાયદો અને વ્યવસ્થાના સંદર્ભે હાઈ અલર્ટ જાહેર કરાઈ છે. સંસદનાં બંને ગૃહ (લોકસભા અને રાજ્યસભા)માં ચાલુ સપ્તાહે જ પસાર કરાયેલા સુધારિત વકફ ખરડાના સંદર્ભે અમુક લોકો જનતાને ગેરમાર્ગે દોરીને તંગદિલી ઊભી કરવા પ્રયાસ કરી રહ્યા હોવાથી આ વખતે રામનવમી નિમિત્તે સલામતી વ્યવસ્થા વધારાઈ છે અને તે દિવસે નીકળનારી શોભાયાત્રાને વધુ સુરક્ષા પૂરી પાડવાનો નિર્ણય લેવાયો છે.

ગુજરાત, ઉત્તર પ્રદેશ, મહારાષ્ટ્ર, પશ્ચિમ બંગાળ સહિતનાં અનેક રાજ્યોમાં પોલીસ અને અન્ય સુરક્ષા દળોને કોઈ પણ અનિચ્છનીય ઘટનાને પહોંચી વળવા તૈયાર રહેવા આદેશ અપાયો છે. અમદાવાદમાં ઓછામાં ઓછી ૨૩ શોભાયાત્રા અને તેને સંબંધિત કાર્યક્રમો માટે પોલીસની પરવાનગી મગાઈ છે. શોભાયાત્રામાં કાયદો અને વ્યવસ્થા જળવાઈ રહે તે માટે પોલીસ અને રાજ્ય અનામત પોલીસની ટુકડી યાત્રામાં સાથે રહેશે. રામનવમીએ ઉત્તર પ્રદેશના ૪૨ જિલ્લામાં હાઈ અલર્ટ જાહેર કરાયું છે. અયોધ્યા, (જુઓ પાનું ૨) >>

અયોધ્યા (ઉત્તર પ્રદેશ) : અયોધ્યામાં રામમંદિરમાં રામનવમીની ઉજવણીની તડામાર તૈયારી કરાઈ છે. રામમંદિરની મુલાકાતે આવી રહેલા શ્રદ્ધાળુને ટોચની પ્રાથમિકતા આપવાનું, ભીષણ ગરમીને લીધે શ્રદ્ધાળુને ઓરલ રીહાઈશન (ઓઆરએસ) સોલ્યુશન આપવાની અને ટ્રાફિકની વ્યવસ્થા સત્તાવાળાઓ તરફથી કરવામાં આવી છે. રામનવમી નિમિત્તે ઉત્તર પ્રદેશ સરકાર રામભગવાનની જન્મભૂમિ અયોધ્યામાં બે લાખ દીવા પ્રગટાવશે. અયોધ્યા રેન્જના આઈજી પ્રવીણ કુમારે કહ્યું હતું કે ઉજવણી માટે અયોધ્યાને વિવિધ ઝેન અને સેક્ટરમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યું છે. ભારે વાહનોને પૂર્વીયલ એક્સપ્રેસવેથી વાળવામાં આવશે જેથી શ્રદ્ધાળુને તકલીફ ન થાય. મહાકુંભની જેમ વૈકલ્પિક વ્યવસ્થા આવા છે. નિયમિત શ્રદ્ધાળુને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવશે. અયોધ્યા ડિવિઝનલ કમિશનર ગોવિંદ દયાલે કહ્યું હતું કે રામનવમી તહેવાર માટે અયોધ્યા આવી રહેલા ભાવિકોના નિર્વિદન દર્શન તેમ જ યાત્રા માટે બધી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. ભાવિકોને કોઈ મુશ્કેલી ન ને એ માટે બધી તૈયારી કરવામાં આવી છે. રામમંદિર અને હનુમાન ગઢી સહિતના અગત્યનાં સ્થળોએ ભાવિકોને કાળજાળ (જુઓ પાનું ૨) >>

અયોધ્યામાં રામનવમીની ઉજવણીની તડામાર તૈયારી

કરવામાં આવી છે. પીએસી અને સિવિલ પોલીસ સહિત અર્ધહથ્કરી દળોને સુરક્ષા માટે તહેનાત કરવામાં આવ્યાં છે. સરયુ નદીની આસપાસ એનડીઆરએફ, એસડીઆરએફ અને વોટર પોલીસને સાબંધી કરાઈ છે. સવારના નવ વાગ્યાથી બપોરના બાર વાગ્યા સુધીના ધસારાના સમયે રામમંદિરમાં પ્રવેશવા અપાયેલા ખાસ પાસ ૨૬ કરવામાં આવી છે. નિયમિત શ્રદ્ધાળુને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવશે. અયોધ્યા ડિવિઝનલ કમિશનર ગોવિંદ દયાલે કહ્યું હતું કે રામનવમી તહેવાર માટે અયોધ્યા આવી રહેલા ભાવિકોના નિર્વિદન દર્શન તેમ જ યાત્રા માટે બધી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. ભાવિકોને કોઈ મુશ્કેલી ન ને એ માટે બધી તૈયારી કરવામાં આવી છે. રામમંદિર અને હનુમાન ગઢી સહિતના અગત્યનાં સ્થળોએ ભાવિકોને કાળજાળ (જુઓ પાનું ૨) >>

શ્રીલંકાના સર્વોચ્ચ 'મિત્ર વિભૂષણ' એવોર્ડથી મોદીનું સન્માન

સન્માન: શ્રીલંકાના પ્રમુખ અનુરા કુમાર દિસાનાયકેએ શનિવારે રાષ્ટ્રપતિ ભવન ખાતે જોગાયેલા પદવીદાન સમારોહમાં ભારતના ૫૬ પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને શ્રીલંકાના સર્વોચ્ચ ગણાતા 'મિત્ર વિભૂષણ' એવોર્ડથી નવાજ્યા હતા. (એજન્સી)

નવી દિલ્હી: શ્રીલંકાના પ્રમુખ અનુરા કુમાર દિસાનાયકેએ શનિવારે ભારતના વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને શ્રીલંકાના સર્વોચ્ચ ગણાતા 'મિત્ર વિભૂષણ' એવોર્ડથી નવાજ્યા હતા. ભારત અને શ્રીલંકા વચ્ચેના સંબંધો વધુ મજબૂત બનાવવા ભજવેલી ભૂમિકા બદલ મોદીને આ એવોર્ડથી નવાજવામાં આવ્યા હતા. વર્ષ ૨૦૦૮માં શ્રીલંકાના તત્કાલીન પ્રમુખ મહિન્દા રાજપક્ષેએ આ એવોર્ડની શરૂઆત કરી હતી. અગાઉ માલ્ટેવ્સના પ્રમુખ મોમૂન (જુઓ પાનું ૨) >>

અમેરિકામાં મોંઘવારી વધી જરૂરી આયાતી ચીજો ખરીદવા પડાપડી

વોશિંગ્ટન: અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે વિવિધ દેશમાંથી આયાત કરાતી અનેક ચીજો પરના ટેરિફમાં વધારો કર્યો હોવાથી તેના ભાવમાં ભારે વધારો થયો છે અને અમેરિકાના લોકો પોતાની જરૂરિયાતની આયાતી ચીજો ખરીદવા માટે ભારે ધસારો કરી રહ્યા છે. દાખલા તરીકે અમેરિકાના ટેક્સાસના ઓસ્ટિનના જોન ગટિરેઝને પોતાના ફોટોગ્રાફીના કામ માટે ઝડપી પ્રોસેસર અને વધુ સ્ટોરેજવાળું તાઇવાનની બ્રાન્ડનું લેપટોપ ખરીદવું હતું, પરંતુ ટ્રમ્પે તેના પર ૩૨ ટકા આયાત કરતા નાખી દેતા હવે તે ઘણું મોંઘું થઈ ગયું છે. જોન ગટિરેઝે જણાવ્યું હતું કે અમેરિકામાં આયાત કરાતી મોટા ભાગની ચીજોના ભાવ વધી ગયા છે. અમેરિકાના અર્થશાસ્ત્રીઓએ ચેતવણી આપી હતી કે અમેરિકામાં અસંખ્ય ચીજોના ભાવ વધી ગયા હોવાથી દેશનો આર્થિક વિકાસ નબળો પડશે. દરમિયાન, વાઇટ હાઉસ દાવો કરે છે કે ટ્રમ્પે આયાત કરાતી ચીજો પર નાખેલા વધારાના ટેરિફને લીધે (જુઓ પાનું ૨) >>

ઈરાન આર્થિક સંકટમાં: એક ડોલરના દસ લાખ રિયાલ

તહેરાન: અમેરિકા અને ઈરાન વચ્ચે પ્રવર્તી રહેલી તણાવપૂર્ણ સ્થિતિને કારણે ડોલરની સરખામણીએ રિયાલનું મૂલ્ય શનિવારે નિમ્ન સ્તરે પહોંચ્યું હતું. એક ડોલર બરાબર દસ લાખ રિયાલના દરે શનિવારે ટ્રેડિંગ થયું હતું. રિયાલનું મૂલ્ય હજુ વધુ નીચે જવાની સંભાવના છે. પશ્ચિમ ન્યૂ યર્ક એટલે કે નવરોઝ નિમિત્તે

ઈરાનની રાજધાની તહેરાનમાં એક્સચેન્જ રેટ વધુ ઘટીને ૧૦,૪૩,૦૦૦ રિયાલ બરાબર એક ડોલર જેટલો થઈ ગયો હતો. રિયાલનું મૂલ્ય હજુ કેટલું ઘટશે એવી અચોક્કસતા વચ્ચે કરન્સી એક્સચેન્જના અમુક ટ્રેડરોએ એક્સચેન્જ રેટ દર્શાવતા ઈલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણો બંધ કરી દીધાં હતાં. ખાસ કરીને અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ઈરાન સાથેના (જુઓ પાનું ૨) >>

ભારત-શ્રીલંકા વચ્ચે સંરક્ષણ સહકાર કરાર થયા

કોલંબો : ભારતના વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી અને શ્રીલંકાના પ્રમુખ અનુરા કુમાર દિસાનાયકે વચ્ચેની મંત્રણાના પગલે બંને દેશોએ પહેલી વાર મહત્વાકાંક્ષી સંરક્ષણ સહકાર કરાર પર સહીસિક્કા કર્યા છે. મોદીએ દ્વિપક્ષીય સહકારની વ્યાપક રૂપરેખા સમજાવતા કહ્યું હતું કે બંને દેશોની સલામતી સંકળાયેલી છે અને એકબીજા પર અવલંબન રાખે છે. બંને નેતાઓની વ્યાપક વાતચીતને પગલે સાત ચાવીરૂપ કરારો કરવામાં આવ્યા છે. આમાં સંરક્ષણ કરારનો સમાવેશ થાય છે. ભારતના શાંતિરક્ષક દળની દરમિયાનગીરીના ચાર દાયકા પછી વ્યૂહાત્મક નાતાને મોટું પ્રોત્સાહન સંરક્ષણ કરાર (જુઓ પાનું ૨) >>

tit-bit®
Kaafi hai

સમય બદલાય સ્વાદ નહીં...

બારે માસ ભરવાલાયક નવી સીઝનના શુદ્ધ, તાજા અને સુગંધીદાર ટિટ-બિટ મસાલા

• ટિટ-બિટ જાળવે છે બારેમાસ એકસરખો સ્વાદ, સુગંધ અને રંગ.
• ભારતભરના સુનંદા પ્રાંતના ઉચ્ચ ક્વોલિટીના છોડવામાંથી મશીન દ્વારા હેન્ડલ ફી પદ્ધતિથી તૈયાર કરેલા મસાલા.
• ISO 22000 & FSSC 22000 સર્ટિફાઇડ કંપનીની ગુણવત્તા ધોરણ જાણવતું એક વિશ્વસ્ત્રીય ઉત્પાદન.
• રીઝનેબલ ભાવની ખાત્રી, કારણકે આપને કાયરેક્ટ ફેક્ટરીના ઓથોરાઇઝ્ડ ડેપોથી માલ ઉપલબ્ધ થશે.

ઝેસ્ટરી ડેપો-વેરલ્ડ :

• મરઘદ બંદર : વિજય એન્ટરપ્રાઇઝ (મસાલા) - 2375 9509 • નિર્ગમવ : જયશ્રી ટોપરાની - પરચુર વાડી, 98200 90793 • ભારતી શોલાવાલા - વિરભાઈ, 98190 17001 • સાંતાક્રુઝ (વે) : નીતા શાહ - 8080262363 • વિલેપાલે (ઈ) : જ્યોતી નાયક - અત્યાણી ભાગની માલુખા, 98218 33410 • વિલેપાલે (વે) : અલકા દોશી : 93224 99045 • અંબેલી (વે) : સમીની વોરા - ચુલુ લેન, 93224 83810 • જ્યોતી દોશી - લોખંડવાલા કોમ્પ્લેક્સ, 89780 23526 • અંબેલી (ઈ) : પલ્લવી શાહ સહાય રોડ, 98698 55287 • રંગન શાહ: જે.બી. નગર, 99308 91415 • દીના શાહ - ભોજપુરી વિખોલી લિંક રોડ, 98648 89942 • ગોરેઆવ (વે) : ભાવના સાવલા - બા.નગર નગર, 98696 69756 • મલાડ (ઈ) : મીના સંઘવી : 93244 38494 • અલાડ (વે) : દીપાલી પટેલ - ભાદ્રામ નગર, 98707 82250 • જુહાપા ભાટીયા - નર્સિંગ લેન, 93211 10751 • જ્યોતી કુવાડીયા - ઝકારિયા રોડ, 97734 06682 • કાંબેલી (ઈ) : વિજયા કાનાભાઈ - અમુલી કોલ રોડ નં.૨, 96644 87557 • રસા હુલ્લા - ૯૦ ફીટ રોડ, 90225 92198 • રાજેશી પટેલ - કાંબુર કોમ્પ્લેક્સ, 98705 76039 • કાંબેલી (વે) : પ્રીતિ ત્રિવેદી એમ.જી.રોડ, 98694 55496 • શિલ્પા શાહ - મહાવીર નગર, 99696 74224 • પ્રીતી મેવાલા - ડહાણુરુવાડી, 98928 04656 • કૃપા સંઘવી - મહાવીર નગર, 80807 32865 • દીપી ગોસાલિયા - એસ.વી.રોડ, 9819161662 • બિનીતા કાશ્યાની - ઈરાનીવાડી, 9833178081 • ચારકોપ: પીના સંઘવી સેક્ટર નં.૩, 98206 83510 • બોરીવલી (ઈ) : વિલુતી શાહ - 90820 72235 • બોરીવલી (વે) : ઉષા તલસાનિયા - મન્ડપેસર રોડ, 9930112153 • અલ્પા શાહ : યોગી નગર, 99305 76067 • દીપ્તિ જયેરી : વિલેકાંઈ નગર, 93248 30399 • દીપીકા ગાંધી - ભટ લેન, પોલેસર, 90047 90272 • આશા આશર - ચિંચવાડી, 90228 90176 • રવ્યાલી દિવ્યા - સાઈબાના નગર, 9930031575 • ગોરાઈ: જુલી કાકર ગોરાઈ નં.૨, 99204 83757 • દહિસર (ઈ) : તેજલ મેહતા - કોરવેડા, 98338 99046 • સંઘમી શાહ - ચક્રવી નગર, 8007677954 • મીરા રોડ (ઈ) : રસા બોધાણી: શાંતી પાઠ, 8850529869 • ભાઈદર (ઈ) : રૂપી ભંડારી: 83691 85316 • ભાઈદર (વે) : નેહલ શાહ : 9322664183 • વસાઈ (વે) : મિતા મિયાની - 9834308167 • વસાઈ (ઈ) : કુસુમ શાહ: 95116 36669 • નાલાસોપારા (વે) : મેવા દલાલ - 98920 66273 • વિરાર (વે) : કીરણ બનારીયા - 82081 36184 • વિરાર (ઈ) : અવિલા દોશી - 93233 35854 • ડહાણુરુ ભાવના જોશી : 88493 82904.

ઝેસ્ટરી ડેપો-સેંટ્રલ :

• માઈગા (ઈ) : ભાવીકા મેહતા - 88501 95894 • ઘાટકોપર (ઈ) ઘનલક્ષ્મી ધરમશી : એમ.જી.રોડ, 9820504133 • સોનલ કામાણી : પંત નગર, 98332 46373 • ઘાટકોપર (વે) : હંસા શાહ : અમુત નગર, 96998 45212 • છાયા ભવાણી: વિરભાઈ નગર, 96998 00138 • વિલોલી (ઈ) : ગીતા પી. શેઠ : 93221 60339 • ભાંડુપ (વે) : નીતા લખાણી : એલ.બી.એસ.રોડ, 9819237028 • મુલુંડ (વે) : મનીષા નથવાની : દેવીદયાલ રોડ, 9820186873 • મોના પંભાટીઃ તાંબે નગર, 98672 16217 • શાલા(વે) : નલની સરેયા : ન્યુ ધેવિશા સુલની પાછળ, 90291 23376 • દેવલ શાહ : શ્રી નગર, 88503 75886 • પુષ્પ પોશર : કાસરપાડવલી, 9320372057 • ઘોડબંદર રોડ: • કિતીકા મિલેલ : 7879110205 • કોમ્બીવલી (ઈ) : શિલ્પા ગાંધી : સંજિતા વાડી, 90299 79108 • જુહાપા દોશી : દિલ્લ રોડ, 9867957778 • ઈંપલ શાહ : કોની-વાલવા, 9819688374 • કોમ્બીવલી (વે) : કૌમલ ગાંધી: 93223 29555 • કલ્યાણ (વે) : ચેતના વ્યાસ: વાપલે નગર, 97689 54362 • જેમીની કાવીયા: સ્ટેશન રોડ, 93233 15486 • વિજેતા મંત્રી: ગાંધીવોડ, 9167144428 • કોપરબેરોલો : કાલુની શાહ: 70219 41324 • વાણી: જલ્પા શાહ : એમ.જી.કોમ્પ્લેક્સ, 93235 71861 • ચેતના કાનાની : એમ.જી.કોમ્પ્લેક્સ, 98211 89101 • નેરુલ : સંગીતા શાહ : 70215 55764 • ખારદર: વિજયા પટેલ : 93249 59909 • પનવેલ: નયના જોશી : 93223 99170 • પુના: મોના પારેખ : ચિંચવડ, 98222 03824.

આકર્ષક ભેટ
પ કિ.ગ્રા., ૨૦ કિ.ગ્રા. અને ૨૦ કિ.ગ્રા. ની ખરીદી પર ઘર ઉપયોગી આકર્ષક ભેટ મેળવો.

Follow titbitspices on [Facebook] [Twitter] [Instagram]

Tit-Bit Foods (India) Pvt. Ltd. Plot No. A-55, T.T.C. Industrial Area, MIDC, Mahape, Navi Mumbai- 400 710. Tel.: +91 - 22 - 4161 2324
(An ISO 22000 & FSSC 22000 Certified Company) Email : care@titbitspices.com | www.titbitspices.com

આજે સાંજે ૭.૩૦ નહેરૂ
 વર્ણ, ભૂ/દેવી ભૂ- આખો દિવસ
 (40245408, 9022265381) Online: bookmyshow
 કળિયુગમાં અંગુઠો કાપીને નહિ, અંગુઠો ઠાલાવીને બતાવો...

વિશાલ ગોરડિયા પ્રસ્તુત
ભરત નારાયણદાસ ૬૬૬૨ નિર્મિત
વિપુલ મહેતા લિખિત-દિગ્દર્શિત
કૃતિકા દેસાઈ-મેહુલ ઘુચ અભિનિત

એકલવ્ય
 મુક્તિ સુધિ મોડેક વિશેષ અભાવ: મનીષ પટેલ
 Show Cont.: 9820437187, 9320085142
 Deepak Somaya

હજી ચારેક દિવસ સખત ઉકળાટ રહેશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
 મુંબઈ: વાદળિયા વાતાવરણ વચ્ચે શનિવારે પણ મુંબઈગરાએ આકરી ગરમી અને ઉકળાટનો અનુભવ કર્યો હતો. આખો દિવસ તાપમાન ઊંચું રહેવાની સાથે જ વાતાવરણમાં ભેજનું પ્રમાણ વધારે હોવાને કારણે લોકો પરેસેવે રેખાંશ થઈ ગયા હતા.

મુંબઈ સહિત થાણે અને રાજ્યના અનેક જિલ્લામાં આઠ એપ્રિલ સુધી કમોસમી વરસાદની આગાહી હવામાન વિભાગે કરી છે. રાજ્યના અનેક જિલ્લામાં વીજળીના કડકા સાથે વરસાદ પડી રહ્યો છે. મુંબઈમાં એકાદ-બે વખત ઊળવા ઝાપટાને બાદ કરતા વરસાદ પડ્યો નથી. ઉલટાનું વાદળિયા વાતાવરણને કારણે ગરમી અને ઉકળાટ વધી ગયો છે. શનિવારે મુંબઈમાં સાંતાકુઝમાં મહત્તમ તાપમાન ૩૫.૮ અને વાતાવરણમાં ભેજનું પ્રમાણ ૫૩ ટકા નોંધાયું હતું. તો કોલાબામાં મહત્તમ તાપમાન ૩૩.૮ ડિગ્રી અને ભેજનું પ્રમાણ ૭૨ ટકા નોંધાયું હતું. આગામી ચાર દિવસ ગરમી અને ઉકળાટ રહેશે.

શ્રદ્ધાંજલી

રવિ મનોજભાઈ ધીરજલાલ દોશી
 ૧૭ જુન ૧૯૬૫ - ૪ એપ્રિલ ૨૦૨૫ (ઉ.વ.૬૦)
 સરા નિવાસી હાલ મુંબઈ (અંધેરી)

શોકાતુર
 માતૃશ્રી: મિનાક્ષીબેન ધીરજલાલ દોશી
 પત્ની: સુજાતાબેન મનોજભાઈ દોશી
 પુત્ર: નીલ મનોજ દોશી, પુત્રી: ધરા કેવલ ગડા,
 અહેન: ફાલ્ગુની નયનેષ પટેલ, ભાણેજ: દીપ અને નિહાર,
 દોહીત્ર: કીઆરા, પોત્ર: કીઆંચ,
 સસુર પક્ષ: મણિભાઈ મગનલાલ પટેલ

પ્રાર્થના સભા
 રવિવાર, તા. ૬ એપ્રિલ ૨૦૨૫, સવારે ૧૧ થી ૨ સુધી
 ચંપાબાઈ બેન્કવેટ હોલ (CCDN),
 A-૬, ૪૧, આદર્શ નગર, જોગેશ્વરી-ઓશિવારા લીંક રોડ,
 લોટસ પેટ્રોલપંપની સામે, જોગેશ્વરી (વેસ્ટ), મુંબઈ ૪૦૦૧૦૨
Premier Clearing Agency Pvt Ltd.
 સમસ્ત ખેતશીબાઈ પિતાંબર દોશી પરિવાર

કેડાઈ એમસીએચઆઈ થાણેના નવા પ્રમુખ સચિન મીરાણી

થાણે/મુંબઈ: કેડાઈ એમસીએચઆઈએના પ્રમુખ તરીકે હવે સચિન મીરાણીની વરણી થઈ હોવાની જાહેરાત સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવી હતી. સચિન મીરાણીએ તેમના પુરોગામી જિતેન્દ્ર મહેતા પાસેથી સંસ્થાનો અખત્યાર સંભાળી લીધો હતો. આ મહત્વનું પરિવર્તન સંસ્થાની સફરમાં એક નવો અધ્યાય જોડશે જેનો પાયો જિતેન્દ્ર મહેતા અને અગાઉના પ્રમુખોએ નાખ્યો હતો.

કેડાઈના રાષ્ટ્રીય પ્રમુખ બોમન ઇરાનીએ કહ્યું હતું કે કેડાઈ એમસીએચઆઈ થાણેના પ્રમુખ તરીકે નિમાયેલા સચિન મીરાણીને અભિનંદન. મને વિશ્વાસ છે કે તેમના નેતૃત્વમાં થાણે રિયલ્ટી ક્ષેત્રના વિકાસ-વધારામાં સંસ્થા દ્વારા સતત પ્રોત્સાહન તથા રાજ્યની આર્થિક સમૃદ્ધિમાં પણ યોગદાન મળતું રહેશે.

નવા નિમાયેલા પ્રમુખ સચિન મીરાણીએ પણ જિતેન્દ્ર મહેતાના નેતૃત્વ અને વિઝનની પ્રશંસા કરી હતી. સતત વિકાસ, વાજબી કિંમતોએ ઘરો બનાવવાની અને માળખાકીય બદલાવ તથા થાણે હંમેશા ઘર બનીદનારા ઇચ્છુકો અને રોકાણકારોની પહેલી પસંદ રહે એના પર વધુ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાની મીરાણીએ પોતાની યોજના પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો.

કૃષિ પ્રધાન કોકાટેએ ફરી કર્યું ખેડૂતોનું ઘોર અપમાન

કહ્યું કે, કૃષિ યોજના હેઠળ મળતા નાણાં ખેડૂતો ખેતી માટે નહીં પણ સગાઈ-લગ્નોમાં વાપરે છે

નાશિક/મુંબઈ: કૃષિ યોજના તરફથી મળતા નાણાંનો ઉપયોગ ખેડૂતો જે ઉદ્દેશ્ય માટે અપાયા છે તેમાં ખર્ચ કરતા નથી, પરંતુ સગાઈ-લગ્ન જેવા પ્રસંગો પર ખર્ચે છે, એવો દાવો મહારાષ્ટ્રના કૃષિ પ્રધાન માણિકરાવ કોકાટેએ કર્યો હતો. કોકાટેના આવા નિવેદનની ટીકા કરતા કોંગ્રેસે આને ખેડૂતોનું અપમાન ગણાવ્યું હતું તથા કૃષિ પ્રધાનના રાજીનામાની માગણી પણ કરી હતી.

નાશિક જિલ્લામાં તાજેતરમાં કમોસમી વરસાદ અને વાવાઝોડથી અસરગ્રસ્ત ગામોની કોકાટેએ શુક્રવારે મુલાકાત લીધી હતી એ દરમિયાન તેમણે ઉક્ત નિવેદન કર્યું હતું.

જે ખેડૂતો નિયમિત રીતે લોનના હપ્તા ચૂકવે છે તેઓને લોનમાંથી મળી શકે છે એવો સવાલ એક ખેડૂતે પૂછ્યો હતો ત્યારે કદાચ કોકાટે ગુસ્સે ભરાયા હતા અને તેમણે તે ખેડૂતને પૂછ્યું હતું કે લોનના પૈસા પાછા મળ્યા બાદ તમે તે પૈસાનું શું કરો છો? શું તમે તે નાણાં કૃષિ માટે જ વાપરો છો?

નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અજિત પવારના નેતૃત્વ હેઠળની એનસીપીના નેતા કોકાટે નાશિકના સિન્નર મતવિસ્તારનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે જ્યાં હાલમાં કમોસમી વરસાદ અને વાવાઝોડને કારણે કંઠા અને દ્રાક્ષના પાકને મોટાપાયે નુકસાન થયું હતું. 'ખેડૂતો પાંચ-દસ વર્ષ રાહ જૂએ છે અને લોન ભરતા નથી. સરકાર તમને કૃષિમાં રોકાણ કરવા નાણાં આપે છે. આ નાણાં સિંચાણ, પાણીની પાઇપલાઇન વગેરે માટે છે. સરકાર મૂડી રોકાણ કરે છે. શું ખેડૂતો આ રીતેનું રોકાણ કરે છે?', એમ કોકાટેએ જણાવ્યું હતું.

ખેડૂતો કહે છે કે તેઓને પાક વીમાના પૈસા જોડાએ છે, પરંતુ તે પૈસા તેઓ લગ્ન જેવા પ્રસંગો પર ખર્ચ કરે છે, એવો દાવો કોકાટેએ કર્યો હતો. તેના પર પ્રતિક્રિયા આપતા રાજ્યના કોંગ્રેસના પ્રમુખ હર્ષવર્ધન સપકાળે શનિવારે આક્ષેપ કર્યો હતો કે કૃષિ પ્રધાને ખેડૂતોનું અપમાન કર્યું છે અને તેમની કેબિનેટમાંથી હકાલપટ્ટી કરવાની માગણી કરી હતી.

બેંકોમાં મરાઠીનો આગ્રહ: મનસેનું આંદોલન હાલ મોકૂફ

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેના (મનસે)ના પ્રમુખ રાજ ઠાકરેએ શનિવારે પક્ષના કાર્યકરોને બેંકો અને અન્ય ઓફિસોમાં મરાઠીના ઉપયોગને લાગુ કરવા માટે આંદોલન હાલ પૂરું અટકાવવા જણાવ્યું હતું. 'અમે આ મુદ્દે પૂરતી જાગૃતિ ઊભી કરી છે,' એવી દલીલ કરવામાં આવી છે. પક્ષના કાર્યકરોને લખેલા પત્રમાં ઠાકરેએ જણાવ્યું હતું કે આ આંદોલને સ્થાનિક ભાષાના ઉપયોગ અંગે રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના ધારાધોરણોનું પાલન ન કરવાના પરિણામો દર્શાવ્યા છે. આ મુદ્દે પૂરતી જાગૃતિ આવી હોવાથી આ આંદોલન અટકાવી દેવામાં કર્યો વાંધો નથી. ચેતવણીના સૂરમાં રાજ ઠાકરેએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે 'હાલ પૂરું આંદોલન બંધ કરો, પરંતુ એના પર ધ્યાન રાખો. કાયદાનું પાલન થાય એના પર સરકાર ધ્યાન આપે એ જરૂરી છે. જ્યાં પણ કાયદાનું પાલન કરવામાં નહીં આવે, જ્યાં પણ મરાઠી માણસને મહત્ત્વ નહીં આપવામાં આવે અથવા અપમાનનો સામનો કરવો પડશે એની સાથે મનસે ચર્ચા કરવા પહોંચી જશે.' યુનાઇટેડ ફોરમ ઓફ બેંક યુનિયન્સે મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસને પત્ર લખ્યાના એક દિવસ પછી રાજ ઠાકરેએ કાર્યકરોને સૂચનાઓ આપી છે. મનસેના કાર્યકરો હોવાનો દાવો કરતા લોકો બેંકની શાખાઓમાં જઈ કર્મચારીઓને ધમકાવી રહ્યા હોવાનું એ પત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે. (પીટીઆઈ)

બીકેસીમાં મંગળવારે અઢી કલાક પાણી બંધ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
 મુંબઈ: બાન્દ્રામાં જૂની પાણીની પાઈપલાઈન બદલવાનું કામ હાથ ધરવામાં આવવાથી હોવાથી મંગળવારે બાન્દ્રા-કુર્લા-કોમ્પ્લેક્સ પરિસરમાં સાંજના અઢી કલાક માટે પાણીપૂરવટો બંધ રહેશે. છેલ્લા અનેક વર્ષોથી બાન્દ્રા પૂર્વના વિસ્તારોમાં ઓછું અને અપૂરતું પાણી મળતું હોવાની ફરિયાદો કરાતી હતી, તેના પર પાલિકા પ્રશાસન ધ્યાન આપતી નહોતી. હવે જોકે પાલિકાએ પાણીની જૂની પાઈપલાઈન બદલવાનો નિર્ણય લીધો છે. બાન્દ્રા પૂર્વમાં ૬૦૦ ઈંચ વ્યાસની તુલસી પાઈપલાઈન જૂની થઈ ગઈ છે, તેથી તેને બંધ કરાઈ છે. જૂની પાઈપલાઈનને બદલે નવી પાઈપલાઈન નાખવાની છે.

સંસ્કૃતિ મંત્રાલય ભારત સરકાર | પૂર્વોત્તર ક્ષેત્ર વિકાસ મંત્રાલય ભારત સરકાર | રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ ગુજરાત સરકાર | MEZCC | ગુજરાત

પ્રસંગ દેવી રૂક્મણી અને શ્રી કૃષ્ણના વિવાહનો, ઉત્સવ બે સંસ્કૃતિઓના મિલનનો

માધવપુર ઘેડ, દેવી રૂક્મણી અને શ્રી કૃષ્ણના દિવ્ય વિવાહની પાવન ભૂમિ, દર વર્ષે એકતા અને સંસ્કૃતિના સંગમ અને ઉજવણીથી ઝળહળી ઉઠે છે. દેવી રૂક્મણીનો ગુજરાતમાં પધારવાનો પ્રસંગ અને શુભ લગ્નના લવ્ય અવસરનો લહાવો મેળવો, સાથે જ લોકગીતો અને પારંપરિક નૃત્યોનો આનંદ માણો. આવો, આ અલૌકિક સાંસ્કૃતિક ઉજવણીમાં સહભાગી બનીએ.

"એક ભારત, શ્રેષ્ઠ ભારત" ભાવનાની ઉજવણી

મુખ્ય આકર્ષણો

માધવપુર ખાતે, ઉત્તર-પૂર્વીય રાજ્યો અને ગુજરાતના 1600 કલાકારોની અવિસ્મરણીય પ્રસ્તુતિ

ઉત્તર-પૂર્વીય રાજ્યોની હસ્તકળા અને વ્યંજનોના સ્ટોલ્સ

સેન્ડ આર્ટની પ્રસ્તુતિ અને રમતગમત પ્રવૃત્તિઓ

કાર્યક્રમની વિગતો

વરણાગી (દુલેકું) તારીખ: 6/4/2025 થી 8/4/2025
 રવિવાર થી મંગળવાર - રાત્રે 9:00 વાગે

મામેરું અને વિવાહોત્સવ તારીખ: 9/4/2025 - (બુધવાર)

દ્વારકા ખાતે રૂક્મણીજી અને ભગવાન શ્રી કૃષ્ણનું લવ્ય સ્વાગત અને શોભાયાત્રા તારીખ: 10/4/2025 - (ગુરુવાર)

ઉદ્ઘાટક

શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ
 માનનીય મુખ્યમંત્રી, ગુજરાત

ઉદ્ઘાટન

6 એપ્રિલ, 2025 સાંજે 6.00 વાગે
 માધવપુર ઘેડ

માધવપુર મેળો, ૨૦૨૫
 1 થી 10 એપ્રિલ, 2025

માધવપુર ઘેડનો મેળો

6 થી 10 એપ્રિલ, 2025 સાંજે 6.00 વાગ્યાથી માધવપુર ઘેડ, જિલ્લો પોરબંદર, ગુજરાત
 www.gujarattourism.com • Toll Free Number 1800 203 1111

વધુ માહિતી માટે QR સ્કેન કરો

‘વક્ફ એક્ટ’માં સુધારાથી ખરેખર શું શું બદલાશે?

કવર સ્ટોરી
વિજય વ્યાસ
feedback@bombaysamachar.com

કેન્દ્રની નરેન્દ્ર મોદી સરકારે અંતે ‘વક્ફ એક્ટ, ૧૯૮૫’માં સુધારો કરવા માટેનો ખરડો સંસદનાં બંને ગૃહોમાં ‘ઉમીદ’ના નવા નામે પસાર કરી દીધો. મોદી સરકારે ગયા વરસે ઓગસ્ટમાં આ ખરડો લોકસભામાં રજૂ કર્યા ત્યારે મોદી જેમના ટેક સરકાર ચલાવે છે એ ચંદ્રાબાબુ નાયડુ અને નીતીશ કુમારે વાંધો લેતાં ખરડો સંસદીય સંચુકત સમિતિ (જેપીસી)ને સોંપી દેવો પડ્યો હતો. બધા પક્ષોની બનેલી જેપીસીએ બેઠકો પર બેઠકો કર્યા પછી અંતે ૧૪ સુધારા સાથેનો ખરડો પસાર કરવામાં આવ્યો છે.

મોદી સરકારે પહેલાં વક્ફ એક્ટમાં ૪૦ જેટલા સુધારા કરવાનું નક્કી કરેલું પણ લોકસભા અને રાજ્યસભા બંનેમાં બહુમતી નથી એટલે સાથી પક્ષો કહે એ સુધારા માન્યા વિના છૂટકો નહોતો. તેના કારણે આ ખરડો મોળો બની ગયો છે અને અત્યંત જરૂરી એવી થોડીક જોગવાઈ પણ જતી કરવી પડી છે. એક જોગવાઈ એ છે કે, આ ખરડાનો અમલ પાછલી અસરથી નહીં થાય. મતલબ કે, વક્ફ બોર્ડને લગતા જે પણ વિવાદો છે એ જૂના કાયદા પ્રમાણે જ ઉકેલવા પડશે.

કોઈ સંપત્તિને ‘વક્ફ’ જાહેર કરાય તે વક્ફ ટ્રસ્ટીને તમામ માન્ય રાખે પછી તેની સામે કોઈ કોર્ટમાં અપીલ કરી શકાતી નથી. જોકે, નવા કાયદામાં અદાલતમાં ટ્રસ્ટીને આપવામાં પડકારવાનો અધિકાર અપાયો છે. અહીં એક પ્રશ્ન એ જાગે છે જો પાછલી અસરથી કાયદો લાગુ ના થાય તો જૂના કેસોમાં ટ્રસ્ટીને સુકાદો જ અંતિમ ગણાય તો પછી બદલાશે શું?

અહીં મૂળ સમસ્યા જૂની સંપત્તિઓને લઈને છે. નવા કાયદામાં વક્ફ બોર્ડમાં બિન-મુસ્લિમોના સમાવેશને મંજૂરી અપાઈ છે, પણ ધાર્મિક બાબતોમાં કોઈ બિન-મુસ્લિમ દખલગીરી નહીં કરી શકે એવી પણ જોગવાઈ છે. વક્ફના વિવાદોમાં ધાર્મિક સ્થાનોને

લગતા વિવાદો જ સૌથી મોટી મજામરી છે. તેમાં બિન-મુસ્લિમ કશું કહી જ ના શકે તો પછી મતલબ શું છે ?

આ તો બે કાયદાના નિષ્ણાતોને ઊડીને આંખે વળગે એવાં બે ઉદાહરણ આપ્યાં છે, પણ જેમ જેમ કાયદાનો અભ્યાસ થતો જશે તેમ તેમ મોદી સરકારે ક્યા ક્યા મામલે સમાધાનકારી વલણ અપનાવ્યું છે તેની ખબર પડતી જશે.

બીજી બાબતો બહાર ના આવે તો પણ આ બે ઉદાહરણ જ મૂળ ખરડા કરતાં પસાર થયેલો ખરડો અલગ છે એ સાબિત કરવા માટે પૂરતાં છે.

અલબત્ત, આપણે ત્યાં વક્ફના નવા કાયદાથી અમુક કામ ચોકસુ થશે. અત્યાર સુધી વક્ફ એક્ટની કલમ ૪૦ના જોરે રીતસરની લુખ્ખી દાદાગીરી કરીને સંપત્તિઓ પચાવી પાડવાનો ખેલ ચાલતો હતો એ બંધ થશે ને વક્ફની સંપત્તિઓનું યોગ્ય મેનેજમેન્ટ થશે તો પણ ઘણું છે.

૧૯૫૪માં જવાહરલાલ નહેરૂના શાસનમાં સંસદે વક્ફ એક્ટ ૧૯૫૪ પસાર કરીને વક્ફ બોર્ડની રચનાને કાયદેસર બનાવી. ૧૯૫૫માં કાયદામાં સુધારો કરીને

રાજ્ય સ્તરે વક્ફ બોર્ડ બનાવવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી.

૧૯૮૫માં નરસિંહરાવની સરકાર વખતે નવો વક્ફ બોર્ડ કાયદો આવ્યો અને ૨૦૧૪માં તેમાં સુધારા કરાયા હતા. તેમાં સૌથી ખતરનાક બાબત નરસિંહરાવની સરકારે બનાવેલા વક્ફ એક્ટ, ૧૯૮૫ની કલમ ૪૦ છે. એ કલમ હેઠળ વક્ફબોર્ડને કોઈ પણ સંપત્તિ વક્ફ છે નહીં એ નક્કી કરવાનો અભાધિત અધિકાર મળેલો છે. વક્ફ બોર્ડમાં બેઠેલા ભૂષ્ટ હોદ્દદારોની મિલિભગતમાં મુસ્લિમોના બની બેઠેલા ઠેકદારોએ આ કલમનો ભયંકર દુરુપયોગ કરીને સંપત્તિઓ હડપ કરી. કોઈ પણ સંપત્તિ પર નજર રહે કે કોઈની સાથે વાંકું પડે એટલે ખોટા દસ્તાવેજો બનાવીને એ સંપત્તિને વક્ફ સંપત્તિ જાહેર કરી દેવાનો ખેલ વરસોથી ચાલે છે.

વક્ફ બોર્ડ એક્ટ ૧૯૮૫ની કલમ ૪૦ મુજબ વક્ફ બોર્ડ સામેથી પણ કોઈપણ મિલકત પર પોતાનો અધિકાર જાહેર કરી શકે છે. બોર્ડને લાગે કે, આ સંપત્તિ વક્ફની છે કે તરત સંપત્તિની માહિતી એકત્રિત

વર્ષોથી વાદ-વિવાદમાં અટવાતું રહેલું ‘વક્ફ બોર્ડ’ના નવા સુધારાઓને હવે સંસદની મહોર લાગી જવાથી દાદાગીરી કરીને કોઈની પાછા સંપત્તિઓ પચાવી પાડવાનો જે ખેલ ચાલતો હતો તે બંધ થશે અને એના અન્ય અનિષ્ટો પર પણ અંકુશ આવશે એવી ‘ઉમીદ’ આ નવા ખરડાથી જરૂર જાગી છે.

કરીને વક્ફ બોર્ડ તેને વક્ફ સંપત્તિ જાહેર કરી શકે છે. વક્ફના આ નિર્ણય સામે વાંધો હોય તો વક્ફ બોર્ડ ટ્રિબ્યુનલમાં અરજી કરી શકાય છે.

વક્ફના કિસ્સામાં ટ્રિબ્યુનલનો નિર્ણય અંતિમ ગણાય છે અને તેની સામે અપીલ કરવી હોય તો હાઈકોર્ટમાં જઈ શકાય પણ તેના માટેની કાનૂની પ્રક્રિયા બહુ અટપટી છે.

આ જોગવાઈ ખરેખર તો લેન્ડ ઝેબિંગને કાયદેસરતા આપે છે તેથી તે નાબૂદ થવી જ જોઈતી હતી. મોદી સરકાર તેમાં સુધારો કરીને ટ્રિબ્યુનલને બદલે અદાલતોને વધારે સત્તા આપીને ખરેખર સાચું કામ કર્યું છે.

અત્યારના કાયદાના કારણે વક્ફની સંપત્તિઓ ધૂળ ખાય છે અને દેશના વિકાસમાં કે મુસ્લિમોના કલ્યાણમાં પણ કોઈ યોગદાન નથી આપી શકતી. મોદી સરકારે નવા કાયદામાં વક્ફ સંપત્તિઓના મેનેજમેન્ટમાં સુધારો કરવાની જોગવાઈ કરી છે. આ જોગવાઈ રાષ્ટ્રના હિતમાં છે કેમ કે અત્યારે ૨ લાખ કરોડની વક્ફ સંપત્તિઓમાંથી માત્ર ૨૦૦ કરોડની આવક થાય છે.

ભારતમાં ૩૦ સુન્ની અને બે શિયા મળીને કુલ ૩૨ વક્ફ બોર્ડ છે. મુસ્લિમોની નોંધપાત્ર વસતિ ધરાવતાં ઉત્તર પ્રદેશ અને બિહારમાં શિયાઓ અને

સુન્નીઓનાં અલગ અલગ વક્ફ બોર્ડ છે. આ ૩૨ વક્ફ બોર્ડ પાસે દેશભરમાં કુલ અચલ ૭, ૮૨, ૨૯૨ કરોડ સંપત્તિ છે. ૯.૪ લાખ એકરથી વધુ વિસ્તારમાં ફેલાયેલી વક્ફની સંપત્તિની કિંમત ૧.૨૦ લાખ કરોડ રૂપિયા અંદાજાય છે કેમ કે મોટા ભાગની વક્ફ મિલકતો ખંડિયેર હાલતમાં છે.

આ મિલકતોને બજારમાં વેચાણ માટે મૂકવામાં આવે તો તેમની કિંમત ૨ લાખ કરોડ રૂપિયાથી વધારે ઉપજે, પણ આ વક્ફ સંપત્તિઓમાંથી વાર્ષિક માત્ર રૂપિયા ૨૦૦ કરોડની કમાણી થાય છે. વક્ફ બોર્ડ પાસે ૩,૫૬,૦૩૧ વક્ફ એસ્ટેટ અને ૧૬,૧૭૩ ચલ સંપત્તિ છે. મુસ્લિમોના સીધા ઉપયોગમાં લેવાતાં કબ્રસ્તાન, ઈદગાહો, મસ્જિદો વગેરે વક્ફ એસ્ટેટ ગણાય પણ તેનો બીજો ઉપયોગ ના થઈ શકે.

આ બધાનું તમે સાદું વ્યાજ ગણો તો પણ ૧ ટકા લેખે ૧.૨૦ લાખ કરોડ રૂપિયાની જમીનો ધરાવતી વક્ફ સંપત્તિઓ વરસે ૧૨ હજાર કરોડ રૂપિયાની કમાણી કરી શકે. વક્ફ સંપત્તિઓમાંથી વધારે કમાણી નથી થતી કેમ કે વક્ફ બોર્ડમાં બિન-મુસ્લિમોને લઈ શકતા નથી. બીજી તરફ મુસ્લિમોમાં સંપત્તિઓનું યોગ્ય રીતે સંચાલન કરવા માટે સિનિયર સરકારી અધિકારીઓ કે વહીવટદારો જ નથી.

નવા કાયદાથી આ સ્થિતિ બદલાશે ને વક્ફ સંપત્તિઓ દેશના લાભાર્થે વપરાશે એવી આશા રાખીએ.

કરિયર
કીર્તિશેખર
feedback@bombaysamachar.com

અવાજની દુનિયામાં કારકિર્દી બનાવવા માગો છો? ...તો બનો સાઉન્ડ એન્જિનિયર

એમ તો અવાજની દુનિયામાં, ખાસ કરીને મ્યુઝિક ઇન્ડસ્ટ્રીમાં હંમેશાં નક્કર કારકિર્દી રહી છે, પરંતુ આજે તે પહેલા કરતાં ઘણી વધારે દમદમ અને આદરણીય બની ગઈ છે, કારણ કે હવે તે ફક્ત મ્યુઝિક સુધી મર્યાદિત નથી પરંતુ સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગ પણ તેમાં મોટા પાયે ભૂમિકા ભજવી છે. તે સારું છે કે અવાજના ચાહકો હંમેશાથી રહ્યા છે, પરંતુ સાઉન્ડ એન્જિનિયરની આટલી પ્રશંસા અગાઉ ક્યારેય થઈ નથી. કદાચ એટલા માટે કે આ સોશિયલ મીડિયાનો યુગ છે, જેને આપણે મલ્ટી મીડિયા કોમ્યુનિટી કહી શકીએ. આજના યુગમાં આપણે આપણી દરેક ક્ષણને કંઈક ખાસ બનાવવા માગીએ છીએ. આ જ કારણ છે કે આજે કોઈપણ પ્રકારનો મલ્ટીમીડિયા પ્રોગ્રામ સાઉન્ડ ઇફેક્ટ વિના પૂર્ણ થતો નથી. સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગનું કામ એક સામાન્ય અવાજને આ ઇફેક્ટની મદદથી જાદુઈ બનાવવાનો છે.

આજના સમયમાં સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગનો મ્યુઝિક, મૂવીઝ અને થિયેટરના રેકોર્ડિંગ, મિક્સિંગ અને રિપ્રોડક્શન સાથે ઊંડો સંબંધ છે. એમ તો, ૧૨૫ વર્ષ જૂના સિનેમા ઉદ્યોગમાં હંમેશાથી જ સાઉન્ડ એન્જિનિયર રહ્યા છે. પરંતુ આજનું સંગીત પહેલા કરતાં અલગ છે. તેમાં ઇલેક્ટ્રોનિક્સ છે, કોમ્પ્યુટર છે અને મોટા પાયે સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગ છે. આ જ કારણ છે કે આજે ફિલ્મ ઇન્ડસ્ટ્રીમાં સાઉન્ડ એન્જિનિયરની ભારે માગ છે. આ જ કારણ છે કે કારકિર્દી તરીકે સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગ એક સુરક્ષિત અને વેલમર સ્થિતિ બની રહ્યું છે. કદાચ એ કહેવાની જરૂર નથી કે જો તમે સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગનો કોર્સ કરશો તો તમે સારી કારકિર્દી બનાવવાની ચિંતામાંથી મુક્ત થઈ જશો.

જો કે, અન્ય ક્ષેત્રોની તુલનામાં આ ક્ષેત્ર થોડું પડકારજનક છે, કારણ કે તેમાં એન્જિનિયરિંગની ચોકસાઈની સાથે કલાકારની શાખા પસંદ પણ જરૂરી છે. આનું કારણ એ છે કે સારા અવાજની ઓળખ એકલા મશીનો કરી શકતા નથી. આથી સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગ હેઠળ, સંગીત, સ્પીચ અને સ્ટુડિયો સાઉન્ડને ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા બનાવવામાં આવે છે. આના કારણે ફિલ્મો, રેડિયો અને ટેલિવિઝનના કાર્યક્રમો સરળતાથી સંચાર થાય છે એટલું જ નહીં અસરકારક પણ બને છે. જો તમે પણ આ ક્ષેત્રમાં તમારી કારકિર્દી બનાવવા માગો છો તો તમારે ભારમું ધોરણે ફિઝિક્સ, કેમેસ્ટ્રી અને ગણિત પાસ કરેલ હોવું જોઈએ. જો એમ હોય, તો તમે સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગમાં બેચલર ડિગ્રી મેળવી શકો છો અને પછી જો તમે ઇચ્છો તો, તમે માસ્ટર ડિગ્રી પણ કરી શકો છો. સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગ કોર્સ અંતર્ગત સાઉન્ડ રેકોર્ડિંગ, એડિટિંગ અને મિક્સિંગ વિશે ટેકનિકલ અને પ્રેક્ટિકલ માહિતી આપવામાં આવે છે.

આ ઉપરાંત વિદ્યાર્થીઓને ટેપ મશીન, સ્પીકર્સ, એમ્પ્લિફાયર, સિંગલ પ્રોસેસર અને માઈક્રોફોન વગેરે જેવા રેકોર્ડિંગ સાધનોનો ઉપયોગ કરવાનું શીખવવામાં આવે છે. ઓડિયો રાઇટિંગ, બેસિક

થિયરી ઓફ સાઉન્ડ ફિઝિક્સ, સાઉન્ડ સ્પેશિયલ ઇફેક્ટ વગેરે વિશે પણ શીખવવામાં આવે છે. ઘણા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગમાં ડિપ્લોમા, સર્ટિફિકેટ અને પીજી ડિપ્લોમા સ્તરના કોર્સ ઓફર કરે છે. તેમની અવધિ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ દ્વારા શીખવવામાં આવતા કોર્સના આધારે ૬ મહિનાથી ૩ વર્ષ સુધીની હોય છે. આ કોર્સમાં એડમિશન માટે કોઈ વિશેષ શૈક્ષણિક લાયકાતની જરૂર નથી. જ્યાં સુધી હોવાનો સંબંધ છે, તમે સાઉન્ડ એન્જિનિયર, ઓડિયો એન્જિનિયર, સ્ટુડિયો કંટ્રોલર ઊર્ક મેનેજર, મલ્ટિમીડિયા ડેવલપર અને સ્ટુડિયો ટેકનિશિયન બની શકો છો. ડિગ્રી પૂર્ણ કર્યા પછી, તમે ટીવી ચેનલો, સ્ટુડિયો, મલ્ટિમીડિયા ડિઝાઇન અને એડવર્ટાઈઝિંગ વગેરે ક્ષેત્રોમાં એન્જિનિયર અથવા ટેકનિશિયન તરીકે દર મહિને ૩૦,૦૦૦ થી ૪૫,૦૦૦ રૂપિયાની પ્રથમ નોકરી સરળતાથી મેળવી શકો છો.

સાઉન્ડ એન્જિનિયર તરીકે, તમારા કાર્ય બે સ્તરના હોય છે - પ્રોડક્શન લેવલ અને બીજું પોસ્ટ-પ્રોડક્શન લેવલ. પ્રોડક્શન લેવલ પર સાઉન્ડ એન્જિનિયરનું કામ મેકેનિકલ અને ઇલેક્ટ્રોનિક્સ ઉપકરણો દ્વારા વિવિધ પ્રકારના અવાજો બનાવવાનું અને તેને રેકોર્ડ કરવાનું હોય છે, જ્યારે પોસ્ટ પ્રોડક્શન સ્ટરે, તેને એડિટ અને મિક્સ કરીને નવા અવાજમાં રૂપાંતરિત કરવાનું હોય છે. પહેલા કહ્યું તેમ, આ ક્ષેત્રમાં સફળ થવા માટે માત્ર એન્જિનિયરિંગની સમજ જ જરૂરી નથી, પરંતુ મ્યુઝિક અને સાઉન્ડ પ્રત્યે ઊંડો રસ પણ મૂખ જ જરૂરી છે. તેથી જ આ ક્ષેત્રને હાફ એન્જિનિયરિંગ અને હાફ ક્રિએટિવ ફિલ્ડ કહેવામાં આવે છે. પરિણામે, તમારી પાસે સારી વાતચીત કૌશલ્ય, ધીરજતા, એકાગ્રતા અને સૌથી અગત્યની કલ્પના તેમજ ટીમમાં કામ કરવાની યોગ્યતા પણ હોવી જોઈએ.

- અભ્યાસ માટેની મહત્વની ઇન્સ્ટિટ્યૂટ નીચે મુજબ છે-
  - * ઓડિયોકેલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગ, કોચી, કેરળ
  - * આઇઆઇઆઇ પબ્લિક પશ્ચિમ બંગાળ
  - * ફિલ્મ એન્ડ ટેલિવિઝન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ડિયા, લો કોલેજ રોડ, પુણે
  - * નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફિલ્મ એન્ડ ફાઇન આર્ટ, કોલકાતા
  - * સત્યજીત રે ફિલ્મ અને ટેલિવિઝન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ, કોલકાતા,
  - * વ્હિસલિંગ વુડ્સ ઇન્ટરનેશનલ, ગોરેગાંવ, મુંબઈ
  - * એશિયન એકેડમી ઓફ ફિલ્મ એન્ડ ટીવી, નોઈડા, ઉત્તર પ્રદેશ
  - * એમજીઆર ગવર્નમેન્ટ ફિલ્મ એન્ડ ટેલિવિઝન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ, સીઆઈટી કેમ્પસ, ચેન્નાઈ
  - * એસએઇ ટેકનોલોજી કોલેજ, અંધેરી, મુંબઈ.

સૌલ ઓફ ટૂર ઝૌરોરા સાથે આ વેકેશન માણો અને યાદગાર બનાવો

ઝૌરોરા ટ્રાવેલ ટૂર્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડના ચેરમેન ધવલ જાંગલા

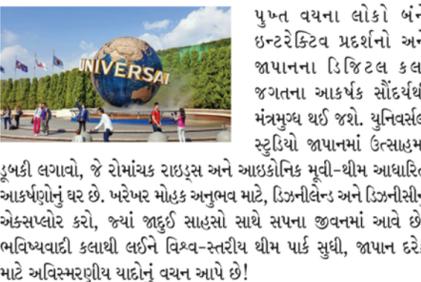
નમસ્તે ધવલાભાઈ! વેકેશનની મોસમ આવી ગઈ છે અને રજાઓનો સમય પણ આવી ગયો છે! આજે આપણે આપણા પ્રવાસીઓ માટે કઈ કઈ રોમાંચક બાબતોની ચર્ચા કરવાના છીએ?

આજે, હું આપણા પ્રવાસોમાં આપવામાં આવતા સાહસ અને રોમાંચક અનુભવો વિશે વાત કરવાનો છું. આપણી ટ્રિપ્સ ફક્ત પુષ્પ વનના લોકો માટે જ નહીં, પણ બાળકો માટે પણ મનોરંજનથી ભરપૂર છે. ઉત્તેજક પ્રવૃત્તિઓથી લઈને અવિસ્મરણીય અનુભવો સુધી, અમે ખાતરી કરીએ છીએ કે દરેકનો સમય સારો રહે. એક સાહસથી ભરેલા પ્રવાસ માટે તૈયાર રહો જે સંપૂર્ણ પરિવાર માટે અવિસ્મરણીય યાદો બનાવે છે!

તુર્કી: જ્યારે તમે તુર્કીનો પ્રવાસ કરો છો, ત્યારે તમે કેપ્પાડોસિયામાં શ્વાસ લેતી હોટ એર બલૂન રાઈડનો અનુભવ કરી શકો છો. જે દરેકની બહેત લિસ્ટમાં જરૂરી છે. આકાશમાંથી અદ્ભુત દેશો અને મનોહર લેન્ડસ્કેપમાં ક્વોડ બાઈકિંગનો રોમાંચ માણો. આ ઉપરાંત તમે બોડુમમાં આરામ કરી શકો છો અને સુંદર બોટ રાઈડનો આનંદ પણ માણી શકો છો. એકદમ સ્પષ્ટ પાણી અને મનોહર આસપાસનો વિસ્તાર તેને અવિસ્મરણીય અનુભવ બનાવે છે. તુર્કી એક જ પ્રવાસમાં સાહસ, ઉત્તેજના અને અદ્ભુત દેશો પ્રદાન કરે છે. યાદગાર ક્ષણોથી ભરેલી મુસાફરી માટે તૈયાર રહો!

વિયેટનામ: વિયેટનામમાં, બા ના હિલ્સનો ઉત્સાહ ભર્યો અનુભવ કરો, જે એક અદ્ભુત ટેકરીની ટોચ પરનું રિસોર્ટ છે જેમાં આકર્ષક દેશો છે. સન વર્લ્ડની મુલાકાત લો અને રોમાંચક રાઇડ્સ અને આકર્ષણોનો આનંદ માણો. મનોહર કેબલ કાર રાઇડ લો, જે વિશ્વની સૌથી લાંબી રાઇડ્સમાંની એક છે, જે મંત્રમુગ્ધ કરનારા લેન્ડસ્કેપ પ્રદાન કરે છે. આ ઉપરાંત, લિન્ડવર્સ્નું એક્સપ્લોર કરો, જે મનોરંજક પ્રવૃત્તિઓથી ભરેલો એક શાનદાર મનોરંજન પાર્ક છે. સાહસથી લઈને આરામ સુધી, વિયેટનામમાં દરેક માટે કંઈક ને કંઈક છે. આ સુંદર દેશમાં એક અવિસ્મરણીય અનુભવ માટે તૈયાર રહો!

જાપાન: જાપાનમાં, ટીમલેસના જાદુનો અનુભવ કરો, જ્યાં કલા, ટેકનોલોજી અને સર્જનાત્મકતા એક અદ્ભુત પ્રદર્શનમાં એકસાથે આવે છે. બાળકો અને

પુષ્પ વનના લોકો બંને ઇન્ટરેક્ટિવ પ્રદર્શનો અને જાપાનના ડિજિટલ કલા જગતના આકર્ષક સૌંદર્યથી મંત્રમુગ્ધ થઈ જશે. યુનિવર્સલ સ્ટુડિયો જાપાનમાં ઉત્સાહનો ડુબકી લગાવો, જે રોમાંચક રાઇડ્સ અને આઈકોનિક મૂવી-થીમ આધારિત આકર્ષણોનું ઘર છે. ખરેખર મોહક અનુભવ માટે, ડિઝનીલેન્ડ અને ડિઝનીસીનું એક્સપ્લોર કરો, જ્યાં જાદુઈ સાહસો સાથે સપના જીવનમાં આવે છે. ભવિષ્યવાદી કલાથી લઈને વિશ્વ-સ્તરીય થીમ પાર્ક સુધી, જાપાન દરેક માટે અવિસ્મરણીય યાદોનું વચન આપે છે!

દક્ષિણ કોરિયા: સિઓલ દાલનો રોમાંચ અનુભવો, એક ટેથર્ડ હિલીયમ બલૂન રાઈડ જે શહેરના આકર્ષક મનોહર દેશો પ્રદાન કરે છે. રોમાંચક રાઈડ્સ અને આકર્ષણોથી ભરપૂર વિશ્વ-સ્તરીય થીમ પાર્ક, લોટ્ટે વર્લ્ડમાં એક રોમાંચક દિવસ વિતાવો. કોરિયાના સૌથી મોટા આઈસ રિંક પર ચિત્રો, પરિવાર અથવા પ્રિયજનો સાથે આઈસ સ્કેટિંગનો આનંદ માણો, જે અવિસ્મરણીય યાદો બનાવે છે. એક અનોખા સાહસ માટે, હુન્ગ્ડે સ્કાય કેપ્ચ્યુલ પર ફૂટકો લગાવો અને જમીનથી ૭ થી ૧૦ મીટર ઉપરના અદ્ભુત સમુદ્રનાં દેશોનો આનંદ માણતા દરિયાકિનારા પર ચલાઈ કરો. રોમાંચક મનોરંજન પાર્કથી લઈને મનોહર અનુભવો સુધી, કોરિયા દરેક માટે અનંત આનંદ અને સાહસ પ્રદાન કરે છે. અઝરબૈજાનમાં, બાકુના આકર્ષક દેશો માટે હાઇલેન્ડ પાર્ક સુધી ઇન્ફ્યુનિક્યુલર પર એક રાઈડ લો, ખાસ કરીને રાત્રે પ્રકાશિત થાય ત્યારે. બાકુ આઈનો અનુભવ કરો, એક ભવ્ય ફેરિસ વ્હીલ જે શહેર અને કેસિપિયન સમુદ્રના મનોહર દેશો પ્રદાન કરે છે. તુફાંગા માઉન્ટને રિસોર્ટ ખાતે ગાબાલા કેબલ કાર ચૂકશો નહીં, જ્યાં તમે કોકાસસ પર્વતોના મનોહર ઢોળાવ પર ચલાઈ કરી શકો છો.

જ્યોર્જિયામાં, ઉપરથી શહેરના અદ્ભુત લેન્ડસ્કેપની પ્રશંસા કરવા માટે એટ્રો કેબલ કાર પર ચઢો. બાટુમી ખાડીમાં શાંત બોટ રાઈડ સાથે તમારા સાહસને પૂર્ણ કરો. જ્યાં તમે આ મોહક શહેરની દરિયાકાંઠાની સુંદરતામાં ડુબી શકો છો. વેકેશન પુષ્પ વનના લોકોથી લઈને બાળકો સુધી દરેક માટે છે, જે અદ્ભુત લેન્ડસ્કેપ, મનોહર દેશો અને બાળકો માટે રોમાંચક સાહસોનું સંપૂર્ણ મિશ્રણ પ્રદાન કરે છે. અમે અમારા પ્રવાસો તમામ ઉમરના લોકો માટે આનંદ અને ઉત્તેજના સુનિશ્ચિત કરવા માટે ડિઝાઇન કરીએ છીએ. પછી ભલે તે આકર્ષક સ્થળો હોય કે એકશનથી ભરપૂર પ્રવૃત્તિઓ હોય, દરેક ક્ષણ આનંદ માટે રચાયેલ છે. અમારું લક્ષ્ય એવા અવિસ્મરણીય અનુભવો બનાવવાનું છે જે પ્રવાસીઓ જીવનભર જાળવી શકે. એક્સપ્લોર કરો, મજા કરો અને યાદો બનાવો જે કાયમ માટે ટકી રહે!

મોર્નિંગ મ્યુસિંગ

રાજ ગોસ્વામી
feedback@ bombaysamachar.com

ઓનલાઇન દુનિયાની કડવી સરચાઈ સાથે બોધપાઠ આપતી ‘એડોલસન્સ’

બાળકોનું ડિજિટલ થવું એ આધુનિક સમયના માતા-પિતા માટે સૌથી મોટો પડકાર છે. ‘નેટફ્લિક્સ’ પર આજકાલ ચર્ચાસ્પદ બનેલી ‘એડોલસન્સ’ નામની બ્રિટિશ કાઠમ ડ્રામા સિરીઝને આ કેન્દ્રિય વિચાર છે.

આ સિરીઝમાં જેમી મિલર નામના ૧૩ વર્ષીય એક એવા વિદ્યાર્થીની વાર્તા છે, જે સોશિયલ મીડિયાના દુષ્પ્રભાવનો શિકાર છે અને એની અસરમાં કેટી લિયોનાર નામની એની સહપાઠીની હત્યા કરી નાખે છે. આ ઘટનાના સાંયોગિક પુરાવા પરથી એની ધરપકડ કરવામાં આવે છે. પોલીસ જ્યારે એની ઊલટતપાસ શરૂ કરે છે, ત્યારે એનાં માતા-પિતાની આંખો ખોલી નાખે તેવું સત્ય બહાર આવે છે.

બાળકો પણ સાયબર ધમકીઓ, ઓનલાઇન ફ્રોડ અને અન્ય જોખમોનો ભોગ બની રહ્યાં છે. ‘એડોલસન્સ’નો જેમી આવો જ શિકાર છે.

બાળકો અને કિશોરોની સુરક્ષા માટે થઈને જ ભારતમાં ૨૦૨૩માં ‘ડિજિટલ પર્સનલ ડેટા પ્રોટેક્શન એક્ટ’ લાવવામાં આવ્યો હતો. આ કાયદાના નિયમો હેઠળ, સગીરો માટે સોશિયલ મીડિયા એકાઉન્ટ્સ ખોલવા માટે માતા-પિતા અથવા વાલીઓની સંમતિ ફરજિયાત છે.

બાળકોને ઓનલાઇનની દુનિયામાં વધતાં જોખમોથી બચાવવા માટે આ એક અસરકારક અને પ્રશંસનીય પગલું છે, પણ એ પૂરતું નથી. ગયા વર્ષે મોબાઇલ બનાવતી એક અગ્રણી કંપની અને આ વર્ષે એક ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી કંપનીએ, દેશના યુવા સ્માર્ટફોન યુઝર્સ પર હાય ધરેલાં એક સર્વેક્ષણમાં બહાર આવ્યું હતું કે ફોનના વળગણના કારણે પેરન્ટ્સ અને સંતાનોના સંબંધમાં દરાર પડી રહી છે, કિશોરોમાં ઉદ્વેગ (એન્ગ્ઝાયટિ), આક્રમકતા, એકાગ્રતાનો અભાવ, સ્ટ્રેસ માથાનો દુઃખાવો અને આંખોની સમસ્યા વધી રહી છે.

શરૂઆતમાં, કિશોરોમાં માનસિક બીમારીના દરમાં અચાનક વધારો નોંધાયો હતો અને ત્યારથી તેજ વધી રહ્યો છે. અમેરિકાની કોલેજોના વિદ્યાર્થીઓમાં, ૨૦૧૦ અને ૨૦૧૮ની વચ્ચે હતાશા અને ચિંતાનું પ્રમાણ બમણું થઈ ગયું છે. ૨૦૨૦ના દાયકામાં જાતને હાની પહોંચાડનારી કિશોરવયની છોકરીઓમાં ૧૮૮% અને છોકરાઓમાં ૪૮%નો વધારો થયો છે. યુવા કિશોરોમાં આત્મહત્યાનો દર પણ છોકરીઓમાં ૧૬૭% અને છોકરાઓમાં ૮૧% વધ્યો છે. યુકે અને અન્ય ઘણા પશ્ચિમી દેશોમાં આવું જ વલણ જોવા મળ્યું છે. હૈડટ માને છે કે માનસિક સ્વાસ્થ્યની કટોકટી સ્માર્ટફોનના અને સોશિયલ મીડિયાના મોટા પાયે થયેલા આગમનને આભારી છે. સ્માર્ટફોને બાળકોનું બાળપણ ધીનવી લીધું છે. અગાઉની પેઢીઓમાં, સ્ટ્રેસ અને ડિપ્રેશન વચ્ચે અંતર હતું, પરંતુ ઘર બહાર જઈને રમવાની ઉંમરે ઘરમાં બેસીને સ્માર્ટફોન સાથે મોટાં થતાં બાળકોમાં નાની ઉંમરથી જ માનસિક સમસ્યાઓ જોવા મળી રહી છે. નવી સદીનાં બાળકોનો અભ્યાસ કરવા માટે શરૂ થયેલી ‘બ્રિટિશ મિલેનિયમ કોહોર્ટ સ્ટડી’ એ ૨૦૦૦-૦૨માં જન્મેલાં ૧૮,૦૦૦ બાળકોનું સર્વેક્ષણ કરીને

કહ્યું હતું કે ખાસ કરીને છોકરીઓમાં, સોશિયલ મીડિયા પર વિતાવેલા કલાકો સાથે ડિપ્રેશનનો દર વધ્યો છે. જે છોકરીઓ દિવસમાં પાંચ કલાકથી વધુ સમય સોશિયલ મીડિયા પર વિતાવે છે તો એમનામાં ડિપ્રેશનમાં આવવાની શક્યતા ત્રણ ગણી વધારે હોય છે. આ પુસ્તક વાંચ્યા પછી બિલ ગેટ્સ લખે છે, ‘પુસ્તક વાંચીને મને આશ્ચર્ય થયું: જો હું આજની ટેકનોલોજી સાથે મોટો થયો હોત તો શું હું આ આદતો વિકસાવી શક્યો હોત? એક બાળક તરીકે મારા રૂમમાં એકલો હોઉં તો હું વિચલિત કરનારી એલેલિશન સ્કોલ કરતો હોઉં? કિશોર વયે હું પ્રોગ્રામિંગની સમસ્યાઓ ઉકેલવા બેઠો હોઉં ત્યારે ચાર નવાં નોટિફિકેશન આવીને પડ્યાં હોત? મારી પાસે જવાબ નથી-પણ આ એવા પ્રશ્નો છે જે યુવાન મનનો વિકાસ કેવી રીતે થાય છે તેની કાળજી રાખનાર દરેક વ્યક્તિએ પૂછવા જોઈએ.’

ઈકો-સ્પેશિયલ
જયેશ ચિતલિયા
feedback@ bombaysamachar.com

શેરબજારના સોદા: નકલી ટ્રેડિંગ એપ્સ વત્તા વોટ્સએપથી સાવધાન

શેરબજારના ઉતાર ચઢાવ ઉપરાંત રોકાણકારોને સોદા માટે ઓફરની નકલી ટ્રેડિંગ એપ્સ અને વોટ્સએપના માધ્યમથી કઈ રીતે સાવચેત રહેવું એ સમજાવે...

ઈન્ટરનેટ ટેકનોલોજી અને સ્માર્ટફોનની સુવિધાને કારણે શેરબજારમાં સોદા કરવાનું આજકાલ આસાન-ઝડપી બની ગયું છે. તેને કારણે પણ લોકો શેરોમાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કે સોદા કરવા માટે આકર્ષિત થઈ રહ્યાં છે, પરંતુ એની સાથોસાથ કૌભાંડકારીઓની સંખ્યા અને રોકાણકારોને છેતરાવતી પ્રવૃત્તિ પણ વધી રહી છે.

રાખવું જરૂરી છે. જેમના નામ આપણે જાણતા હોઈએ અને જેમના શેર શેરબજારમાં લિસ્ટેડ થયેલા હોય એવી અધિકૃત કંપનીઓના શેરોમાં ઈન્વેસ્ટ કરો તો ઠીક છે., પરંતુ, તમે ઈન્વેસ્ટ કરેલા પૈસા ક્યાં જાય છે એ તમે જાણતા જ ન હો તો શું થાય? ઊંચા વળતર અને સાવ ઓછા જોખમનો દાવો કરતી ઓફરો લાલ બત્તી ગણાય.

તાજેતરના એક અહેવાલ મુજબ, હાલમાં જ મુંબઈમાં ૭૧ વર્ષના એક નિવૃત્ત ફાઈનાન્સિયલ વ્યાવસાયિક સાથે વોટ્સએપ મેસેજિંગ સર્વિસીસ માર્ગે શેરબજારના કૌભાંડમાં મોટા પાયે છેતરપિંડી કરવામાં આવી હતી. એમાં તે વ્યાવસાયિકે બે કરોડ જેટલી ધરખમ રકમ ગુમાવી હતી.

આમાં વરિષ્ઠ નાગરિક કઈ રીતે ફસાયા?
વેલ, કૌભાંડકાર એક મહિલા હતી. એણે પેલા વરિષ્ઠ નાગરિકને વોટ્સએપ પર એવું વચન આપ્યું હતું કે શેરબજારમાં ઈન્વેસ્ટ કરવાની એમના માટે એક સુવર્ણ તક છે અને એમાં એમને મોટી રકમનો લાભ ઓફર કર્યો હતો. વાસ્તવમાં, તે મહિલાએ નકલી મોબાઇલ ફોન એપ્લિકેશન મારફત વરિષ્ઠ નાગરિકને છેતર્યા હતા. દેખાવમાં તે એપ એક જાણીતી ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કંપની જેવી જ હતી. મહિલાએ તે નાગરિકને એપ ડાઉનલોડ કરવા કહ્યું ને એમની મુસીબતનો આરંભ થયો. એક વોટ્સએપ ગ્રુપ બનાવવામાં આવ્યું હતું, જેમાં બીજા ઘણાં લોકો પણ સામેલ હતા. ‘ટિપસ્ટર’ દ્વારા આપવામાં આવેલી સલાહના આધારે શેરના વેપારમાંથી કથિત રૂપે મળેલા વળતર વિશે વોટ્સએપ ગ્રુપમાં કોઈને કોઈ વ્યક્તિ

અવારનવાર બહાર હાંકતી હતી. એવું એક મહિલા સુધી ચલાવવામાં આવ્યું. એની પાછળનો ઈરાદો પેલા વરિષ્ઠ નાગરિકનો વિશ્વાસ છૂતવાનો હતો. અને પેલા ભાઈ એમાં છેતરાયા પણ ખરા. એમણે ઈન્વેસ્ટ કરવાનું નક્કી કર્યું અને ૨૪ જેટલા સોદા દ્વારા એમણે લગભગ બે કરોડ રૂપિયા જેટલી રકમ ટ્રાન્સફર કરી. નકલી એકાઉન્ટ ઉપર એમને પ્રોફિટ સ્ટેટમેન્ટ પણ બતાવવામાં આવ્યું હતું, જેમાં દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે એમણે રૂ. ૧૪ કરોડની કમાણી કરી છે. પરંતુ જ્યારે એમણે એમાંના કેટલાક નાણાં ઉપાડવાનું નક્કી કર્યું ત્યારે એમને શંકા ગઈ કે પોતાની સાથે છેતરપિંડી થઈ છે, કારણ કે એમને પૈસા તો ઉપાડવા દેવાયા નહોતા અને ઊલટાનું એમ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે વિદ્યોત્પાદક ટેક્સ રૂપે એમણે વધારે પૈસા જમા કરાવવા પડશે. હાલ આ કેસ તપાસ હેઠળ છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય મોબાઇલનો ઉપયોગ
અહીં ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી છે કે દેશની અગ્રણ્ય બ્રોકરેજ કંપનીએ ઈન્વેસ્ટરોને સાવચેત કર્યાં જ હતા કે કંપનીના અધિકારીઓના સ્વાંગમાં અજાણ્યા લોકોના હાથે છેતરાયા ન જવાય એવું ઈન્વેસ્ટરોએ ધ્યાન રાખવું. ઘુતારા વ્યક્તિઓ અને કંપનીઓ ભારતીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય મોબાઇલ ફોન નંબરોનો ઉપયોગ કરીને સોશિયલ મીડિયા પર છેતરપિંડીની પ્રવૃત્તિઓ કરે છે. આવી વ્યક્તિ નામાંકિત નાણાં સંસ્થાઓ સાથે પોતે સંકળાયેલા હોવાનો ખોટો દાવો કરે છે અને એવા

કથિત સર્ટિફિકેટ પણ દર્શાવે છે. હકીકત એ છે કે શેરબજારમાં જ્યારે તેજ હોય ત્યારે ઘણા લોકો જુદા જુદા શેરમાં પૈસા ઈન્વેસ્ટ કરવા લાગે છે. તેજમાં મોટાભાગના રોકાણકારોને એવું લાગે છે કે બીજા લઈ ગયા ને આપણે રહી ગયા. આવા રોકાણકારોએ કઈ કઈ વાતે સજાગ રહેવું જોઈશે?

‘અમે તમને ઊંચું વળતર આપીશું’...
નોંધો કેટલા ઈન્વેસ્ટમેન્ટમાંથી પૈસા બનાવવાનું તો દરેકને ગમે, પરંતુ એમાં કેટલું જોખમ છે એ ધ્યાનમાં

હં... ખરેખર?!
પ્રકુલ શાહ
feedback@ bombaysamachar.com

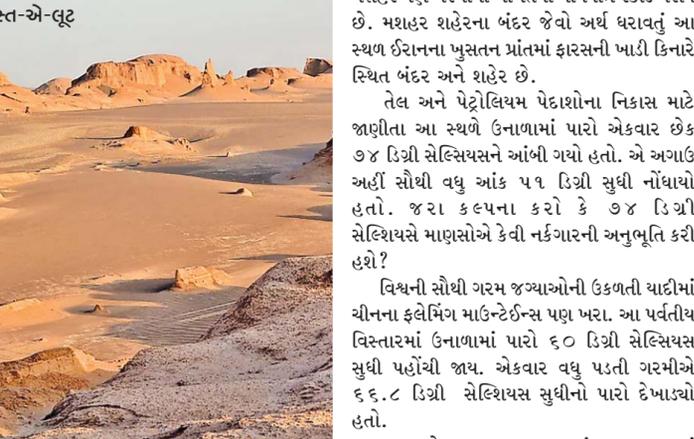
હાય હાય ગરમી: સૌથી હોટેસ્ટ સ્થળે ઉષ્ણતામાન ૭૦ ડિગ્રી

ઉનાળામાં ઠંડા ઠંડા બિઅર, આઈસક્રીમ, શરબત, એ.સી., કાશ્મીર અને સ્વીટ્લેન્ડની વાતો કરવી ગમે. ઉનાળામાં કર્છ, રાજસ્થાનના યુરુ અને પશ્ચિમ બંગાળના મરિઈદાહાદ છાશવારે ગરમીના વધુ પારા માટે સમાચારમાં ચમકતા રહે છે. આ સાંભળી-વાંચીને આપણને પરસેવો વળવા માડે છે.

પરંતુ પૃથ્વી પરના સૌથી ગરમ સ્થળ પર તો સામાન્યપણે ૬૦ ડિગ્રી સેલ્સિયસથી વધુ ગરમી હોય છે અને ઉનાળામાં તો ક્યારેક આ આંક ૭૦.૭ ડિગ્રી સેલ્સિયસને આંબી જાય છે. આ સ્થળ છે ઈરાનનું દસ્ત-એ-લૂટ.

સૌથી પહેલાં ઈરાનના દક્ષિણ - પૂર્વમાં આવેલા રણ વિસ્તારના નામનો અર્થ જાણીએ. પરિચિત ભાષામાં આ બે શબ્દમાં ‘લૂટ’નો અર્થ ઘાય છે ‘ઉજ્જડ’ અને ‘ખાલી’, તો ‘દસ્ત’ એટલે ‘સપાટ.’ આ સંપૂર્ણપણે ખાલી, ઉજ્જડ, એકાકી વિસ્તાર છે. દૂર-દૂર સુધી ક્યાંય માનવી તો જવા દો, વૃક્ષ-છોડ-પશુ-પંખી ય નજરે ન ચડે. અહીં ભાગ્યે જ કોઈ જવાની હિમ્મત કરે. કોઈ સાહસવીર પહોંચી જાય તો લાંબો સમય ટકી ન શકે. જેટલો સમય રહે ત્યાં સુધી શરીર આંખેઆંખું ઢાંકી રાખવું પડે. થોડી-થોડી અંતરે પાણીની જરૂર પડતી રહે.

ઈરાનના કેર્મન અને સિસ્તાન - બલુચિસ્તાનમાં પ્રસરેલું આ રણ વિશ્વના સૌથી મોટાં રણોની યાદીમાં

રાજસ્થાન-ગંગાનગર ઝુનેસ્કોએ હેરીટેજ સાઈટ જાહેર કરેલ દસ્ત-એ-લૂટ ખૂબ રસપ્રદ અતીત ધરાવે છે. ઈયુનુ જન્મના ૨૫૦૦ વર્ષ અગાઉ અહીં માનવ - વસાહત હતી. લૂટના પશ્ચિમ કાંઠે શહાદાદ નામનું પ્રાચીન શહેર હતું અને પૂર્વ ભાગમાં આજે શહેર-એ-સુકતેહ નામનું શહેર હતું, જે આજે સુકાઈ ગયેલી હોલમંડ નદીમાં ફેરવાઈ ગયું છે.

ઈરાનના પુરાવતત્તવ વિભાગ માટે દસ્ત-એ-લૂટ મહત્વપૂર્ણ પ્રાંત ગણાય છે. આ રણની આસપાસના વિસ્તારોમાં હાય ધરાયેલા વ્યાપક

પુરાતત્ત્વીય સર્વેક્ષણમાં ઈયુના જન્મપૂર્વે પાંચ લાખ વર્ષ જૂની ૮૭ સાઈટ મળી આવી હતી. આમાંની ૨૩ સાઈટ ચલકોથિલિ અને શ્રોન્જ એજ અર્થાત્ તામ્રયુગની હોવાનું બહાર આવ્યું છે. અહીં અમેરિકાના ‘નાસા’ (નેશનલ એરોનોટિકલ એન્ડ સ્પેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન)ના અડવા ઉપગ્રહે ૨૦૦૩થી ૨૦૧૦ વચ્ચે ગોડવેલા મોડરેટ - રિઝોલ્યુશન ઈમેજિંગ સ્પેક્ટ્રોરેડિયોમીટર ઉપગ્રહતામાન ૭૦.૭ સેલ્સિયસ ડિગ્રી નોંધાયું હતું. દસ્ત-એ-લૂટ ઉપરાંત ઈરાનનું બંદર-એ-

મશહર પણ ગરમીની બાબતમાં નોંધપાત્ર રેકોર્ડ ધરાવે છે. મશહર શહેરના બંદર જેવો અર્થ ધરાવતું આ સ્થળ ઈરાનના ખુસતન પ્રાંતમાં ફારસની ખાડી કિનારે સ્થિત બંદર અને શહેર છે. તેલ અને પેટ્રોલિયમ પેદાશોના નિકાસ માટે જાણીતા આ સ્થળે ઉનાળામાં પારો એકવાર છક ૭૪ ડિગ્રી સેલ્સિયસને આંબી ગયો છે. એ અગાઉ અહીં સૌથી વધુ આંક ૫૧ ડિગ્રી સુધી નોંધાયો હતો. જરા કલ્પના કરો કે ૭૪ ડિગ્રી સેલ્સિયસે માણસોએ કેવી નર્કગારની અનુભૂતિ કરી હશે?

વિશ્વની સૌથી ગરમ જગ્યાઓની ઉકળતી યાદીમાં ચીનના ફલેમિંગ માઉન્ટેઈન્સ પણ ખરા. આ પર્વતીય વિસ્તારમાં ઉનાળામાં પારો ૬૦ ડિગ્રી સેલ્સિયસ સુધી પહોંચી જાય. એકવાર વધુ પડતી ગરમીએ ૬૬.૮ ડિગ્રી સેલ્સિયસ સુધીનો પારો દેખાડ્યો હતો.

... અને આપણા ભારતમાં રાજસ્થાનનું શ્રીગંગાનગર ગરમી માટે નામચીન છે. ઉનાળામાં અહીં ૪૦થી ૪૫ ડિગ્રી સેલ્સિયસ ગરમી હોય જ. આ સ્થળે ૫૦ ડિગ્રી પણ જોઈ છે. ત્યાર બાદ ગાંસી, નાગપુર, ડાહોન ગંજ, બિલાસપુર, વિજયવાડા, રેન્ટાચિંટાલા, તિતલાગઢ, વર્ધા, દિલ્હી, આગ્રા, સંબલપુર, મછલીપટ્ટનમ અને કુર્નૂલ આવે, પરંતુ આ બધા જ ગરમીની રેન્જ ૫૦થી ૪૬ ડિગ્રી સેલ્સિયસ જેટલી હોય. આ વાંચીને તરત પંખો ફાટ કરીને લીંબુ શરબત પી લો.

શુભ - અશુભ વચ્ચે અટવાય છે પંચક

પંચક શબ્દ કાને પડતા રૂઢિવાદીઓનો જીવ ઊંચો થઈ જાય છે. દર ૨૭ દિવસે કુંભ અને મીન રાશિમાં ચંદ્ર આવે ત્યારે તે પાંચ દિવસ પંચકના કહેવાય છે. આ પંચકમાં પરદેશ નહીં જવાનું તેમ જ મકાન સંબંધી કોઈ કામ કરવા નહીં એમ કહેવાય છે. પંચક બેસવા એટલે અશુભ સંજોગ આવે તો એવી માન્યતા છે. અલબત્ત જે શબ્દકોશમાં આવી વ્યાખ્યા આપી છે એમાં જ પંચકવ્યાજ એટલે કલ્યાણકારી પાંચ ચિન્હ જેની ઉપર હોય એવું, પાંચ શુભ ચિન્હવાળું એવી સમજણ પણ આપવામાં આવી છે. પંચકવ્યાજ એટલે એક જાતનો શુકનવાળો ધોડો એવી પણ વ્યાખ્યા છે. આ ધોડાના ચાર પગ અને માથા ઉપર સફેદ દીલાની નિશાની હોય છે. ચાર પગ અને કપાળ એ પાંચનો ધોળો રંગ ધોડા માટે શુભ ચિન્હ ગણાય છે.

એટલે લગ્ન થઈ ગયા પછી મંડપમાં વરની સાથે રહેતા તેના કાકા, મામા વગેરે પાંચ માણસ. સુગંધી પંચક એટલે કેસર, અગર, કપૂર, કસ્તૂરી અને ચંદન. આપણે ત્યાં સંયુક્ત કુટુંબની પરંપરા હવે લગભગ નાશ પામી ગઈ છે. 'માય સ્પેસ'ના નામે બધાને હવે અલગ અલગ રહેવું વધારે ગમે છે. અલગતા દર્શાવતી કહેવત છે **અન નોખા તેના મન નોખા**. સંયુક્ત કુટુંબમાંથી બધા ભાઈ છૂટા પડે એટલે સ્વાભાવિક છે કે દરેકના રસોડા પણ અલગ અલગ થઈ જાય. રસોડું એટલે રસોઈ કરવાની જગ્યા કે ઓરડી, રાંધણિયું, ભોજન સ્થળ, બબરચીખાનું, ભઠિયારખાનું, રાંધણી જેવા પર્યાય ઉપલબ્ધ છે. રસોડા અલગ થવા એટલે દરેક પરિવાર અલગ રહેવા જઈ પોતાની રસોઈ જુદી કરે. કોઈ કેસમાં એક છાપરા નીચે રહેતા હોય અને એક જ રસોડાનો

ઉપયોગ પણ કરતા હોય છતાં રાંધવાનું અલગ અલગ થાય. જોકે, સોના મન પણ પછી પોતપોતાના સ્વાર્થ જોતા થઈ જાય હોય. પહેલા જેવો સ્નેહભાવ કે મનમોહ પછી નથી રહેતો. ઘણા લોકોને બીજાના ઘર કે પાર્ટીમાં વધુ પડતું ઝાપટી લેવાની આદત હોય છે. આવા અકર્તાના માણસ માટે અન પારકું છે, કાંઈ પેટ પારકું છે? કહેવત વપરાતી હોય. અન ભલે બીજાને તૈયાર કર્યું હોય પણ લિમિટ બહાર ખાવાથી પેટમાં દુખાવો થાય. એ પેટ તો પોતાનું જ હોય એટલે તકલીફ સહન કરવી પડે. અન અને દાંતને વેર કહેવતમાં દુશ્મનાવટ છે એવું સમજી બેસવાની ભૂલ નહીં કરતા. અહીં વેર શબ્દની માણસની પરિસ્થિતિનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. કોળિયો ભોજન માટે પણ તકલીફ હોવી એ એનો ભાવર્થ છે.

ENGLISH MEANING CHANGE

વિંગ્લિશ અંગ્રેજી ભાષામાં એવા ઘણા શબ્દો છે જેના જૂના અર્થ સાથે વર્તમાન અર્થ સરખાવો તો દિમાગ ચકરાવે ચડી જાય. The word **HUSBAND** once meant the male head of a household. Today, it specifically refers to a married man. Similarly, **WIFE** used to refer to any woman, but now signifies a married woman. હાલના અર્થ એટલે પતિ અને વાઈફ એટલે પત્ની એ અર્થ આજે આપણે જાણીએ છીએ. જોકે, એક સમયે હાલના અર્થ પતિ નહીં, પણ પરિવારનો મોભી એવો હતો. Think of it when women of household would introduce the seniormost as **OUR HUSBAND**. વિચાર કરો કે ઘરની સત્રાપીઓ આ અમારા પતિ છે એવી ઓળખાણ આપતા હશે એ વિચારમાથથી આજે ખડખડાટ હસવું આવી જાય ને.

જેવી વાત થઈ ને. કોઈ બાળક મસ્તીખોર કે તોફાની હોય તો એને અંગ્રેજીમાં 'નોટી બોય' કહેવાય છે. Naughty, which today means badly behaved rude, or indecent. It is primarily attached with children. નોટી ચાને કે તોફાની અથવા શરારતી અર્થ મુખ્યત્વે બાળકો સાથે જોડવામાં આવે છે. ખરાબ વર્તન કે શરારતી વ્યક્તિ પણ 'નોટી પર્સન' તરીકે ઓળખાય છે. In the past Naughty used to mean that a person was poor or did not have anything. અગાઉના વખતમાં કોઈ વ્યક્તિ પાસે કશું જ ન હોય, ખાલીખમ હોય એને માટે 'નોટી' શબ્દ વપરાતો હતો. Naughty is derived from the Old English word **naught**. This word means nothing, as in the sense of having nothing or being poor and needy. **Naughty (with the added y) did not acquire its current usage until some time in the late sixteenth century.** 'નોટી' શબ્દ જૂની અંગ્રેજીનાં શબ્દ 'નોટ' પરથી ઊતરી આવ્યો છે. નોટ એટલે શૂન્ય, કશું જ નહીં. ખિસ્સા ખાલીખમ હોય, નિર્ધન અવસ્થા હોય, એને માટે આ શબ્દ વપરાતો હતો. સોળમી સદીમાં વર્તમાન અર્થ અસ્તિત્વમાં આવ્યો.

વલો કરછ ડો. પૂર્વી ગોસ્વામી

દરેક વ્યક્તિને હસતો ચહેરો ગમે છે. એવું પણ કહેવાય છે કે હાસ્ય એ શારીરિક અને માનસિક લાક્ષણિકતાઓનો વિકાસ કરે છે. માનવજીવનનું આ સુખદ ટોચ છે જે દુઃખ, પીડાને ભુલાવવા કે દૂર કરવા ઉપયોગી સાબિત થાય છે. શોકગ્રસ્ત હૃદયનો ભાર હળવો કરતા હાસ્યનો સમાવેશ કચ્છી લોકગીતો મજા પડે એ રીતે થયેલો છે.

વિવાહ એ જીવનનો સૌથી રોચક મુદ્દો છે. વિવાહ પહેલા અને પછી બંને અવસરે અનેક ભાવો ઉત્પન્ન થતા હોય છે જેનાથી આપણને લાગે છે જીવન ખરેખર રંગીન છે. ક્યારેક 'અંધારિયા' ભાવે તો ક્યારેક 'ઉજ્જવળ' ભાવે. અમુક પ્રકારનાં લોકગીતોમાં વિવિધ પ્રકારની રમૂજ કે કટાક્ષ હોય છે જેમકે, પતિ-પત્નીના ઝઘડા, સ્ત્રી કે પુરુષના મોહ, ઘરમાં સમસ્યાઓ, કોઈ ચોકસ વસ્તુ મેળવવા માટે બહાના બનાવવા, ગીતો અભિનય વગેરે દ્વારા હાસ્યથી પરિપૂર્ણ ગીતો ગવાતાં હોય છે. એવો જ એક ફટાણાને માણીએ,

મો મંઢરો તા ન્યાર, પટયો ગારીયું તો કે
જ વિગાઅં ભજા ત કરે વિકો આજર.... મંઢરો તા
જિત વિગા પાણી ત કરે વિકો જાણી.... મંઢરો તા
જ ખાણ હાંઠો ત જોરે વજે ભાંઠો.... મંઢરો તા
જ આવચયું કુહયું ત હણે વિકો સુહયું.... મંઢરો તા
જ આવા મામા ત ખાઇ વ્યો આમા.... મંઢરો તા

રામભાઈ નચુ, કાડકા - માંડવી પાસેથી મેળવેલ ગીત
આ હાસ્ય ગીતમાં, એક પરિણીત બેભલ થયેલા લગ્નના દુઃખને દૂર કરવા માટે આવાં ગીતો ગાય છે. આ ગીતમાં મંઢરો મતલબ લંગડો પતિ કઈ રીતે પત્નીને પરેશાન કરે છે તેનું વર્ણન છે. તેને બજાર જવું છે તો પરોક્ષ બહાના લેકળ રોકી લે છે. પત્નીને માણી બરવા જવું છે તો એની કમર તોડી નાખે છે. તેની ફઈ મળવા આવે છે તો મેણાં મારે છે અને મામા આવે છે તો સઘળા આંખા ખાઈ જાય છે. મતલબ પરોક્ષ હરકતો દ્વારા તે પત્નીને કઈ રીતે પજવે છે તેનું વર્ણન જોવા મળે છે. કોઈનાથી પરેશાન થવું એ પણ પ્રેમનું એક સ્વરૂપ માનવામાં આવે છે. અને એ મીઠો સંઘર્ષ કચ્છના લોકગીતોમાં હાસ્યની લહેર ઉપજાવે છે.

ક્યારેક સ્વપ્નમાં કંઈક સારું (મીઠાઈ) ખાવાનું મન થાય છે. તે સ્ત્રી કદાચ સાસુ પાસેથી આવી સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈ માગતા

લોકગીતોમાં હાસ્ય રસ

feedback@bombaysamachar.com

ન આપે તે ડરથી તે પોતાની સાસુ પાસે પેટના દુખાવાના બહાને મીઠાઈ કે બજારનું સારું ખાવાની માગણી ગીતમાં રચુ કરે છે. 'પેટસુર' એટલે કે પેટમાં દુખાવો.

**આઇચલ મા, પેટ ડુબે, ધોરો પી ધોરો
જીજલ મા, પેટ ડુબે, ધોરો પી ધોરો
લુ ચેતી ધોરો પા, કોઈ નતી ચે જલેબી પા
કોઇ નતી ચે હલવો પા, આઇચલ મા, પેટસુર ધોરો પી....**

-મારિયાભાઈ હાજી વાધેર, કાડકા માંડવી પાસેથી મેળવેલ ગીત.

આમ, જલેબી કે હલવા જેવી સ્વાદિષ્ટ વાનગીઓના નામ રાખીને ગીત લખાયું છે. ગીતનો અર્થ આ પ્રમાણે છે કે, એક સ્ત્રી તેની સાસુને પેટમાં દુખાવાની ફરિયાદ કરતા તેને ધોરો (દહીં) પીવાનું કહેવામાં આવે છે. તેને આ ઈલાજ પસંદ નથી. તે કહે છે કે, સહુ મને ધોરો પી, ધોરો પી કહે છે કોઈ મને જલેબી કે હલવો ખાવાનું કહેતું નથી. અંતે નાઈદ કહે છે કે ભલે હલવો ખાવાની છૂટ મળે છતાંય દહીં તો ખાવી જ પડશે. આમ, બે પેઢીઓ વચ્ચેના વૈચારિક મનોભાવનો ફરક સ્પષ્ટ થાય છે.

આનંદ કે ઉજવણીના સમયમાં, સ્ત્રીઓ ક્યારેક અભિનય પણ કરી લેતી હોય છે. તેમની સામાજિક મર્યાદાને ધ્યાનમાં રાખીને એ ઈચ્છે છે કે આનંદના ઉત્સવને શાંતિથી માણે. આવી ઘટનાઓ ખાસ કરીને રાત્રિ જાગરણના પ્રસંગે અને લગ્ન સમયે જોવા મળે છે. શું રાત કોઈ આનંદપ્રદ વસ્તુ વિના પસાર

રાષ્ટ્ર ભાષા નાની-દાદી की कहवैं

અસલના વખતની કહેવતો એટલે કે જે આપણને નાની અથવા દાદી કહેતા એમાં થોડામાં ઘણું કહી દેવાની શૈલી મજેદાર રહેતી. એક ઉદાહરણ પરથી વાત સમજાઈ જશે. **મૂંછ ઉઠાડે મુઠાં હલ્કો ન હોવો!** તમે દલીલ કરશો કે મૂછ અને મડાને શો સંબંધ. અહીં ભાવાર્થ મહત્વનો છે. સમજ મુટદેહમાં મૂછનું વજન કેટલું નાગણ્ય જ ને.

ઈસ કહાવત કા અર્થ ઈસ રુપ મેં લગાવા જા સકતા હૈ કોટે-છોટે કામ નિપટાને સે કિસી બડે કામ મેં સફલતા નહીં મિલતી। બડે કામ કો કરને મેં ઈસ તરહ કે છોટે છોટે પ્રવાસો મે મદદ બી નહીં મિલતી ઈસ તરહ કે છોટે કામ નિર્રથક હી કહે જા સકતે હૈ। નાના નાના કામ કરવાથી મોટા કામમાં સફળતા નથી મળતી. ટૂંકમાં નાના કામ નિર્રથક જ કહેવાય. મૂછ ઉપાડી લેવાથી મડાનું વજન હલકું ન થાય એનો ભાવાર્થ સુપેરે સમજાઈ જાયો હશે. હવે બીજી કહેવત જાણીએ અને સમજાએ. **ઘર મેં નહૈયોં દાને, અમ્મા ચલી ધુનાનો નહૈયોં-નહીં-હૈં.** ઘરમાં દાણો અનાજ ન હોવા છતાં એને શેકવા બહાર નીકળવું. આ એનો શબ્દાર્થ છે. **યહ કહાવત એસે લોગોં પર સટીક સિદ્ધ બૈતતી હૈ જો સ્વયં મેં કુઠ્ઠ ન હોને કે બાદ મીં અપને આપ મેં બહુત કુઠ્ઠ હોને કા દમ ધરતે હૈ।** **इसे दूसरे रूप में ऐसे भी देखा जा सकता है, कि व्यक्ति कैसे झूठी शान दिखाता घूमता है।** આ કહેવત ખાલી ખિસ્સાએ ધનપતિ હોવાનો ઝોળ કરવા જેવી વાત છે. ખોટી શાન દેખાડતા ફરતા લોકો માટે આ કહેવત બંધબેસતી છે.

સગી બહિણ દાગડ્યાंच्या म्हणी

મરાઠીમાં પથ્થર દગડ તરીકે ઓળખાય છે. **દગડ ના કાના, ના માત્રા, ના વેલાંટી ના અકાર.** સરઠ સાધા, સોપા, જોડાક્ષર જસલેલા શબ્દ. **असे असतानाही गुरुजी 'द'दत्पतराका का म्हणावचे? है आजही न सुटलेला शब्द असतानाही गुरुजी 'द' अक्षर शिकवताना 'द' दगाड्याचा न म्हणता, द-दत्पतराका का म्हणावचे? है आजही न सुटलेले कोडे आहे.** દગડ શબ્દ કેવો સીધોસડ છે. નથી કાનો, નથી માત્રા, નથી દીર્ઘ ઈ કે ઊ કે નથી દસ્વ ઇ કે દ્વસ્વ ઊ. જોડાક્ષર પણ નહીં. મૂરખના જામ માટે કે અક્કલહીન વ્યક્તિ માટે **અગદી દાગ આહે** એમ કહેવાનું હોય છે. મગજમાં પાણી ભર્યો છે કે શું? એવું તમે સાંભળ્યું હશે. મરાઠી લોકોમાં ચોથનું વિશેષ મહત્ત્વ હોય છે. સૌથી મોટી ચોથ ગણેશ ચતુર્થી. સંકષ્ટી ચતુર્થી વદમાં હોય અને બીજી એક ચોથ છે **દાગડી ચૌથ.** દગડ ચોથ પણ કહેવાય છે. ભાદરવા સુદ ચોથ - ગણેશ ચોથને દિવસે કોઈ ચંદ્ર જુએ તો તેના ઉપર આળ આવે, છતાં ચંદ્ર જોનારો માણસ તે જ વખતે જો કોઈની ગાળ ખાય તો પછી આળ આવે નહીં એવી વહેમી માન્યતાને લીધે લોકો ચંદ્ર જોઈ ગાળ ખાઈ લેવાના ઈરાદાથી બીજા માણસના છાપરા ઉપર પથ્થર ફેંકે છે. એના પરથી આ ચોથ દગડ ચોથ પણ કહેવાય છે. **દાગડાલા સૈંદર ફાસણે** એટલે કોઈ વ્યક્તિ કે વસ્તુને વિના કારણ મહત્વ આપવું એવો અર્થ છે. **દાગડાલા સૈંદર ફાસલા તર ચ તાપલા દેવળય જેતાં** પથ્થરને કારણ વિના મહત્વ આપવાથી જ એને દેવત્વ પ્રાપ્ત થવું હોય છે. અખાની વાત યાદ આવી ગઈ હશે: એક મૂરખને એવી ટેવ પથ્થર એટલા પૂજે દેવ. ■

લોકભિત્ર ગૌતમ વ્યંગ feedback@bombaysamachar.com

જીવનમાં 'જોકસ' જરૂરી છે...!

ડોક્ટર: ચિંતા કરશો નહીં, આ એક નાની સર્જરી છે, ચિંતા કરવાની કોઈ વાત નથી!
દર્દી: પણ ડોક્ટર, હું ઓપરેશન માટે નથી આવ્યો!
ડોક્ટર: અરે હા, માફ કરશો! મને આમ કહેવાની આદત પડી ગઈ છે...!
આ જોક સરપ્રાઈઝ એલિમેન્ટ (અચાનક ટિવ્વસ્ટ) પર આધારિત છે. જે મનને પળવારમાં આંચકો આપીને હસાવી દે છે. આવું થતાંની સાથે જ અચાનક આવેલું ટેન્શન દૂર થઈ જાય છે, જેના કારણે મૂડ હળવો અને ફેશ થઈ જાય છે. આ ઠાણ આપણને રોજ બરોજની ગૂંચવણોમાંથી દૂર કરી ઠાણભર માટે હળવાશ અને આનંદ તરફ લઈ જાય છે. તેથી, થોડીક સેકન્ડની મજાક પણ આપણે માનસિક યાક દૂર કરી શકે છે. થોડીક સેકન્ડનો જોકસ કે મજાક આપણને પળવારમાં તાજગી આપે છે; કારણ કે જોકસનો પ્રભાવ આપણા મન અને શરીર બંને પર પડે છે. જ્યારે આપણે હસીએ છીએ, ત્યારે આપણું મગજ એન્ડોર્ફિન્સ (પુશીના હોર્મોન્સ) છોડે છે, જેના કારણે તણાવ ઓછો થાય છે અને આપણે હળવાશ અનુભવીએ છીએ. આ ઉપરાંત હસવાથી રક્ત પરિભ્રમણ સારું થાય છે, સ્નાયુઓને આરામ મળે છે અને મૂડ ફેશ થઈ જાય છે. ઓશો જોકસ વિશે ખૂબ જ ગંભીર વાત કહેતા હતા - "જો તમારા જીવનમાં હસવાનાં ઓછાં કારણો હોય, આનો અર્થ એ નથી કે તમારી હાસ્યની જરૂરિયાત ઓછી થઈ ગઈ છે, તેનો અર્થ એ છે કે જરૂરિયાત વધી ગઈ છે!" કદાચ આ જ કારણ છે કે વિશ્વમાં મજાક અને રમૂજની પરંપરા એટલી જ જૂની છે જેટલો જૂનો માણસ પોતે છે અને માનવ સંસ્કૃતિ છે. સૌથી જૂના નોંધાયેલા જોકસ લગભગ ૪,૦૦૦ વર્ષ જૂના છે.

વિશ્વના સૌથી જૂના રેકોર્ડ થયેલા ટુચકાઓ પ્રાચીન મેસોપોટેમિયા (૧૯૦૦ બીસી)ના છે, જેમાંથી એક આજે પણ પ્રખ્યાત છે. તે સુમેરિયન સભ્યતા (હાલનો ઈરાક પ્રદેશ)માંથી મળ્યો છે. આ જોક ટોચલેટ છૂમર પર આધારિત હતો, જે નીચે મુજબ છે.

૪૦૦૦ વર્ષ પહેલા પણ શરીરને લગતી રમૂજ અને હળવી વાતો લોકોને હસાવવાનું માધ્યમ હતું. પ્રાચીન ઇજિપ્તની સભ્યતા (૧૬૦૦ બીસી) માં, રાજાઓના દરબારમાં પણ ટુચકાઓ સંભળાવવામાં આવતા હતા. એક પ્રખ્યાત જોક આ પ્રમાણે છે - "એક વખત ફારુન તેની ઊડીમાં મુસાફરી કરી રહ્યો હતો. એક પ્રબોધકે કહ્યું કે તે ખૂબ લાંબુ આયુષ્ય જીવશે. ફારુને પૂછ્યું - શું હું ૧૦૦ વર્ષ જીવીશ? પ્રબોધકે હા કહ્યું. ફારુને કહી પૂછ્યું - શું હું ૨૦૦ વર્ષ જીવીશ? પ્રબોધકે કહ્યું બિલકુલ! ફારુન ખુશ થયા અને કહ્યું - તો હું અમર છું! પ્રબોધકે કહ્યું - ના, પરંતુ જ્યાં સુધી તમે મને પ્રશ્ન પૂછતા રહેશો, હું હા કહેતો રહીશ."

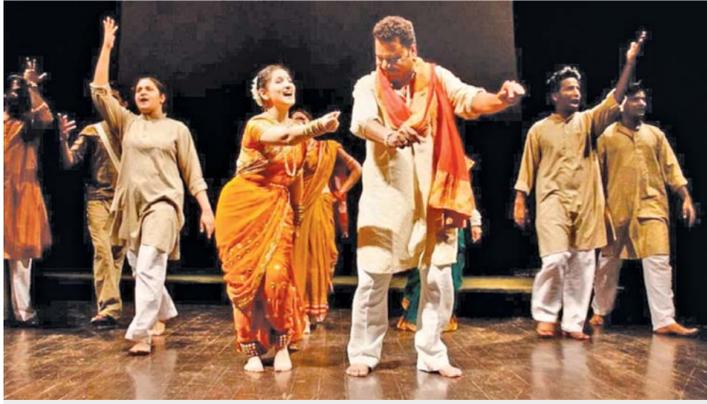
વાસ્તવમાં તે રાજાઓની ખુશામત કરવાનો અને આગાહીઓની મજાક ઉડાવવાનો એક માર્ગ હતો. ગ્રીક ફિલોસોફર પ્લેટો અને અરસ્તુ પણ રમૂજને જીવનના મહત્વપૂર્ણ ભાગ તરીકે જોતા હતા. પ્રાચીન એથેન્સમાં એક જોકર માણસ ડોક્ટર પાસે ગયો અને કહ્યું જે જ્યારે હું મારી આંખો ખોલું છું, ત્યારે મને કંઈ દેખાતું નથી! ડોક્ટરે કહ્યું, તમારી આંખો બંધ કરો અને જુઓ! "ઇજિપ્ત અને એથેન્સની જેમ, પ્રાચીન ભારતમાં પણ, સંસ્કૃત સાહિત્ય (નાટ્યશાસ્ત્ર, પંચતંત્ર, હિતોપદેશ, વિદુષક પાત્ર)માં રમૂજ વ્યંગનો પુષ્કળ ઉલ્લેખ છે. પંચતંત્રની વાર્તાઓમાં યતુરાઈભર્મા જોકસ અને વ્યંગ હિતોપદેશ, વિદુષક પાત્ર)માં રમૂજ વ્યંગનો પુષ્કળ ઉલ્લેખ છે. પંચતંત્રની વાર્તાઓમાં યતુરાઈભર્મા જોકસ અને વ્યંગ હિતોપદેશ, વિદુષક પાત્ર)માં રમૂજ વ્યંગનો પુષ્કળ ઉલ્લેખ છે. પંચતંત્રની વાર્તાઓમાં યતુરાઈભર્મા જોકસ અને વ્યંગ હિતોપદેશ, વિદુષક પાત્ર)માં રમૂજ વ્યંગનો પુષ્કળ ઉલ્લેખ છે. પંચતંત્રની વાર્તાઓમાં યતુરાઈભર્મા જોકસ અને વ્યંગ હિતોપદેશ, વિદુષક પાત્ર)માં રમૂજ વ્યંગનો પુષ્કળ ઉલ્લેખ છે. પંચતંત્રની વાર્તાઓમાં યતુરાઈભર્મા જોકસ અને વ્યંગ હિતોપદેશ, વિદુષક પાત્ર)માં રમૂજ વ્યંગનો પુષ્કળ ઉલ્લેખ છે.

આવું લોકગીતોમાં, સૂક્ષ્મ સામાજિક વર્ણન દ્વારા હાસ્ય અને વ્યંગનું સ્વરૂપ ઊભરી આવે છે. જે રમૂજ કે વ્યંગ દ્વારા વ્યક્તિના પાત્રને અકુદરતી બનતા અટકાવે છે. ■

સ્પોટ લાઈટ મહેશ્વરી
feedback@bombaysamachar.com

બેરિસ્ટર: દર્શકને ઢંઢોળતું નાટક

નામ હિંમતભાઈ, નામના સ્ત્રી પાત્રોની

મૂળશંકર મુલાણી લિખિત યાદગાર નાટક 'સોભાગ્યસુંદરી'માં જયશંકર ભોજક નામના અભિનેતાએ સુંદરીનું સ્ત્રીપાત્ર એવું પ્રભાવીપણે ભજવ્યું કે દર્શકો આફરીન પોકારી ઉઠ્યા અને આ નાટકે તેમને જયશંકર 'સુંદરી'નું બિરુદ આપ્યું. સ્ત્રીપાત્ર ભજવતા પુરુષ કલાકારનું જૂની રંગભૂમિનું આ સૌથી પ્રખ્યાત અને ખૂબ જ ગાજેલું ઉદાહરણ છે. આ સિવાય પણ એવા કેટલાક પુરુષ કલાકાર હતા જે સ્ત્રી પાત્રો કુશળતાથી ભજવી યાદગાર બન્યા હતા. એક નામ યાદ આવે છે હિંમતભાઈ કાળુભાઈ મીર. મીર કોમના હોવાથી સંગીતકળા વારસામાં મેળવનારા હિંમતભાઈએ પિતા પાસેથી અભિનય અને સંગીતની પ્રાથમિક તાલીમ મેળવી. અલભત તેમને પ્યાતિ મળી ગુજરાતી વ્યવસાયી રંગભૂમિ પર સ્ત્રી-પાત્ર ભજવનારા નામાંકિત અભિનેતા તરીકે. સવાસો વર્ષ પહેલા ભજવાયેલા ડાહ્યાભાઈ ધોળશાજીના 'ઉમાદેવડી' નાટકમાં હિંમતભાઈએ ટાઈટલ રોલ યાને કે ઉમાદેવડીની ભૂમિકા ભજવી માનપાન મેળવ્યા હતા. આ નાટકમાં કલાકાર ઉમા વકીલનો વેશ ધારણ કરી હમીરસિંહને ઉગારી લે છે એ દૃશ્યની ખૂબ પ્રશંસા થઈ હતી. આ સિવાય તેમણે 'વિજયકમળા' નાટકમાં કમળા, 'સતી સીતા'માં સીતા, સતી દ્રૌપદી'માં દ્રૌપદી, 'જાલીમ ટુલિયા'માં હુંકેશિયા, ૧૯૧૫માં 'સતી દમયંતી'માં દમયંતીનાં પાત્રો ભજવ્યાં. મણિશંકર રતનજી ભટ્ટ કવિ કાન્ટ લિખિત 'રોમન સ્વરાજ્ય' નાટકમાં રાજાશાહી વિરુદ્ધ પ્રશાસનની કથા કેન્દ્રમાં હતી. દેશી નાટક સમાજે 'રોમન સ્વરાજ્ય'ને ફેરફાર સાથે ભજવી કાન્ટના નામ વિના 'જાલિમ ટુલિયા' નામથી પ્રસિદ્ધ કરેલું. રોમન રાજા ટુલિયસની બે પુત્રીના નામ ટુલિયા હતા. ત્યારબાદ હિંમતભાઈએ 'શ્રી કચ્છ નીતિદર્શક નાટક સમાજ' બેનર માટે 'અહલ્યાબાઈ' નાટકમાં અહલ્યાબાઈ, 'સ્ક્રિમ્પ્લી સ્વયંવર'માં સ્ક્રિમ્પ્લી તથા 'વીર કેસરી'માં રાણી ઇન્દિરાના રોલ કરી નામના મેળવી હતી. પુરુષ અભિનેતા સ્ત્રી પાત્રમાં છવાઈ જવાના આ બળુકા ઉદાહરણ છે.

ગયેલા મનને વિચારતા કરી દેવાનું છે. વિચાર કર્યા પછી એની તરફદારી કે વિરોધ એ જે તે સમાજ કરે છે અને એમાંથી જ એની અધોગતિ કે પ્રગતિ થતી હોય છે. 'બેરિસ્ટર' નાટકમાં વ્યથા છે, પણ દર્શકને ધ્રુસકે ધ્રુસકે રવાતી કરણ એમાં નથી. નાટક જોઈ દર્શકોની આંખો ભીની નથી થતી, કે નથી થતા એ લોકો લાગણીશીલ. નાટકની વ્યથા ધગધગતા એસિડ જેવી છે જે દર્શકને અંદરથી હચમચાવી નામે છે. વિચાર કરતા મુકી દે છે. એને ઢંઢોળે છે. જોકે, ગુજરાતી નાટક જોતા દર્શકો 'બેરિસ્ટર'ના વિષયને સ્વીકારશે કે કેમ એ વિશે મને શંકા હતી. 'મોજલા મણિલાલ'નો અનુભવ તાજે હતો. નાટકના રિહર્સલ શરૂ થઈ ગયા. સિદ્ધાર્થ જ એમાં મેઈન રોલ કરી રહ્યો હતો. રિહર્સલ કરતી વખતે દરેક કલાકારમાં કશુંક નવું કરી રહ્યા હોવાનો ઉત્સાહ હતો તો સાથે સ્વીકૃતિ અંગે મનમાં શંકાનાં વાદળો પણ ઘેરાયેલાં હતાં. નાટક રજૂ થયું. ઝળહળતી સફળતા ન મળી જે અપેક્ષિત હતું, પણ સાવ રહિયો પણ ન મળ્યો જે આનંદ આપનારી વાત હતી. મુંબઈ ઉપરાંત ગુજરાતમાં પણ એના શો થયા. જોકે, આ નાટક લાંબી મજલ નહીં કાપે એનો અણસાર સિદ્ધાર્થને તેમજ અમને બધાને આવી ગયો હતો. નાટક બંધ પડી જાય એ પહેલા કોઈ નવી ઓફર આવી જાય તો સારું એવી મેં મનોમન પ્રાર્થના કરી, કારણ કે જેમ કલાકાર માટે 'શો મસ્ટ ગો ઓન' કહેવાતું હોય છે એમ મનુષ્ય માટે 'લાઈફ મસ્ટ ગો ઓન' - દૈનિક જીવનની જરૂરિયાતો પૂરી કરવાની જ હોય છે. એવામાં એક દિવસ વિનયકાંત દિવેદીનો મેસેજ લઈ એમની ઓફિસના શાંતિભાઈ નાયક આવ્યા: 'મહેશ્વરી, એક નવું નાટક કરી રહ્યો છું. મળવા આવજો ને.' મેસેજ સાંભળ્યા પછી હું જે રીતે ઝૂમી એ જોઈ દીકરો શાંતિલ ભોલ્યો કે 'આઈ કાય ઝાલં? લોટરી લાગલી કા?' - મમમી, શું થયું? લોટરી લાગી? અને હું હસી પડી. ■

કેન્વાસ અભિમન્યુ મોદી
feedback@bombaysamachar.com

દેશના મુખ્ય સાંસ્કૃતિક, સાહિત્યિક પ્રવાહથી અલિપ્ત રહી જવા છતાં...

...નવી દિશા દેખાડે છે ઉડિયા ભાષાનું આધુનિક સાહિત્ય

આપણે ત્યાં એવું થાય છે કે ભારતના અમુક ભાગ કે અમુક રાજ્યોને સાંસ્કૃતિક રીતે કે મેન સ્ટ્રીમ-મુખ્ય પ્રવાહમાં પણ અવગણવામાં આવે છે. ભારત એટલે ફક્ત ગુજરાત, મહારાષ્ટ્ર, જમ્મુ-કાશ્મીર, સાઉથ ઇન્ડિયા કે પંજાબ જ નહિ. એ સિવાય પણ વિશાળ પ્રદેશ ભારતનો એક ભાગ છે, જેમ કે ઓરિસ્સા. આ ઓરિસ્સા વિશે આપણે કેટલું જાણીએ છીએ? બંગાળ અને આંધ્રની કળા-સંસ્કૃતિ વિશે જેટલું જાણીએ છીએ એટલું ઓરિસ્સા વિશે જાણીએ છીએ ખરા? કેમ ઓરિયા ભાષા કે ત્યાંની સંસ્કૃતિ સાથે આપણે ખાસ કઈ લેવાદેવા નથી? ઓરિસ્સા ફરવા પણ કેટલા ગુજરાતીઓ જાય છે? ઓરિસ્સા યાત્રા કરવા જઈએ તે અલગ વાત છે. ઉડિયા ભાષા પણ આપણા કાને પણ બહુ ઓછી પડે છે. બીજી બાજુ જુવો તો ઉડિયા સાહિત્યનું પણ ભારતીય સાહિત્ય અને વર્તમાન સાહિત્યમાં ખાસતું યોગદાન છે. સુમન્યુ સંપત્તી નામના એક લેખક કમ સંશોધક છે. એમનું તાજું પુસ્તક

બહુચર્ચિત પુસ્તક 'ચંદ્રભાગા' અને 'બિબાસિની'

આધુનિક ઓડિયા સાહિત્યની શરૂઆતની વાત કરે છે. તેમના પુસ્તકના પ્રકરણોમાં ઓરિસ્સા માટે એક અનોખી સાહિત્યિક ઓળખ ઊભી કરવા માટે જૂની પરંપરાઓને નવા વિચારો સાથે મિશ્રિત કરવામાં આવી છે અને ઉડિયા સંસ્કૃતિને સરસ રીતે રજૂ કરવામાં આવી છે. ૧૯મી સદીમાં ઓરિસ્સામાં સાહિત્યિક જાગૃતિ જોવા મળી. આ સમયગાળા દરમિયાન

ઉડિયા ભાષામાં લખાતા સાહિત્યમાં થોડાક રચનાત્મક કામો થયાં, જેમ કે, 'ચંદ્રભાગા', રાધાનાથ દે દ્વારા રચિત એક ધર્મનિરપેક્ષ કવિતા લોકજીભે ચડી. તેના પછી આવી 'બિબાસિની', જે રામાશંકર દે દ્વારા આલેખાયેલી એક ઐતિહાસિક નવલકથા છે. 'ઇમ ના અઠ ગુંકા', ફકીર મોહન સેનાપતિ દ્વારા લખાયેલ એક સામાજિક વાસ્તવિક નવલકથા બધા વર્ગોએ

બદ વર્ગને બંગાળી, તેલુગુ અને હિન્દી પ્રભાવ સામે પોતાની ભાષાના અસ્તિત્વ માટે લડતું પડ્યું. આ સંઘર્ષમાં સાહિત્ય એક મહત્વપૂર્ણ માધ્યમ બન્યું. એ વખતના સ્થાનિક લેખકોએ ભાર મૂક્યો કે આધુનિકતા અને ઉડિયાની ઓળખ એકબીજા સાથે જોડાયેલા હોવા જોઈએ. આ ચળવળના અગ્રણી વ્યક્તિઓમાંના એક ફકીર મોહન સેનાપતિ હતા. એમણે શિક્ષણના માધ્યમ તરીકે ઓડિયા ભાષાને પ્રોત્સાહન આપવામાં મુખ્ય ભૂમિકા ભજવી હતી. એમના પ્રયાસોને કારણે, બંગાળી પાઠ્યપુસ્તકોની જગ્યાએ ઉડિયા પાઠ્યપુસ્તકો પ્રકાશિત થવા લાગ્યાં. એમની છેલ્લી નવલકથા 'પ્રયાસવિત્ત' અન્ય ભાષાઓ કરતાં ઉડિયામાં બૌદ્ધિક ચર્ચાની ભારપૂર્વક હિમાયત કરતી હતી. બંગાળથી વિપરીત, ઓરિસ્સાના સાહિત્યે ઘણીવાર તેની ભાષા અને સંસ્કૃતિના પતન અને ઊંડી ઘિંતા વ્યક્ત કરી છે. આ 'કંદના' (વિલાપ) લેખન શૈલીમાં પ્રતિબિંબિત થયું. દરમિયાન, હિન્દી સાહિત્યમાં આધુનિકતાવાદે 'પ્રગતિવાદ' અને 'પ્રયોગવાદ' જેવી અનેક સાહિત્યિક ચળવળોને જન્મ આપ્યો. 'આધુનિક' શબ્દ ૧૮૪૫ ની આસપાસ ઉડિયા ભાષામાં આવ્યો, જેણે 'નૂતન' (નવું) અને 'સંપ્રતિક' (સમકાલીન) જેવા જૂના શબ્દોને બદલે તેનો ઉપયોગ કર્યો. ઉડિયા સાહિત્યમાં આધુનિકતાની શરૂઆત હતી, જેમાં પરંપરાગત વાર્તા કહેવાને વૈજ્ઞાનિક વિચારસરણી અને વાસ્તવિકતા જેવા યુરોપીય પ્રભાવો સાથે જોડવામાં આવ્યું હતું. આ સમયગાળામાં નવા સાહિત્યિક સ્વરૂપોનો ઉદભવ થયો, જેમાં

ઐતિહાસિક નવલકથા, સામાજિક વાર્તાઓ, બાબાજી જેવા સુધારાવાદી નાટકો, કાંચી કાવેરી જેવા પિરિયોડિક ગ્રામ, રાધાનાથ દે અને ગંગાધર મહેરના પ્રવાસ વર્ણનો અને ધર્મનિરપેક્ષ કવિતાઓ ઇત્યાદિ ઉડિયા સાહિત્યને સમૃદ્ધ બનાવતા ગયા. આધુનિકતાનો પ્રભાવ ફક્ત સાહિત્ય પૂરતો મર્યાદિત નહોતો. આનાથી રોજિંદા જીવન, જેમાં વેપાર-વાણિજ્યનો પણ સમાવેશ થાય છે. 'ઉત્કલ દીપિકા' જેવાં અખબારોમાં સ્વદેશી અને વિદેશી ઉત્પાદનો વચ્ચે વધતી જતી ચર્ચાની પ્રતિબિંબિત કરતી જાહેરાતો પ્રકાશિત થતી હતી. ઉદાહરણ તરીકે 'દેશી સાલસા' અને 'હુકુમી ઓઇલ' ની જાહેરાતોએ 'ઇલેક્ટ્રો સાલસા' જેવી વિદેશી બ્રાન્ડ્સ સાથે સ્પર્ધા કરી. આધુનિક સાહિત્યમાં ઓરિસ્સાની સફર અનોખી હતી. ફકીર મોહન સેનાપતિ જેવા લેખકોએ એક સાહિત્યિક ચળવળને આકાર આપવામાં મદદ કરી જેણે ઉડિયાની સ્વતંત્ર ઓળખને વ્યાખ્યાયિત કરી અને ભારતના સાંસ્કૃતિક પરિદેશ્યમાં તેના યોગ્ય સ્થાન માટે લડત આપી. ભારતની તમામ ભાષા અને સાહિત્યના અલગ અલગ સ્વરૂપો જુદા જુદા સમયગાળા ઉપર એક સૂક્ષ્મ પણ આગવો દ્રષ્ટિકોણ આપે છે. ઉડિયા ભાષા સાંભળતી વખતે થોડી રક્ષ લાગી, પણ એની બોલી-ભાષા મીઠી છે. ઉડિયા સાહિત્યમાં ભારતીયતા છલકે છે. ઓરિસ્સાની સંસ્કૃતિ ખાસતી સમૃદ્ધ છે. ઉડિયા સાહિત્ય ઓરિસ્સાના ભૂતકાળ અને તેની આધુનિક આકાંક્ષાઓ વચ્ચે જે રીતે સેતુરૂપ બન્યું તેનું ઉદ્દેશ્ય ઉદાહરણ છે. ■

બ્રાન્ડ બનશે સમીર જોશી
બિઝનેસ વધશે feedback@bombaysamachar.com

વ્યૂહરચનાને કઈ રીતે અમલમાં મૂકવી એ જાણો...

ગયા અઠવાડિયે આ કોલમમાં આપણે વાર્ષિક પ્લાન કે વ્યૂહરચના વિશે વાત કરી. એ વ્યૂહરચનાના અમલમાં પણ મુકવી તેટલી જરૂરી છે. વેપાર માટે વેચાણ જરૂરી છે, બીજા શબ્દોમાં વેચાણ થશે તો વેપાર ટકશે અને એ ટકશે તો ધંધો વધશે માટે યેન કેન પ્રકારે વેચાણ થાય-વધે એ જરૂરી છે. આપણે રહ્યા બ્રાન્ડના માણસ એટલે આપણને થાય કે બ્રાન્ડ બનાવી હોય તો વેપારમાં વેચાણ આસાન થાય અને બે પૈસા વધારે ગ્રાહકો પાસેથી માગી શકાય. વેચાણની માનસિકતા હશે તો જે માર્જિન મળે તે લઈ છુટ્ટા થઈ જશું, પણ દીર્ઘ દૃષ્ટિ હશે તો નફા પર પણ નજર રાખવી જરૂરી છે. આપણે જાણીએ છીએ કે વ્યૂહરચના એ વેપારના ઉદ્દેશ્યોને હાંસલ કરવા માટે સર્વોચ્ચ યોજના અથવા ધ્યેય છે. વાર્ષિક યોજનાને અસરકારક રીતે અમલમાં મૂકવા માટે, લક્ષની સ્પષ્ટતા રાખો, વિગતવાર તેને પ્રાપ્ત કરવાનાં પગલાં લો, સંસાધનોની ફાળવણી કરો, જે-તે વિભાગના જવાબદાર લોકો હોય એમને લક્ષ્યો સમજાવી જવાબદારી સોંપો, અને આ બધાની જરૂરી દેખરેખ માટે વ્યવસ્થિત માળખું બનાવો. ગુજરાતીમાં કહેવત છે કે 'આરંભે શૂરા'. નવા વર્ષે લીધેલાં સંકલ્પ પહેલો મહિનો પૂરો થતા પહેલા ખોવાય જાય છે. આનું વેપારમાં પણ થાય છે, લોકો વ્યૂહરચના બનાવે તો છે પણ પછી તેના અમલ માટે

સંઘર્ષ કરવો પડે છે. આનાં મુખ્ય કારણો જોઈએ તો : સૌપ્રથમ, વ્યૂહરચના એકવારનું કામ છે પણ તે લાંબાગાળાની વિચારધારા આપે છે આથી આના માટે સમય લાગે, પણ નિશ્ચિત સમયમાં આ કાર્ય પૂરું થાય છે. બ્લુ પ્રિન્ટ તૈયાર થઈ જાય પછી તેનું અમલીકરણ રોજ થવું જોઈએ અને લોકો અહીં થાય ખાઈ જાય છે. વ્યૂહરચના બની ગયા બાદ

બધા પોતાના રોજિંદા જીવનમાં વ્યસ્ત થઈ જાય છે અને રોજિંદાની વેપારની મથામથામાં લાગી જતા સમય વીતતો જાય છે. વેચાણ થતું હોવાથી તેના પર ધ્યાન વધુ કેન્દ્રિત થાય છે પણ આપણે તે ભૂલી જઈએ છીએ કે વ્યૂહરચના આપણને વધુ વેચાણ આપશે. બીજું, યોજનાબદ્ધ અમલીકરણ માટે થોડો ખર્ચો પણ થઈ શકે, જેમ કે માર્કેટિંગની વ્યૂહરચના બનાવ્યા બાદ એ

મુજબના કેમ્પને બનાવવા, મીડિયામાં તેને પ્રોત્સાહ કરવા, તેના વિવિધ કોલેટ્સ બનાવી સેલ્સ ટીમને તૈયાર કરવી વગેરે. ખર્ચની વાત આપણને રોકી દે પછી વિચારેલી વ્યૂહરચના બાજુ પર રહી જાય છે. ત્રીજું અને સૌથી અગત્યનું : ઘણીવાર આ યોજનાને આકાર આપવા માટે કંપની પાસે કાબેલ લોકો નથી હોતા. બીજાં ઘણા પરિબળ હોઈ શકે, પણ વ્યૂહરચનાને અમલમાં ના મુકવાના આ ત્રણ મુખ્ય પરિબળ છે. આથી જો વ્યવસ્થિત વ્યૂહરચના બનાવવાની તૈયારી હોય તો સૌપ્રથમ આ ત્રણ પરિબળને કંઈ રીતે પહોંચી વળશો તેનો સકારાત્મક વિચાર પ્રથમ કરવો પડશે. તમે જ્યારે મોટી કંપની અને બ્રાન્ડ વિશે વિચારશો તો તમને આનો સુભાગ સમન્વય જોવા મળશે. બાળકોના પ્રિય પાત્રો પિકી, ડોનાલ્ડના રચયિતા વોલ્ટ ડિઝનીએ જો આ વાતને ફક્ત પેપર પર રાખી હોત તો આજે આપણને ડિઝની લેન્ડ અને તેનાં પાત્રો ના મળ્યા હોત. એમણે જે વ્યૂહરચના બનાવી તેનું તેટલી ત્વરાથી અમલીકરણ પણ કર્યું અને તેથી આજે તે એક સફળ સંસ્થા અને બ્રાન્ડ બંને છે. સફળ કંપનીના વિકાસ માટે યોગ્ય વ્યૂહરચના અને એનો અસરકારક અમલ થયો જરૂરી છે. વ્યૂહરચના વિકસાવવાની પ્રક્રિયા વર્તમાન પરિસ્થિતિની સમજ સાથે શરૂ થાય છે, જેમાં આંતરિક અને બાહ્ય પરિબળના વિશ્લેષણનો સમાવેશ થાય છે.

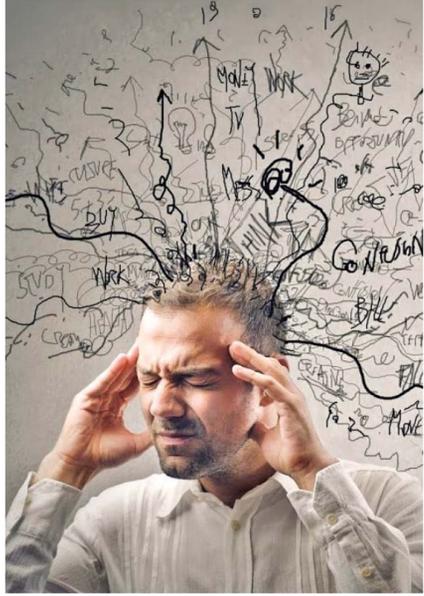
આ માટે ઇચ્છિત પરિણામ નક્કી કરો અને એને પામવા માટે આપણે લક્ષ્યો નક્કી કરવા જોઈએ, જરૂરી સંસાધનો ઓળખી અને યોજનામાં સમાવેશ થવો જોઈએ. એકવાર વ્યૂહરચના ઘડવાનું પૂર્ણ કરી લો ત્યારબાદ તેના વિશે તમારી સાથે સંકળાયેલા બધા લોકોને માહિતગાર કરો, જેથી દરેક વ્યક્તિ નક્કી કરેલાં લક્ષ્યોને હાંસલ કરવામાં પોતાની ભૂમિકા સમજી શકે. વ્યૂહરચના અને અમલીકરણ એ બંને કોઈ પણ વેપારના અવિભાજ્ય અંગ છે. એકવાર વ્યૂહરચના તૈયાર થઈ ગયા બાદ તેનાં પરિણામો પરથી જાણ થાય છે કે તેનું અમલીકરણ કેટલું સફળ અને અસરકારક હતું. યોગ્ય અમલીકરણ તે નિશ્ચિત કરે છે કે કાર્યો સુનિશ્ચિત સમયે અને બજેટ અનુસાર પૂર્ણ થાય. વ્યૂહરચના પ્રમાણેના નિશ્ચિત પરિણામો જાણી તે નિર્ધારિત કરે છે કે વ્યૂહરચનામાં ફેરબદલ લાવવા જરૂરી છે કે સંપૂર્ણપણે બદલવી જોઈએ? આમ યોજનાનો અમલ આવશ્યક છે, પરંતુ તે હંમેશાં વ્યૂહરચના અનુસાર હોવો જોઈએ. આ માનસિકતા કેળવાય ત્યારે ખરો વેપારી વ્યૂહરચના બનાવી તેના શિસ્તબદ્ધ અમલ પર ધ્યાન આપશે. આમ વ્યૂહરચના અને તેનો અમલ એ બંને એકમેકના પૂરક થવા જોઈએ તો ફક્ત વાર્ષિક નહીં, પણ વર્ષોનાં વર્ષો સુધી વેપારમાં સફળતા મળતી રહેશે. ■

આજે આટલું જ શોભિત દેસાઈ feedback@bombaysamachar.com

અતિ માહિતીનું અદોદળાપણું અત્યંત ઘાતક...૨

અંગૂઠાથી ખાણખોદતા રહો. તમારું વ્યસન તમારી બદી એમનો નફો છે. એમનું બિઝનેસ મોડેલ એક જ છે કે તમે માનસિક રીતે ખલાસ થઇ જાઓ.

આનો ઇલાજ છે ખરો?? આ બધામાંથી મનને સાવ ખેંચી લો તો તમને લઈ જશે અજ્ઞાનતા તરફ. અજ્ઞાનતા તો છે બન્ને બાજુએથી બળતી મીણબત્તી. આનો ઇલાજ છે માનસિક શિસ્ત, આંગળી અંગૂઠાના વધુ પડતા શ્રમથી જાતને બચાવવી. એકાદ બે શબ્દોમાં આખા લખાણની જાણ થઇ જાય તો એ નક્કીમાં મેસેજ તરત જ ડિલિટ કરી નાખવો. વાંચવું ઓછું અને સમજવું વધારે. મનની સાવ ભીતરે સતત એ ઇચ્છાને ડામ દીધા કરવો કે મારે ચર્ચાઓ જીતવી છે, મારે આ શાબ્દિક યુદ્ધમાં અન્ધોને પહોંચવો છે, મારે વ્યર્થ વાણી (અ) વિલાસના વિજેતા બનવું છે, ઝંડા રોપવા છે, સિક્કંદરની શેખી સ્થાપવી છે... તમે જેમ તમારા સ્વાદાનુસાર વાનગીઓનું ચયન કરો છો એનાથી સહેજ પણ ઓછી દરકાર વગર તમે શું વાંચો છો એ ચયન કરવું, સતત પૂછવા કરવું તમારી જાતને; આ માહિતી મારું જ્ઞાન વધારે છે કે માત્ર મને જાણકાર બનાવે છે?

કારણ? અંતે માહિતીગમ્ય અદોદળાપણું, સ્થૂળતા શારીરિક અદોદળાપણું સ્થૂળતા કરતાં અનેકગણી વધુ હાનિકારક છે. જાડું શરીર વિચારવાની ક્ષમતા ધરાવે જ છે, પણ સ્થૂળ દિમાગ વિચારનો ભ્રમ દર્શાવતો ફક્ત ખખડાટ છે.

જાગો મોહન પ્યારે! ને કામ કરો અત્યારે... નિરર્થક માહિતી માટે દરવાજો કરી દો બંધ... નહીં તો બુદ્ધિ બની જશે અંધ. આજે આટલું જ...

ફોકસ પાસ મધુ સિંહ feedback@bombaysamachar.com

વિન્ડયામનો મધુર સ્વર લાવે છે ઘરમાં સમૃદ્ધિ

ઘરમાં વિન્ડયામ લગાવવાનો ટ્રેન્ડ ખૂબ પ્રચલિત છે. આ હવે એક ડેકોરેશનની વસ્તુ નથી રહી, પરંતુ તેનું મહત્ત્વ ઘણું અનેક છે. એ ઘરની શોભામાં વૃદ્ધિ કરે છે. હવા સાથે ટકરાતા એમાંથી મધુર સ્વર નીકળે છે. એનાથી નકારાત્મક ઊર્જા દૂર થાય છે અને અ િ સ પ િ સ નુ વાતાવરણ પ્રેરક બને છે. વિન્ડયામમાંથી નીકળતો મંદમંદ સ્વર અંતરઆત્માને પણ ગુંજાયમાન કરે છે.

એથી આપણે પ્રકૃતિ સાથે જોડાયા હોવાનો આપણને એહસાસ થાય છે. એનો નાદ એક સુખદ અનુભવ આપે છે. વાસ્તુશાસ્ત્ર મુજબ એનું કંપન આપણી અંદર એક નવી ઊર્જાનો સંચાર કરે છે, જે આપણા જીવનમાં સુખ, સમૃદ્ધિ અને સૌભાગ્ય લાવે છે. ઘરમાં પણ સકારાત્મક ઊર્જાને આકર્ષક કરે છે.

વિન્ડયામનો ઉપયોગ હજારો વર્ષો પહેલાથી કરવામાં આવે છે. એનો આધ્યાત્મિક અર્થ પણ થાય છે. એનો અવાજ ભગવાનના સંદેશ સાથે જોડવામાં આવે છે. આ જ કારણ છે કે વિવિધ સંસ્કૃતિઓ અને પરંપરામાં એનું ખાસ મહત્ત્વ રહેલું છે.

આપણા ઘર અને આજુબાજુના વાતાવરણને શાંતિ અને સકારાત્મકતાથી ભરવા માટે વિન્ડયામને લગાવવામાં પહેલા એના માટે જરૂરી કેટલીક અગત્યની બાબતો પર ધ્યાન આપીએ.

ચોગ્ય પસંદગી
જે સ્થાન માટે વિન્ડયામ ખરીદવા માગતા હોવ એના અનુરૂપ આપણે માટી, કાચ, લાકડા, ઘાતુ અથવા સિરેમિકના વિન્ડયામ પસંદ કરી શકીએ છીએ. પિત્તળ કે પછી સ્ટીલથી બનેલી વિન્ડયામમાં રોડની સંખ્યા ૬ કાં તો ૭ હોવી જોઈએ. જો વાંસની બનેલી હોય તો એમાં રોડની સંખ્યા ૩-૪ હોય છે. ઇકોફ્રેન્ડલી વિન્ડયામ ઘરમાં સકારાત્મક ઊર્જા લાવે છે.

ચોગ્ય આકાર
આમાં અનેક પ્રકારના આકાર હોય છે. વિવિધ ડિઝાઇન, આકાર, ઘંટનો આકાર, ગોળાકાર એવી અનેક ડિઝાઇનની પસંદગી કરવી, જે પોઝિટિવિટીથી ભરપૂર હોય.
દિશાની પસંદગી
ઘાતુથી બનેલી વિન્ડયામ પશ્ચિમ અથવા તો ઉત્તર-પશ્ચિમ દિશામાં લગાવવું જોઈએ. લાકડાની વિન્ડયામ પૂર્વ અથવા દક્ષિણ-પૂર્વ દિશામાં લગાવવું હિતાવહ છે. વાસ્તુની સાથે-સાથે ફેંગશુઈ મુજબ એની પસંદગી કરવી જોઈએ. ૬ અને ૮ રોડવાળી વિન્ડયામ ભાગ્યનો ઉદય કરે છે. સિરેમિકની વિન્ડયામને દક્ષિણ-પશ્ચિમ, ઉત્તર-પૂર્વ અથવા ઘરની મધ્યમાં લગાવવું જોઈએ. બગીચા માટે નાનું નહીં, પરંતુ મોટું વિન્ડયામ લગાવવું જોઈએ.

વિન્ડયામનો રંગ
ફેંગશુઈમાં અલગ-અલગ રંગોની વિન્ડયામને અલગ-અલગ અર્થ સાથે જોડવામાં આવે છે. કારિયરમાં આગળ વધવા માટે પીળા કલરના વિન્ડયામને ઉત્તર-પશ્ચિમ દિશામાં લટકાવવું જોઈએ. સફેદ અને સિલ્વર રંગના વિન્ડયામને પશ્ચિમ દિશામાં લગાવવાથી પરિવારના સદસ્યો વચ્ચે પ્રેમ વધે છે. બાળકોનો રૂમ ઉત્તર દિશામાં છે તો તેમના માટે પીળા રંગના ઘાતુની વિન્ડયામની પસંદગી કરવી જોઈએ. એનાથી ઘરમાં શાંતિ રહે છે.

રેખા દેશરાજ ફોકસ feedback@bombaysamachar.com

મહાનગરોમાં હવે અનિદ્રા બીમારી નથી, લાઇફસ્ટાઇલ છે

આજે ભારતમાં ૫૦ ટકા લોકો ૬ કલાકથી ઓછી ઊંઘ લે છે, જ્યારે સમગ્ર વિશ્વના ડોક્ટરો વારંવાર કહે છે કે ઓછામાં ઓછા ૮ કલાકની ઊંઘ લેવી જરૂરી છે, પરંતુ અનિદ્રા ભારતમાં માત્ર સ્વાસ્થ્ય સમસ્યા નથી. તે એક પ્રકારની લાઇફસ્ટાઇલમાં ફેરવાઈ ગઈ છે.

આજે જો તમે ભારતના કોઈપણ શહેરનો સર્વે કરો, પછી ભલે તે મેટ્રોપોલિટન સિટી હોય કે નાનું શહેર, રાત્રે ૧૨ વાગ્યા પછી તમને ૭૦ ટકાથી વધુ યુવાનો જાગતા જોવા મળશે, તેઓ આ સમયે કદાચ ખાતા-પીતા હશે, લોકો સાથે ફોન પર વાત કરતા હોય અથવા ટીવી કે મોબાઈલ પર કંઈક જોતા હોય. પરંતુ હવે માત્ર મુઠ્ઠીભર યુવાનો જ ૧૨ વાગ્યા પહેલા સુઈ જાય છે. ગામડાઓની પણ લગભગ આવી જ હાલત છે. જો કે ગામડાઓમાં ૧૨ વાગ્યા સુધી તો નહીં, પરંતુ રાત્રે ૧૦ વાગ્યા પહેલા ભાગ્યે જ કોઈ સુવે છે. જ્યારે એક સમય એવો હતો જ્યારે આખું ગામ ૮ વાગ્યા સુધીમાં સુઈ જતું હતું.

વારંવાર તેમના ફોન ચાલુ રાખે છે અને મેસેજ નોટિફિકેશન અથવા મેઇલને સમયાંતરે તપાસતા રહે છે. આવી ઇચ્છાઓ તે ગાઢ ઊંઘ શકતો નથી. આજના યુવાનોને આખી રાત તેમના ફોનની રિંગ ન વાગે કે મેસેજ ન આવવાની ચિંતા રહે છે. તાજેતરના અભ્યાસ મુજબ, મેટ્રોપોલિટન શહેરોમાં ૬૨ ટકા બાળકો સોશિયલ મીડિયા પર નિભર રહેવાની ટેવને કારણે રાત્રે ઊંઘ શકતો નથી. જ્યારે ૨૫ ટકા બાળકો રાત્રે ફોનથી દૂર રહે છે અને જલ્દી સુઈ જાય છે.

તાજેતરના એક સર્વેમાં યુવાનોને એવા ૧૫ પ્રશ્નો પૂછવામાં આવ્યા હતા જેથી તેમની ઊંઘવાની આદતો જાણી શકાય. આ સર્વેમાં સામે આવ્યું છે કે આજે યુવાનો માટે રોજ સવારે વહેલા ઊંઘવું એ કોઈ સમસ્યાથી ઓછું નથી. યુવાનો સારી રીતે જાણે છે કે તેમના શરીરને ઓછામાં ઓછી ૭ થી ૮ કલાકની ઊંઘની જરૂર છે, પરંતુ તેમ છતાં પણ, અનિચ્છિત ઊંઘની પેટનને કારણે, તેઓ માત્ર બે તૃતીયાંશ ઊંઘ મેળવવામાં સક્ષમ છે, જે તેમની અનિચ્છિત જીવનશૈલીને કારણે છે. તેઓ સામાન્ય રીતે વધુ અને વધુ ટેકનોલોજીના ઉપયોગને કારણે આવી સમસ્યાઓનો સામનો કરે છે, પરંતુ ઇન્ટર-સ્પીડ લાઇફસ્ટાઇલને કારણે તેઓ ઘણી બધી બાબતોમાં જૂની પેઢીઓ કરતા ઘણા આગળ હોવા છતાં ઓછી ઊંઘની સમસ્યાએ તેમનામાં ઘણી વ્યવહારિક અને સૈદ્ધાંતિક સમસ્યાઓ ઊભી કરી છે.

ઊંઘ આપણા શરીર માટે ખોરાક અને પાણી જેટલી જ મહત્ત્વપૂર્ણ છે. જેમ ખોરાક ખાવાથી આપણા શરીરને ઊર્જા મળે છે, તેવી જ રીતે ઊંઘ આપણને કામ કરવાની શક્તિ આપે છે. ઊંઘ આપણને ઊર્જા આપે છે, આ શારીરિક અને માનસિક ઊર્જાનો ઉપયોગ આપણે આપણાં કાર્યોને પૂર્ણ કરવા કરીએ છીએ. ઉપરાંત, ઊંઘ આપણા શરીરનાં સંસાધનોને સુધારવા અને સંગ્રહિત કરવામાં મદદ કરે છે. આનો દિવસ કામ કર્યા પછી, આપણી ઊર્જા ખતમ થઈ જાય છે અને આપણી ઊર્જા પાછી મેળવવા માટે ઊંઘની જરૂર પડે છે. શરીરની જેમ આપણા મગજને પણ સારી રીતે કામ કરવા માટે પૂરતી ઊંઘની જરૂર છે.

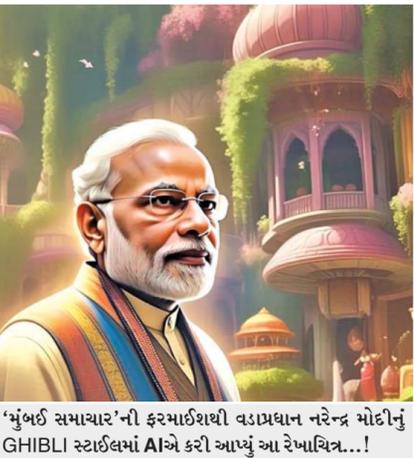
વિવિધ એપ્સ દ્વારા તેમની સાથે ચેટ કરતા રહે છે. ઇન્ટરનેટ દ્વારા કોઈપણ સોશિયલ નેટવર્કિંગ સાઈટની ઈ-બ્લોક સુવિધાનો લાભ લઈને મોડી રાત સુધી મિત્રો સાથે ચેટ કરવી એ આજના યુવાનોનું સામાન્ય મનોરંજન છે. યુવાનો જ્યારે કંટાળી ગયા હોય કે દિવસભરનો થાક ઉતારવા માગતા હોય ત્યારે તેઓ કાનમાં હેડફોન લગાવીને મોડી રાત સુધી ગીતો સાંભળતા રહે છે. આ રીતે તે પોતાનું મનોરંજન કરે છે. ઘણી વખત તો તે મોડી રાત સુધી પોતાના લેપટોપ પર કામ કરતો રહે છે.

આજે નવી પેઢી ખૂબ જ વ્યસ્ત જીવન જીવી રહી છે. તે તેના એક દિવસના શિષ્ટાચરમાં તમામ કામ કરવા માગે છે. તેથી જ તે ઘણીવાર ઊંઘ સાથે સમાધાન કરે છે. જો કે, તે સારી રીતે જાણે છે કે તેણે દરરોજ ઓછામાં ઓછી ૭ થી ૮ કલાકની ઊંઘ લેવી જોઈએ. પરંતુ આ ટેકનોલોજીની વેલધા તેમનો એટલો સમય વેડકી નાખે છે કે જાણવા છતાં તેમને ૬ કલાકથી ઓછી ઊંઘ લેવાની ફરજ પડે છે. જો તેઓ મોડી રાતની ટેકનો પ્રવૃત્તિઓમાં વ્યસ્ત ન હોય તો પણ તેઓ

ટેક વીરલ રાહોઠ feedback@bombaysamachar.com

ટાઈમગેપ-અવતાર ને હવે ગિબલીએ સૌને લગાડ્યું છે

આજથી પાકાં છ વર્ષ પહેલાં ટેકનોલોજીની દુનિયામાં એક અનોખો પ્રયોગ થયો હતો. એમાં દુનિયાભરના લોકોએ પોતાની આવનારી પણ સમય સાથે બદલાવાની તસવીર વચ્ચુંબલ સ્ક્રીન ઉપર જોઈ. આ હાલત 'ફેસબુક' એ શરૂ કરેલું ટાઈમગેપ. એ ટેકનોલોજી એવું દર્શાવતી હતી કે, આવનારા એક દાયકા પછી કે પાંચ વર્ષ પછી તમારો ચહેરો કેવો અને કેટલો બદલાશે? વૃદ્ધાવસ્થાના ઝંઘાણ આપતી આ ટેકનોલોજી દરેકને એટલી ગમી હતી કે મોટાભાગના ઇન્ટરનેટ યુઝર્સે પોતાના પ્રોફાઇલ પિક્ચર ભલે વૃદ્ધ દેખાય પણ આઇકોન તરીકે મૂકવા હતા.

'મુંબઈ સમાચાર'ની ફરમાઈશરી વડાધ્યાન નરેન્દ્ર મોદીનું GHIBLI સ્ટાઈલમાં AI એ કરી આપ્યું આ રેખાચિત્ર...!

આ ટેકનોલોજી પાછળની ખાસ વાત એ હતી કે, જે વ્યક્તિએ પોતાના પ્રોફાઇલ પિક્ચર અપલોડ કરેલા હતા એના જ ટાઈમગેપ બનતા હતા. ટેકનોલોજી આવા બાદ કલર્સ અને આર્ટની દુનિયા અસાધારણ રીતે બદલાઈ ગઈ છે.

એક સમયે સોફ્ટવેરની માર્કેટમાં ફોટોશોપ અને ઇન ડિઝાઇન જેવા સોફ્ટવેરની બોલબાલા હતી. કોરલ જેવા સોફ્ટવેરનો તો માર્કેટમાં કાચદેસર દબાઈ ગયો હતો. આ તમામ સોફ્ટવેરની હયાતી આજે પણ અતૂટ છે અને તેનો વિકલ્પ શોધીએ તો જરૂર એમ નથી. પ્રોફેશનલ અને એકયુરેસીના મામલે હજુ પણ આ સોફ્ટવેર વાપરનાર કંપનીઓની સંખ્યા લાખો- કરોડોમાં છે. આર્ટને લગતાં ટુલ્સ ભલે ગમે એટલાં આવે, પરંતુ, ગ્રાફિક ડિઝાઇનર જેવી કલરસેન્સ અને પીઠીથી મારેલા સ્ટ્રોક જેવા પરફેક્ટ આકાર એ તો માનવ દિમાગની જ ઉપજ હોઈ શકે છે. AI પણ એમાં કશું જ ન કરી શકે. 'ટાઈમગેપ' પછી એક ચોક્કસ સમય બાદ પ્રોફાઇલ પિક્ચરમાં કંઈક નવું કરવા માટે સોશિયલ મીડિયા કંપનીઓએ 'અવતાર' શરૂ કર્યાં, જેમાં વ્યક્તિ પોતાની જાતને જુદા જુદા તૈયાર આકાર થકી અને શરીરના વિવિધ અંગોને જોડીને એક થ્રીડી પિક્ચર તૈયાર કરી શકે.

એક આખું પરફેક્ટ પ્રોફાઇલ પિક્ચર બનાવી શકાતું હતું. અવતાર ફોર્મેટ જુદા જુદા સોશિયલ મીડિયા નેટવર્ક પર શરૂ થયા બાદ એમાં થ્રી-ડી ટેક્સ્ટ અને સમયાંતરે આવતા તહેવારમાં જોવા મળતા થીમ બેઝ કોન્ટ પુણ શરૂ થયા હતા, જેમકે જન્માષ્ટમી પર કુખપૂર્ણ મોરલી અને પીછું આઇકોનિક ગણપાથ તો આ બંને વસ્તુથી આલફાઇન સેટ કરવાનો ટ્રેન્ડ શરૂ થયો હતો. જે રીતે સમય આગળ વધે છે એમ ફોર્મેટમાં ટેકનોલોજીનો સ્પર્શ એક અસાધારણ પિક્ચર જનરેટ કરે છે. ગત અઠવારિયે 'ગિબલી' એ દરેકને એવું વેલું લગાડ્યું કે, જે રીતે ફ્રીની સ્ક્રીમ જાહેર થતાં ગ્રાહકો વધે એમ રાતોરાત 'એક્સ' પર યુઝર્સ અને 'ગ્રોક' એપ પર ડાઉનલોડ કરનાર વધ્યા. 'ગ્રોક'નું મેનેજમેન્ટ કરનાર સંસ્થાએ તો યોગવટ કરવી પડી કે, 'મહેરબાની કરીને હવે ગિબલી માટેની રિકવેસ્ટ સાથે ફોટો ન માંકલતા.'

(ઘણા આ Ghibli ને 'જિબલી' કે 'બિબલી' પણ કરે છે) એનિમેટર મિયાઝાકી હાયાઓનાનું (ગિબલી આટર્સના સર્જક) એક નિવેદન ઇન્ટરનેટ પર વાયરલ થઈ રહ્યું છે, જેમાં એણે AI જનરેટેડ એનિમેશનની ટીકા કરી હતી. જોકે, વાત પણ સાચી છે કે, આટલી મહેનત કર્યાં બાદ AI ડાયરેક્ટ બન્યાં બનાવી દે અને છતાં કોઈ કેડિટ ન આપે તો ખોટું છે.

આજે, ChatGPT, Google Gemini અને Meta AI જેવા AI સાધનોએ ઇન્ટરનેટ પર આ કલાને લોકપ્રિય બનાવવામાં મહત્ત્વની ભૂમિકા ભજવી છે. ગિબલી સ્ટુડિયોની શરૂઆત જાપાનમાં ૧૯૮૫માં મિયાઝાકી હાયાઓ, ઈશિગાઓ તાકાહાતા, તોશિયો સુઝુકી, ચાસુયોશી ટોકુમા દ્વારા કરવામાં આવી હતી. ટેકનોલોજીના પાસા એ આર્ટનું ટ્રાન્સફોર્મેશન એવું કર્યું કે, સર્જક વેલાઈ ગયા અને ટેકનોલોજી સૌને યાદ રહી ગઈ. ગિબલી શરૂ થયા બાદ ૨૪ કલાકમાં જ ફોટોની સંખ્યા મિલિયન સુધી પહોંચી ગઈ. યે સર્વિસ શરૂ થઈ પછી આઇફોનમાંથી બનાવવા કેટેડલાય જુગાડ શરૂ થયા. સર્વિસ ટેકનોલોજીથી આર્ટની દુનિયા વધુ રંગીન થઈ, પણ કેડિટ અને કોન્સેપ્ટ મામલે ઘણા મતભેદો ઉભા થયા છે. ગિબલી એ જાપાની કલાનો એક પ્રકાર છે જેમાં તસવીરના પાત્રોને વિચિત્રતા દર્શાવવામાં આવ્યા છે. સ્ટુડિયો ગિબલીની સૌથી અનોખી વાત એ હતી કે આર્ટિસ્ટના એનિમેટરોએ આ વિચો કોમ્પ્યુટરથી નહીં, પણ હાથ વડે બનાવવા હતા!

આજે આ જ વસ્તુ AI અને બીજા ટુલ્સમાં બને છે. ગિબલીના આકર્ષણ પાછળ એની ચોક્કસતા છે. એક પણ ઈચના ફેરફાર વગર આભેદુબ અને રંગોનું મિશ્રણ છે. ટ્રેન્ડ સાથે અપડેટ થવું સારું છે તો ક્યારેક અનિવાર્ય પણ છે. આ સાથે મૂળ ટ્રેન્ડ મેકર્સ કોણ છે એ અંગે પણ જાણવું જરૂરી હોય છે.

આઉટ ઓફ બોક્સ

દુનિયાનો પ્રથમ રોબોટ જાપાને બનાવ્યો હતો, જેનું કામ માત્ર ભારે સમાનનું પરિવહન કરવાનું હતું.

ઉનાળામાં દૂધને દહીં બનતું કેવી રીતે અટકાવવું?

આ સરળ કિચન હેક્સની મદદથી, રેફ્રિજરેટર વિના પણ દૂધ તાજું રહેશે

દૂધ કેવી રીતે સંગ્રહિત કરવું? અહીં અમે તમને કેટલીક સરળ હેક્સ જણાવી રહ્યા છીએ, જેની મદદથી તમે ઉનાળાની ઋતુમાં રેફ્રિજરેટર વિના પણ દૂધનો સંગ્રહ કરી શકો છો અને તેને દહીં બનાવવાથી બચાવી શકો છો.

ઉનાળામાં તાપમાન વધવાની સાથે અનેક પ્રકારની સમસ્યાઓ પણ વધે છે. ખાસ કરીને આ ઋતુમાં ખાદ્ય પદાર્થોનો સંગ્રહ કરવો ખૂબ જ મુશ્કેલ બની જાય છે. ગરમી વધતાં ફળો, શાકભાજી અને અન્ય ખાદ્ય પદાર્થો રેફ્રિજરેટરમાં રાખવા જરૂરી બની જાય છે. ખાસ કરીને જો દૂધ રેફ્રિજરેટરની બહાર રાખવામાં આવે તો તે થોડા કલાકોમાં ખાટું થઈ જાય છે અથવા દહીં થઈ જાય છે.

જોકે જો તમારી પાસે રેફ્રિજરેટર નથી અને તમે રેફ્રિજરેટર વિના દૂધ સંગ્રહિત કરવાની રીત શોધી રહ્યા છો, તો આ તમારા માટે છે. અહીં અમે તમને આ માટે કેટલીક સરળ રસોડાની ટિપ્સ જણાવી રહ્યા છીએ. ચાલો જાણીએ કે રેફ્રિજરેટર વિના દૂધ કેવી રીતે સંગ્રહિત કરવું?

આ માટે એક સરળ ઘરેલું ઉપાય અપનાવીને તમે રેફ્રિજરેટર વિના પણ દૂધને લાંબા સમય સુધી સુરક્ષિત રાખી શકો છો. ઉનાળામાં દૂધને દહીં બનતું કેવી રીતે અટકાવવું? આ સરળ કિચન હેક્સની મદદથી રેફ્રિજરેટર વિના પણ દૂધ તાજું રહેશે.

દૂધ ઉકાળતી વખતે તેમાં ૧-૨ તુલસી અથવા નાગરવેલના પાન નાખો. તુલસી અને નાગરવેલના પાનમાં કુદરતી એન્ટિબેક્ટેરિયલ ગુણ હોય છે, જે દૂધને ઝડપથી દહીં બનતું અટકાવવામાં મદદરૂપ થઈ શકે છે.

જો તમે દૂધને લાંબા સમય સુધી તાજું રાખવા માગતા હો, તો તેને દિવસમાં બે વાર ઉકાળો. સવારે અને સાંજે દૂધને સારી રીતે ઉકાળો અને ઠંડું કરો. આ પ્રક્રિયાને કારણે દૂધમાં બેક્ટેરિયા વધતા નથી અને તે ઝડપથી બગડતું નથી.

દૂધ ઉકાળી, ઠંડું કરો અને પછી તેને નાના વાસણમાં ભરો. હવે, આ વાસણને માટીના વાસણમાં મૂકી અને વાસણને ઢાંકી દો. આ પદ્ધતિ અપનાવવાથી દૂધ ઝડપથી બગડશે નહીં.

નાનપણના મિત્ર સેમસનનું કથન યશસ્વીએ સાચું પાડ્યું

યશસ્વી ભવ: રાજસ્થાન શાનથી જીત્યું

જયસ્વાલ ફોર્મમાં આવતાં જ પંજાબે પ્રથમ પરાજય જોવો પડ્યો

મુલ્તાણપુર: રાજસ્થાન રોયલ્સે ગઈ કાલે અહીં પંજાબ ક્રિકેટ સ્ટેડિયમમાં યજમાન ટીમને ૫૦ રનથી હરાવીને લાગલગાટ બીજી જીત મેળવી હતી. ઓપનર યશસ્વી જયસ્વાલ (૬૭ રન, ૪૫ બોલ, પાંચ સિક્સર, ત્રણ ફોર) ત્રણ મેચની નિષ્ફળતા બાદ ગઈ કાલે ફોર્મમાં આવી જતાં રાજસ્થાનની ટીમ જાણે અસલ મિજાજમાં આવી ગઈ હોય એવું લાગી રહ્યું છે. રાજસ્થાને ચાર વિકેટ ૨૦૫ રન બનાવ્યા બાદ શ્રેયસ ઐયરના સુકાનમાં પંજાબની ટીમ ૨૦ ઓવરમાં નવ વિકેટ ૧૫૫ રન બનાવી શકી હતી.

પંજાબે આ વખતે બંને મેચ જીત્યા બાદ પહેલી વાર હાર જોઈ છે. હવે એકમાત્ર દિલ્હીની ટીમ ત્રણેય વિજય સાથે અપરાજિત રહી છે.

પંજાબે ૨૦૬ રનનો લક્ષ્યાંક મળ્યા બાદ પહેલી જ ઓવરના બે ઝટકા સાથે શરૂઆત કરી હતી. રાજસ્થાનના જોડા આયર પ્રથમ ઓવરમાં પ્રિયંશા અર્ધ (૦) અને કેપ્ટન શ્રેયસ ઐયર (૧૦ રન)ને આઉટ કર્યા હતા. ૪૩ રનમાં પંજાબની ચાર વિકેટ પડી ચૂકી હતી. ત્યાર બાદ નેહલ વહેરા (૬૨ રન, ૪૧ બોલ, ત્રણ સિક્સર, ચાર ફોર) અને વેદને મેક્સવેલ (૩૦ રન, ૧૧ બોલ, એક સિક્સર, ત્રણ ફોર) વચ્ચે પાંચમી વિકેટ માટે ૮૮ રનની ભાગીદારી થઈ હતી.

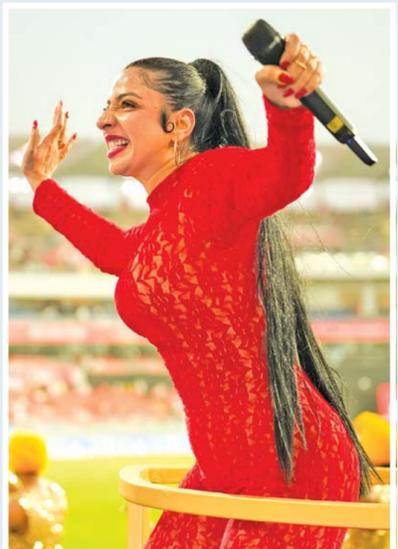
જોકે ૧૩૧ રનના સ્કોર પર મેક્સવેલ અને વહેરા વિકેટ ગુમાવી બેસતાં પંજાબ માટે જીતનું અશક્ય થઈ ગયું હતું. મેક્સવેલને ધીકશાનાએ અને વહેરાને હસરંગાએ આઉટ કર્યા હતા. આયર સૌથી વધુ ત્રણ વિકેટ તેમ જ સંદીપ શર્મા, ધીકશાનાએ બે-બે વિકેટ લીધી હતી.

બે દિવસ પહેલાં ડોમેસ્ટિક ક્રિકેટમાં મુંબઈની ટીમ છોડીને ગોવાની ટીમમાં જોડાઈ ગયેલા યશસ્વીએ એક રીતે રાજસ્થાનના સુકાનમાં પંજાબની ટીમ ૨૦ ઓવરમાં નવ વિકેટ ૧૫૫ રન બનાવી શકી હતી.

યશસ્વી પ્રેક્ટિસમાં ખૂબ મહેનત કરી રહ્યો છે, તે બહુ જલદી ફોર્મમાં આવી જ જશે અને અમે જીતવા લાગશું.

યશસ્વી અને સેમસન (૩૮ રન, ૨૬ બોલ, છ ફોર) વચ્ચે પ્રથમ વિકેટ માટે ૮૮ રનની ભાગીદારી થઈ હતી. છોક ૧૧ મી ઓવરમાં સેમસનની વિકેટ પડ્યા પછી ભૂતપૂર્વ કાર્યવાહક સુકાન રિયાન પરાગ (૪૩ આગમન, પચીસ બોલ, ત્રણ સિક્સર, ત્રણ ફોર) બેટિંગમાં આવ્યો હતો અને યશસ્વી સાથે તેની ૩૪ રનની ભાગીદારી થઈ હતી.

પંજાબના કેપ્ટન શ્રેયસ ઐયરે કુલ છ બોલર અજમાવ્યા હતા જેમાં ન્યૂ ઝીલેન્ડનો ફાસ્ટ બોલર લોકી ફર્ગ્યુસનને સૌથી વધુ બે વિકેટ લીધી હતી.

પંજાબમાં મોહાલી ખાતેના મુલ્તાણપુરના સ્ટેડિયમમાં ગઈ કાલે આ વખતની ટૂર્નામેન્ટની મેચ પહેલી વાર રમાઈ હોવાથી મેચ અગાઉ ઓપનિંગ સોરેમની યોજાઈ હતી જેમાં અમેરિકન સિંગર જાઝમીન સેન્ટલસ અને બીજા પર્ફોર્મર્સ પ્રેક્ષકોના અને ટીવી-દર્શકોના દિલ જીતી લીધા હતા. આ સમારંભ પછી પંજાબ અને રાજસ્થાનની મેચ શરૂ થઈ હતી. (પીટીઆઈ)

ચેપોક્કમાં દિલ્હીનો ૧૫ વર્ષે વિજય: પોઈન્ટ્સમાં મોખરે

શંકર-ઘોની સીએસકેને વિજય ન અપાવી શક્યા: મેન ઓફ ધ મેચ રાહુલની ચાર ભાગીદારી અક્ષરની ટીમને ફળી

ચેન્નઈ: દિલ્હી કેપિટલ્સ (ડીસી)એ અહીં ગઈ કાલે ચેન્નઈ સુપર કિંગ્સ (સીએસકે) સામે આઈપીએલ-૨૦૨૫ની ૧૭મી મેચના રોમાંચક મુકાબલામાં પચીસ રનથી વિજય મેળવીને સતત ત્રીજી મેચ પણ જીતીને પોઈન્ટ્સ-ટેબલમાં છ પોઈન્ટ સાથે મોખરાનું સ્થાન મેળવી લીધું હતું. દિલ્હીએ ૧૫ વર્ષમાં પહેલી વાર ચેપોક્કમાં જીત હાંસલ કરવામાં સફળતા મેળવી છે. ચેપોક્કમાં દિલ્હીએ આ પહેલાં ચેન્નઈને હરાવેલું ત્યારે આઈપીએલની એ ત્રીજી સીઝન (૨૦૧૦) હતી અને પહેલી બંને સીઝન (૨૦૦૮, ૨૦૦૯)માં પણ દિલ્હીની જ ચેપોક્કમાં જીત થઈ હતી.

તાજેતરમાં જ રાંધેલ ચેન્નઈને બેંગલુરુ (આરસીબી)એ ચેન્નઈને ચેપોક્કમાં ૧૭ વર્ષ પહેલી વાર હરાવ્યું હતું અને હવે દિલ્હીએ ચેન્નઈને એના જ ગઢમાં પરાજિત કર્યું છે.

સાથે ચોથી વિકેટ માટે ૩૩ બોલમાં ૫૬ રનની અને ટ્રિસ્ટેન સ્ટેબ્સ (૨૪ આગમન, ૧૨ બોલ, એક સિક્સર, બે ફોર) સાથે પાંચમી વિકેટ માટે ૧૯ બોલમાં ૩૩ રનની પાર્ટનરશિપ કરી હતી.

ચેન્નઈ વતી છ બોલરે બોલિંગ કરી હતી જેમાં ખલીલ અહમદ (૪-૦-૨૫-૨) સૌથી સફળ બોલર હતો. રવીન્દ્ર જોડા, નૂર અહમદ અને મથીશા પથિરાનાને એક-એક વિકેટ મળી હતી, પણ મુકેશ ચૌધરી અને આર. અધિને વિકેટ નહોતી મળી.

એ અગાઉ, અહીં ચેપોક્કના એમ. એ. ચિદમ્બરમ સ્ટેડિયમમાં દિલ્હી કેપિટલ્સ (ડીસી)ના સુકાન અક્ષર પટેલે ટોસ જીતીને બેટિંગ પસંદ કરી હતી. સીએસકેના કેપ્ટન ઋતુરાજ ગાયકવાડને કોણીમાં હવે દુખાવો ન હોવાથી રાખેતામુજબ તેણે જ ટીમનું નેતૃત્વ સંભાળ્યું હતું. અગાઉ એવી ચર્ચા હતી કે ગાયકવાડ નહીં રમી શકે તો એમએસ ઘોની સુકાનની જવાબદારી સંભાળશે.

વિજય શંકર (૬૯ આગમન, ૫૪ બોલ, એક સિક્સર, પાંચ ફોર) અને લેજન્ડરી-ક્રિકેટર મહેન્દ્રસિંહ ઘોની (૩૦ આગમન, ૨૬ બોલ, એક સિક્સર, એક ફોર)ની જોડીએ વિક્રમજનક ભાગીદારી કરી હતી, પરંતુ ચેન્નઈ માટે ૧૮૪ રનનો લક્ષ્યાંક પહેલેથી જ મુશ્કેલ હતો અને છેલ્લે શંકર-ઘોનીની જોડી ચેન્નઈને વિજય અપાવવામાં નિષ્ફળ રહી હતી.

શંકર-ઘોનીની રેકોર્ડ ભાગીદારી

અક્ષર પટેલના સુકાનમાં દિલ્હીએ બેટિંગ પસંદ કર્યા બાદ ૨૦ ઓવરમાં છ વિકેટ ૧૮૩ રન કર્યા હતા. ચેન્નઈએ ૨૦ ઓવરમાં પાંચ વિકેટ ૧૫૮ રન બનાવ્યા હતા અને દિલ્હીનો પચીસ રનથી વિજય થયો હતો. શંકર-ઘોની વચ્ચે છઠ્ઠી વિકેટ માટે ૮૪ રનની ભાગીદારી થઈ હતી.

આઈપીએલમાં ચેન્નઈ વતી છઠ્ઠી વિકેટ માટેની આ સૌથી મોટી ભાગીદારી છે. તેમણે માઇક હર્સી અને એસ. બદરીનાથનો ૭૩ રનની પાર્ટનરશિપનો વિક્રમ તોડ્યો હતો.

ચેન્નઈનો ટોપ-ઓર્ડર ફ્લોપ

ચેન્નઈનો ટોપ-ઓર્ડર ફ્લોપ ન રહ્યો હોત તો આ જીત ચેન્નઈના નામે લખાઈ હોત. રાચિન રવીન્દ્ર ત્રણ રન, વેાન કોન્ને પાંચ રન અને કેપ્ટન ઋતુરાજ ગાયકવાડ પાંચ રન કરી શક્યા હતા. પાવરપ્લેની છ ઓવરની અંદર કુલ ૪૧ રનમાં ચેન્નઈની ત્રણ વિકેટ પડી ચૂકી હતી. શિવમ દુબે ૧૮ રન અને રવીન્દ્ર જોડા ફક્ત બે રન બનાવીને આઉટ થઈ જતાં બધો બોજ શંકર-ઘોનીની જોડી પર આવી પડ્યો હતો.

દિલ્હી વતી લેગ-સ્પિનર વિપ્રાજ નિગમે સૌથી વધુ બે વિકેટ લીધી હતી. મિયલ સ્ટાર્ક, મુકેશ કુમાર અને કુલદીપ યાદવે એક-એક વિકેટ લીધી હતી અને

તમામ બોલર્સે ચેન્નઈના બેટ્સમેનને અંકુશમાં રાખ્યા હતા.

રાહુલના ૫૧ બોલમાં ૭૭ રન

એ પહેલાં, મેન ઓફ ધ મેચ કેએલ રાહુલ (૭૭ રન, ૫૧ બોલ, ત્રણ સિક્સર, છ ફોર) દિલ્હીની ઇનિંગ્સનો સુપરસ્ટાર બન્યો હતો. તેના સાથી ઓપનર અને ઓસ્ટ્રેલિયાના જેક ફ્રેન્ક-મેંગર્ડે ખલીલ અહમદની પહેલી જ ઓવરમાં શૂન્યમાં વિકેટ ગુમાવી ત્યાર બાદ રાહુલે ચાર મહત્વપૂર્ણ ભાગીદારી કરીને એલએસજીને પોણાબસો ઉપરનું ટોટલ અપાવવામાં મોટું યોગદાન આપ્યું હતું.

રાહુલે અભિપ્રેક્ટ પોરેલ (૩૩ રન, ૨૦ બોલ, એક સિક્સર, ચાર ફોર) સાથે બીજી વિકેટ માટે ૩૬ બોલમાં ૫૪ રનની, કેપ્ટન અક્ષર પટેલ (૨૧ રન, ૧૪ બોલ, એક સિક્સર, બે ફોર) સાથે ત્રીજી વિકેટ માટે ૨૩ બોલમાં ૩૬ રનની, સમીર રિટઝી (૨૦ રન, ૧૫ બોલ, એક સિક્સર, એક ફોર)

દિલ્હીના પોરેલની પાટા

જોરદાર ફટકાબાજી

દિલ્હીએ બેટિંગ પસંદ કરી હતી, પણ શરૂઆતમાં જ એને ઝટકો લાગ્યો હતો. સીએસકેના પેસ બોલર ખલીલ અહમદે ઓપનર જેક ફ્રેન્ક-મેંગર્ડની વિકેટ લીધી હતી. જોકે રાહુલના નવા સાથી બેટ્સમેન અભિપ્રેક્ટ પોરેલે મુકેશ ચૌધરીની બીજી ઓવરમાં જોરદાર ફટકાબાજી કરી હતી. તેણે મુકેશ ચૌધરીના બીજાથી પાંચમા સુધીના ચાર બોલમાં (૪, ૬, ૪, ૪) ૧૮ રન બનાવ્યા હતા. ચેન્નઈની ટીમમાં બે ફેરફાર કરવામાં આવ્યા છે. ઓવર્ટનના સ્થાને વેાન કોન્નેને અને રાહુલ ત્રિપાઠીના સ્થાને મુકેશ ચૌધરીને ઘલેવનમાં સમાવવામાં આવ્યા છે.

ઘોનીનાં માતા-પિતા પહેલી વાર આઈપીએલ જોવા આવ્યા

કરોડોના લાડલા માહીની આ છેલ્લી સીઝન છે કે શું?

ચેન્નઈ: ચેન્નઈ સુપર કિંગ્સ (સીએસકે)ને પાંચ ટાઇટલ અપાવનાર મહેન્દ્રસિંહ ઘોનીની આ અંતિમ આઈપીએલ છે કે શું? તેનું ઘૂંટણ તેને બહુ સાચું ન આપતું હોવાથી તે હવે ૨૦૨૬ની આઈપીએલમાં પણ રમતો જોવા મળશે એવી સંભાવના બહુ ઓછી છે, પરંતુ તેનાં માતા-પિતા આજે પહેલી જ વાર આઈપીએલની મેચ જોવા આવ્યા એટલે ઘોનીની નિવૃત્તિની શક્યતા વધી જાય છે.

વાત એમ છે કે ઘોનીના પિતા પાનસિંહ અને માતા દેવકી દેવી ગઈ કાલે પહેલી જ વખત આઈપીએલની મેચ જોવા સ્ટેડિયમમાં આવ્યા હતા. ૨૦૦૮માં આ ટૂર્નામેન્ટ શરૂ થઈ ત્યારથી માંડીને ૨૦૨૪ સુધીની ૧૭ સીઝનમાં ક્યારેય તેઓ સ્ટેડિયમમાં નહોતાં આવ્યા, પરંતુ આ વખતે ૧૮મી સીઝનમાં ચેન્નઈની શનિવારની ચેપોક્ક ખાતેની દિલ્હી સામેની મેચ જોવા આવ્યાં.

ઘોનીની પત્ની સાક્ષી અને પુત્રી ઝિવા ઘણી વાર સ્ટેડિયમમાં મેચ જોવા આવી ચૂક્યાં છે.

દિલ્હીની શનિવારની ચેન્નઈ ખાતેની મેચ પહેલાં એક સંભાવના એવી હતી કે સીએસકેનો કેપ્ટન ઋતુરાજ ગાયકવાડ કોણીની ઈજાને કારણે નહીં રમે તો ઘોની આ

મેચ પૂરતું સુકાન સંભાળશે. બની શકે કે તેનાં માતા-પિતા તેને 'છેલ્લી વાર' ટીમનું નેતૃત્વ સંભાળતો જોવા માટે ચેન્નઈના સ્ટેડિયમમાં આવ્યા હશે.

જોકે ગાયકવાડને કોણીમાં દુખાવો નહોતો અને તેણે રમવાનું નક્કી કરી લેતાં સુકાન પણ તેણે જ સંભાળ્યું હતું અને ઘોનીએ રાખેતા મુજબ વિકેટકીર્ણિણી જવાબદારી સંભાળી હતી.

સાક્ષી-રિવાબા ચેન્નઈમાં ચમકી, પણ સીએસકેનો પરાજય જોવો પડ્યો

ચેન્નઈમાં ચેપોક્કના સ્ટેડિયમમાં ગઈ કાલે સીએસકેના એમએસ ઘોનીની પત્ની સાક્ષી (જમણેથી બીજી) અને રવીન્દ્ર જોડાની પત્ની રિવાબા (એકદમ જમણે) એ મેચ જોઈ હતી. આ જ સમયે બીજી બાજુ ઘોનીના માતા-પિતા પણ બેઠાં હતા. (પીટીઆઈ)

સીયર્સ-ડેરિલના વિક્રમો: ન્યૂ ઝીલેન્ડની પાકિસ્તાન સામે ૩-૦થી ક્લીન-સ્વીપ

માઉન્ટ મોન્ગેનુઝ (ન્યૂ ઝીલેન્ડ): માઇકલ શ્રેસવેલના સુકાનમાં ન્યૂ ઝીલેન્ડે ગઈ કાલે પાકિસ્તાનને ત્રીજી અને છેલ્લી વન-ડેમાં ૪૩ રનથી હરાવીને પ્રવાસી ટીમનો ૩-૦થી વાઇટ-વોશ કર્યો હતો. એ સાથે ક્રીવીલેન્ડ પર પાકિસ્તાન ટી-૨૦ સિરીઝ ૧-૪થી હારી ગયા બાદ હવે વન-ડે શ્રેણી ૦-૩થી હારી ગયું છે.

ન્યૂ ઝીલેન્ડનો ફાસ્ટ બોલર બેન સીયર્સ વન-ડેમાં બેક-ટુ-બેક મેચમાં પાંચ વિકેટ લેનાર પ્રથમ ક્રીવી બોલર બન્યો હતો. એ પહેલાં, ડેરિલ મિયલ વન-ડે ક્રિકેટમાં ન્યૂ ઝીલેન્ડ વતી સૌથી ઓછી ઇનિંગ્સમાં ૨,૦૦૦ રન પૂરા કરનાર બેટ્સમેન બન્યો હતો.

ન્યૂ ઝીલેન્ડે વરસાદને કારણે ૫૦-૫૦ને બદલે ૪૨-૪૨ ઓવરની મેચ થઈ ગયા પછી આઠ વિકેટ ૨૬૪ રન કર્યા હતા જેમાં કેપ્ટન માઇકલ શ્રેસવેલના ૫૯ રન હાઇએસ્ટ હતા. શ્રેસવેલે આ ૫૯ રન ૪૦ બોલમાં છ છગ્ગા અને એક ચોક્કાની મદદથી બનાવ્યા હતા. એ પહેલાં, ઓપનર રાઇસ મેરિયુએ ૫૮ રન અને ડેરિલ મિયલે ૪૩ રનનું યોગદાન આપ્યું હતું. પાકિસ્તાન વતી લેફ્ટ-આર્મ ફાસ્ટ બોલર અકીફ જાવેદે સૌથી વધુ ચાર વિકેટ અને નસીમ શાહે બે વિકેટ લીધી હતી.

પાકિસ્તાનની ટીમ ૪૦ ઓવરમાં ૨૨૧ રનના સ્કોર પર ઓલઆઉટ થઈ જતાં ન્યૂ ઝીલેન્ડનો ૪૩ રનથી વિજય થયો હતો. એકમાત્ર બાબર આઝમ (૫૦ રન, ૫૮ બોલ, એક સિક્સર, ચાર ફોર) હાફ સેન્યુરી ફટકારી શક્યો હતો.

હાર્દિકે શું કામ તિલકને રિટાયર-આઉટ કર્યો? કેમ સિંગલ દોડીને સેન્ટનરને સ્ટ્રાઇક ન આપી?: હાર્દિકે હાર બદલ જવાબદારી સ્વીકારી

લખનઉ: હાર્દિકે પંડ્યા માટે શુક્રવારનો દિવસ તેની કરીઅરમાં સુવર્ણ અક્ષરે લખાયો હોત, પરંતુ એ માટે તે પોતે જ જવાબદાર છે. હાર્દિકે બોલિંગમાં વિક્રમજનક પર્ફોર્મન્સ કર્યું હતું, પરંતુ લખનઉ સુપર જાયન્ટ્સ સામેની આ મેચની અંતિમ પળોમાં મુંબઈ ઇન્ડિયન્સને તે જિતાડી નહોતો શક્યો અને પરાજયની જવાબદારી મુક તેણે સ્વીકારી લીધી હતી.

હાર્દિકનો વિક્રમ

હાર્દિકે પંડ્યા પાંચ વિકેટ લેનાર આઈપીએલનો પ્રથમ કેપ્ટન બન્યો હતો, પણ સૂર્યકુમાર યાદવ (૬૭ રન, ૪૩ બોલ, એક સિક્સર, નવ ફોર)ની વિકેટ પડ્યા પછી મુક તે (હાર્દિકે) બેટિંગમાં આવ્યો હતો.

હાર્દિકે ૧૬ બોલમાં એક સિક્સર અને બે ફોરની મદદથી આગમન ૨૮ રન બનાવ્યા હતા પરંતુ, છેલ્લી ઓવરમાં તેણે બૂલ કરી હતી. આવેશ ખાનની ૨૦મી ઓવરમાં એમઆઈએ જીતવા ૨૨ રન કરવાના બાકી હતા.

આવેશ ખાનના ચોથા બોલમાં તે સ્કોરિંગ શોટ નહોતો મારી શક્યો. એ ડોટ બોલને કારણે એમઆઈનો પરાજય ત્યાં જ નિશ્ચિત થઈ ગયો હતો. હાર્દિકે પાંચમા બોલમાં દોડીને એક રન લીધો હતો પણ ત્યારે બહુ મોટું થઈ ગયું હતું. છઠ્ઠા બોલમાં સેન્ટનર સ્ટ્રાઇક પર હતો અને એ ડોટ બોલ બન્યો હતો. એ સાથે, લખનઉનો ૧૨ રનથી વિજય થયો હતો અને એમઆઈના નામે આ વખતે ચાર

પંતના ૧૨ લાખ રૂપિયા કપાયા, પણ રાહીને હવે 'નોટબુક સેલિબ્રેશન' વધુ મોંઘું પડ્યું!

લખનઉ: મુંબઈ ઇન્ડિયન્સ (એમઆઇ) સામે લખનઉ સુપર જાયન્ટ્સ (એલએસજી)એ શુક્રવારે હોમટાઉનમાં દિલ્હી ક્લબ મુકાબલામાં રોમાંચક વિજય મેળવ્યો, પણ એના કેપ્ટન રિષભ પંત અને આક્રમક સંભાવના સ્પિનર દિગ્વેશ રાહીને આર્થિક રીતે નુકસાન જરૂર થયું હતું. પંત એલએસજીનો કેપ્ટન હોવા બદલ તેને સ્લો ઓવર-રેટના નિયમનો ભંગ થવા બદલ ૧૨ લાખ રૂપિયાનો દંડ કરાયો હતો તેમ જ રાહીએ ફરી એકવાર હરીફ ટીમના બેટ્સમેન સાથે ગેરવર્તન કર્યું એ બદલ તેની ૫૦ ટકા મેચ ફી કાપી લેવામાં આવી હતી.

એલએસજીના સ્પિનર દિગ્વેશ રાહીને વિકેટ લીધા પછી હરીફ ટીમના બેટ્સમેનને 'નોટબુક સેલિબ્રેશન'થી સેન્ડ-ઓફ આપવાની આદત પડી છે. તેણે પહેલી એપ્રિલે પંજાબ ક્રિકેટની

મેચમાં આવ્યું હતું. શુક્રવારે રાહીએ એમઆઇના નમન ધીર સાથે એવું કર્યું હતું. નમન ધીરે ૨૪ બોલમાં ત્રણ સિક્સર, ચાર ફોરની મદદથી ૪૬ રન કર્યા હતા. રાહીએ તેને ક્લીન બોલ્ડ કર્યો અને તરત તેની તરફ દોડ્યો અને નોટબુક સેલિબ્રેશનથી તેને સેન્ડ-ઓફ આપી હતી. રાહીની આ બીજી કસૂર હોવાથી તેની ૫૦ ટકા મેચ ફી કાપી લેવામાં આવી હતી. તેના નામે હવે બે ડીમેરિટ પોઈન્ટ થયા છે.

ભૂલ થઈ ગઈ હોવાનું ખુદ જૈનાચાર્યે જ કબૂલેલું

દુરાચારના આક્ષેપોથી ઘેરાયેલા જૈન સાધુને સંસારમાં ધકેલવાનો ફેસલો દસ દિવસ પછી કરશે
જૈન સાધુ પર દુરાચારના આક્ષેપો પછી તેમના પર મુકાયા અનેક અંકુશો

શું છે આખું પ્રકરણ...
 જૈનાચાર્ય સાગરચન્દ્રસાગરના તેમના જ સંવાદાની બે સાધ્વી અને એક શ્રાવિકા સાથેના અશ્લીલ ફોટો વાયરલ થતાં જૈન સમાજમાં સોપો પડી ગયો છે. જૈન સમાજના અમુક લોકોએ સાગરચન્દ્રસાગરને પાલિતાણામાં સાંસારિક વસ્ત્રો પહેરાવી દેવાનો તાજેતરમાં પ્રયત્ન પણ કર્યો હતો. સાગરચન્દ્રસાગરના ગુરુ અશોકચન્દ્રસાગરે તેમને નિર્દોષ જાહેર કર્યાં છે. જો કે આ નિર્ણયથી અસંતુષ્ટ થયેલા અમદાવાદના એક અગ્રણી કોર્ટમાં જવાની તૈયારી કરી રહ્યા છે. બીજી તરફ આ બન્ને સાધ્વી અત્યારે ક્યાં છે એની ખાસ કોઈને ખબર નથી.

મુંબઈ: દુરાચારના ગંભીર આક્ષેપોથી ઘેરાયેલા જૈનાચાર્ય સાગરચન્દ્રસાગર મહારાજના મોબાઈલ ફોનમાંથી એમની એક યૂસ્ટ અનુચારી મહિલાએ અશ્લીલ તસવીરો પોતાના ફોનમાં ફોરવર્ડ કરેલી. તનુશ્રી (નામ બદલ્યું છે) નામની આ મહિલાનો મુંબઈ સમાચારે સંપર્ક કર્યો અને આખા પ્રકરણની વિગતવાર ચર્ચા કરી. પ્રસ્તુત છે તનુશ્રી સાથે થયેલી વાતચીતના અંશ :-

* મુંબઈ સમાચાર : તમે જૈનાચાર્ય સાગરચન્દ્રસાગરના સંપર્કમાં કઈ રીતે આવ્યાં?

તનુશ્રી : ૨૦૦૫માં ભાઈદરમાં તેમનો ચાતુર્માસ હતો ત્યારે હું તેમને પહેલીવાર મળેલી. ત્યારે મારા મેરેજ પણ થયાં નહોતાં અને ધર્મની ખાસ ગતાગમ પણ નહોતી. એ પછી દોઢ વર્ષ સુધી એમની સાથે કોઈ કોન્ટેક્ટ નહોતો. દોઢ વર્ષ બાદ અમારા રહેણાંક સંકુલમાં જ એમનો ચાતુર્માસ હતો અને ધર્મમાં હવે મને રસ પણ પડવા લાગ્યો હતો. હું તેમને મળતી અને ધીરે ધીરે તેમના પ્રભાવમાં આવી ગઈ. એ ધર્મ અને સારા સંસ્કારોની વાત કરતા. ઘરોબો થઈ ગયેલો એટલે હું પણ મારા ઘરની વાતો કરતી. વાસ્તવમાં બધી ચર્ચા સંદેર નોર્મલ જ હતી. લગ્ન પછી પણ હું એમને મળતી. મને એ જાણ આપતા અને એ હું કરતી. મને પણ જીવનમાં ફરક લાગવા માંડ્યો. વાલકેશ્વર અને પ્રાર્થના સમાજમાં એમનો ચોમાસુ હતો ત્યાં પણ હું પતિની સાથે મળવા જતી.

* મુંબઈ સમાચાર : તમારી સાથે એમનો વ્યવહાર કેવો હતો?

તનુશ્રી : એમનો વ્યવહાર મારી સાથે એકદમ નોર્મલ જ હતો. ક્યારેય ખરાબ વર્તન કર્યું નથી. તેમને દરેક વસ્તુના લોકો મળવા આવતા. ક્યારેય કોઈ સાથે અજુગતું વર્તન કર્યું હોવાની ખબર પડી નથી. વિદેશમાં રહેતી એક શ્રાવિકા તેમને નિયમિત મળવા આવતી. જોકે કંઈ એવી ખરાબ હરકત મેં જોઈ નહોતી.

* મુંબઈ સમાચાર : તમારી પાસે અશ્લીલ ફોટો ક્યારે અને કેવી રીતે આવ્યાં?

તનુશ્રી : માર્ચ ૨૦૨૪ની વાત છે. વસઈમાં હાઈવે પાસે એક કારનામાનાં પંચઘાતુમાંથી ભગવાન ની મૂર્તિ ઢાળવાની પ્રક્રિયા ચાલતી હતી. હું પણ ત્યાં હતી. મારો દસ વર્ષથી એમની સાથે સંબંધ હતો એટલે સાગરચન્દ્રસાગરનો મોબાઈલ મારા હાથમાં આવ્યો. ઝીરો, ઝીરો, ઝીરો પાસવર્ડ નાખવાનો તુકો અજમાવ્યો તો લોક ખૂલી ગયું. ગેલેરીમાં ગઈ તો ત્યાં બે સાધ્વી અને એક શ્રાવિકા સાથેના ૨૫-૨૭ જેટલા ફોટો હતા અને બે વીડિયો હતા. આ બધા ફોટા અને વીડિયો મેં મારા ફોનમાં ચૂપચાપ ફોરવર્ડ કરી દીધા.

* મુંબઈ સમાચાર : સાગરચન્દ્રસાગરને ખબર પડી?

તનુશ્રી : ફોટા અને વીડિયો ફોરવર્ડ કર્યા બાદ મેં ચૂપચાપ ફોન એની જગ્યાએ મૂકી દીધી. એમને ખબર ન પડી. જોકે એ ફોટા અને વીડિયો જોઈ મારી તબિયત બગડી ગઈ. અશ્લીલ ફોટોમાં બે સાધ્વી હતી અને એક શ્રાવિકા હતી. હું ડિપ્રેશનમાં જતી રહી. નવેક મહિના સુધી હું એમને મળી જ નહીં. હું પાલિતાણા પણ ગઈ હતી, પણ એમને મળવાનું મેં ટાળેલું. એમનો ફોન આવતો, પણ હું એમની પાસે સતત ખુલાસો જ માગતી.

* મુંબઈ સમાચાર : કોણ બે સાધ્વી હતી?

તનુશ્રી : ફોટો મારા હાથમાં આવ્યા એ બાદ આ બે સાધ્વી કોણ છે એની તપાસ શરૂ કરી. તપાસમાં બન્ને સાધ્વીના ચરિત્ર વિશે ખરાબ અભિપ્રાય મળ્યા. આમાંની એક સાધ્વીએ જ્યારે હું મળવા ગઈ ત્યારે એણે મારા ગાલ પર હાથ રાખેલો. મારા મતે આ બેડ ટચ હોવાનું મને ફીલ થયું. વાસ્તવમાં મારી મોટી દીકરીને હું દીક્ષા અપાવવાની હતી, પણ ફોટો હાથમાં આવતા મેં હવે વિચાર બદલી નાખ્યો છે. સાધ્વીઓને મેં જ્યારે ફોટો વિશે પૂછ્યું તો એમણે મને એમ કહ્યું હવે અમે સાગરચન્દ્રસાગરના કોન્ટેક્ટમાં નથી.

* મુંબઈ સમાચાર : તમે આ ફોટોનું શું કર્યું ?

તનુશ્રી : એક વર્ષથી આ બધા ફોટો મારી પાસે હતા. એકવાર એમાનો એક ફોટો મેં બેમાંથી એક સાધ્વીના બહેનને વોટ્સએપ પર મોકલાવેલો. એણે જોયો કે તરત જ મેં ડીલિટ કરી નાખેલો. વિદેશથી જે શ્રાવિકા મળવા આવતી એને મેં બધા ફોટા મોકલાવેલા, પણ એણે મને એમ કહ્યું કે આ બધી વાતોમાં મને રસ નથી.

બુકમાયશોના પ્લેટફોર્મ પરથી કુણાલ કામરાની બાદબાકી

આવો દાવો શિવસેનાએ કર્યો પણ બુકમાયશોની હાલ ચુપકીટી

મુંબઈ: બુકમાયશોએ પોતાના પ્લેટફોર્મ પરના સેલ અને આર્ટિસ્ટ લિસ્ટમાંથી વિવાદારપદ સ્ટેન્ડ-અપ કોમેડિયન કુણાલ કામરાને કાઢી નાખ્યો છે, એવો દાવો શિવસેનાના કાર્યકર રાહુલ કનાલે શિવસેનાને કર્યો હતો.
 નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેની શિવસેનાના સોશયલ મીડિયાના ઇન્ચાર્જ કનાલે બુકમાયશોના સીઇઓ આશિષ હેમરજનીનો શુદ્ધ મનોરંજનની યાદીમાંથી આવા કલાકારને દૂર કરવા માટે આભાર માન્યો હતો.
 બુકમાયશોની ટીમનો સંપર્ક સાધતા તેઓએ હાલમાં આ અંગે કંઈ પણ કહેવાનો ઇન્કાર કર્યો હતો.
 'તમારા વેચાણ અને પ્રમોશનની લિસ્ટમાંથી આવા કલાકારને દૂર કરવા માટે હું તમારો આભાર વ્યક્ત કરું છું. આ સિવાય સર્ચ ઇન્ડેક્સમાંથી પણ તેને કાઢી મૂકવા માટે આભાર. તમે શાંતિપ્રિય છો અને એ જ સમયે અમારી લાગણીનું સન્માન પણ તમે કર્યું છે', એમ કનાલે હેમરજનીને પત્ર લખીને તેમનો આભાર માન્યો હતો.
 મુંબઈગરાઓ દરેક પ્રકારની કળાને પ્રેમ અને તેમાં વિશ્વાસ કરે છે, પરંતુ વ્યક્તિગત એજન્ડાવાળી કલાને (જુઓ પાનું ૪) >>>

પશ્ચિમ રેલવે ૧૨ ડબ્બાની ૧૦૦ ટ્રેનસેવા ૧૫ ડબ્બાની

મુંબઈ: પશ્ચિમ રેલવે વર્ષના અંત સુધીમાં ૧૦૦ જેટલી ૧૨ ડબ્બાની લોકલ ટ્રેન સેવાને ૧૫-ડબ્બાની સેવામાં રૂપાંતરિત કરે તેવી શક્યતા છે. આ પગલાનો હેતુ દૈનિક મુસાફરો માટે વધુ બેઠક ક્ષમતા અને આરામદાયક મુસાફરીની વ્યવસ્થા કરવાનો છે.
 એક અહેવાલ અનુસાર પશ્ચિમ રેલવેના એક વરિષ્ઠ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે ૧૫ ડબ્બાની ટ્રેનો વધારવાથી મુસાફરોને જરૂરી રાહત મળશે. તેમના આરામ અને સુવિધા બંનેમાં વધારો થશે. ગિરદીના સમયમાં ભરચક ટ્રેનોમાં મુસાફરી કરવામાં મુસાફરો અનેકવાર અગવડ અનુભવે છે.
 પશ્ચિમ રેલવેએ ૨૮ જૂન, ૨૦૨૧ના દિવસે અંધેરીથી વિરાર સુધીના પશ્ચિમી માર્ગની ધીમી લાઇન પર ૧૫ ડબ્બાની લોકલ ટ્રેન શરૂ કરી હતી. હાલમાં દરરોજ અંદાજે ૧.૨૫૦ લોકલ ટ્રેન કાર્યરત છે. તેમાંથી ૧૫ ડબ્બાની ૭૯ ટ્રેન છે, જ્યારે બાકીની ૧૨ ડબ્બાની છે.

સંપૂર્ણ રાજકીય સન્માન સાથે મનોજ કુમારના અંતિમસંસ્કાર

મુંબઈ: 'ઉપકાર' અને 'કાંતિ' જેવી ફિલ્મોમાં દેશભક્તિના નાયકોના ચિત્રણ માટે 'ભારત કુમાર'ના નામથી જાણીતા મનોજ કુમારના શનિવારે અહીં સંપૂર્ણ રાજકીય સન્માન અને ત્રણ તોપોની સલામી સાથે અંતિમ સંસ્કાર કરવામાં આવ્યા હતા. જુહાપુરા પવન હંસ સ્મશાન ગુહમાં હાજર મનોરંજન ઉદ્યોગની અગ્રણી હસ્તીઓમાં મેગાસ્ટાર અમિતાભ બચ્ચન અને પીઠ પટકથા લેખક સલીમ ખાનની હાજરી હતી.

અંતિમ સંસ્કાર સવારે લગભગ ૧૧:૩૦ વાગ્યે શરૂ થયા હતા અને દિવંગતના બે પુત્રો - વિશાલ અને કુણાલ - એ અંતિમ દીધો હતો. ૮૭ વર્ષના મનોજ કુમારનું ઉંમર સંબંધિત સમસ્યાઓને કારણે કોલિકાબને ધીરુભાઈ અંબાણી હોસ્પિટલમાં અવસાન થયું હતું.
 રાજ બબ્બર, અભિષેક બચ્ચન, જિમી શેરગિલ, અરબાજ ખાન, સુભાષ ઘઈ, અનુ મલિક, ગાયદે ખાન, પ્રેમ ચોપડા, રાજપાલ યાદવ, રણજીત અને સુનીલ દર્શન પણ અંતિમ સંસ્કાર વખતે હાજર હતા. અંતિમસંસ્કાર બાદ બચ્ચન પુત્ર અભિષેક સાથે અને પોતાના પુત્ર અરબાજ સાથે આવેલા ખાને કુમારના પરિવારને આશ્વાસન આપ્યું હતું.
 પીઠ અમિતાભ-રાજકારણી રાજ બબ્બરે ૧૯૯૯માં 'શહીદ ઉધમ સિંહ' પર કામ કરવાનું શરૂ કર્યું ત્યારે મનોજ કુમારના આશીર્વાદ લીધા હતા એ યાદ કરી જણાવ્યું હતું કે 'ભારતીય ફિલ્મ ઉદ્યોગે એક ક્રિમી રત્ન ગુમાવ્યું છે.'
 મનોજ કુમારના જુલુ સ્થિત નિવાસસ્થાને તેમની યુવાનીનો ફોટોગ્રાફ પ્રવેશદ્વાર પર મૂકવામાં આવ્યો હતો જેથી દરેક જણ આદર વ્યક્ત કરી શકે. (પીટીઆઈ)

જબરી ફજેતી: રાજ્યકક્ષાના ગૃહ પ્રધાનનો મોબાઈલ ચોરાયો

બીડ: રાજ્યકક્ષાના ગૃહ પ્રધાન યોગેશ કદમની સુરક્ષાવ્યવસ્થાની ફજેતી કરતી ઘટના બીડ જિલ્લામાં બની હતી. પોલીસના ચોપતા બંદોબસ્ત અને મીડિયાના કેમરા સામેથી ચલાક ચોર કદમનો મોબાઈલ ફોન ચોરી રુકુચકર થઈ ગયો હતો. આ ઘટનાને પગલે વિરોધ પક્ષે સુરક્ષાવ્યવસ્થાની ટીકા કરી હતી.
 મળતી માહિતી અનુસાર યોગેશ કદમ શુક્રવારે બીડની મુલાકાતે ગયા હતા. કદમ મસ્જાજોગ ગામમાં સંતોષ દેરામખના પરિવારને સાંવના આપવા ગયા હતા. તેમણે સુરક્ષામાં તહેનાત પોલીસ અધિકારીઓ પણ તેમની સાથે હતા.
 કહેવાય છે કે પોલીસ સુરક્ષા અને મીડિયાના પ્રતિનિધિઓની હાજરી વચ્ચે કોઈએ કદમનો મોબાઈલ તફાળ્યો હતો. મોબાઈલ ગુમ હોવાની જાણ થતાં જ શોધખોળ શરૂ થઈ હતી. શોધ ચલાવ્યા છતાં મોબાઈલની કોઈ ભાગ ન મળતાં સુરક્ષા માટે હાજર પોલીસ માટે તો જાણે કુળી મરવા જેવી બીના હતી.
 આ પ્રકરણે કેજ પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ નોંધવામાં આવી હતી. ખુદ રાજ્ય કક્ષાના ગૃહ પ્રધાને મોબાઈલ ચોરીની ફરિયાદ કરવી પર તે ગુહ ખાતા માટે શરમજનક બાબત હોવાની ટીકા કરાઈ હતી. દરમિયાન કદમના કાર્યાલયમાંથી ખુલાસો કરાયો હતો કે જે મોબાઈલ ચોરાયો તે યોગેશ કદમનો નહીં, પણ તેમની સાથેની એક વ્યક્તિનો હતો. જોકે કદમની હાજરીમાં પોલીસની નજર સામેથી તેમની નજીકની વ્યક્તિનો મોબાઈલ ચોરાય તે પણ કાયદા-વ્યવસ્થા સામે સવાલ ઊભો કરનારી ઘટના હોવાનું કહેવાય છે.

ધનંજય મુંડેને ઝટકો: પહેલી પત્નીને ભરણપોષણ આપવાના આદેશ સામેની અરજી કોર્ટે ફગાવી

મુંબઈ: પ્રથમ પત્ની હોવાનો દાવો કરનાર મહિલાને ભરણપોષણ ચૂકવવાના મેજિસ્ટ્રેટના વચગાળાના આદેશ સામે એનસીપીના નેતા અને મહારાષ્ટ્રના ભૂતપૂર્વ પ્રધાન ધનંજય મુંડેની અરજી સેશન્સ કોર્ટે શનિવારે ફગાવી દીધી હતી.
 એનસીપીના નેતા ધનંજય મુંડેએ પોતાની અરજીમાં દાવો કર્યો હતો કે તેમણે અરજદાર મહિલા કુણા મુંડે સાથે ક્યારેય લગ્ન કર્યા નહોતા. મેજિસ્ટ્રેટે પોતાના મગજનો ઉપયોગ કર્યો નહોતો અને અત્યાચારી આદેશ આપ્યો હતો, એવી દલીલ પણ તેમણે અરજીમાં કરી હતી.
 બાન્દ્રા મેજિસ્ટ્રેટ કોર્ટે યોથી ફેબ્રુઆરીએ ધનંજય મુંડેને કુણાને દર મહિને ૧,૨૫,૦૦૦ રૂપિયા અને તેની દીકરીને મહિનાના ૭૫,૦૦૦ રૂપિયા ભરણપોષણ આપવાનો વચગાળાનો આદેશ આપ્યો હતો.
 કુણાને ૨૦૨૦માં ધનંજય મુંડે સામે ઘરેલું હિંસાનો કેસ કરી ભરણપોષણની માગણી કરી હતી. તેના પર મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા હજી સુધી કોઈ નિર્ણય લેવાયો નથી. (પીટીઆઈ)

રામનવમીએ પોલીસ સર્ટક, પ્રજાના શ્વાસ અદધર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: ગયા વર્ષે રામનવમીની ઉજવણી દરમિયાન બનેલી તંગદિલીભરી ઘટનાઓ અને વક્ક ખરડાના વિરોધને જોતાં મુંબઈ પોલીસ અલ્ટર્ટ મોડ પર હોવાનું કહેવાય છે. નાગપુરમાં હિંસા અને પછી ગૂંચવણની કમળા યાત્રા વખતે મલાડની પટાણવાડીમાં થયેલા વિંગાણાને પગલે પોલીસે શહેરમાં ચોપતા
 બંદોબસ્ત ગોઠવી દીધો હતો. સંવેદનશીલ વિસ્તારો પર ખાસ નજર રાખીને વધારાની સુરક્ષા ગોઠવવામાં આવી હોવાનું કહેવાય છે. લોકોમાં શ્વાસ પણ અદધર છે કે આ દિવસ શાંતિથી નીકળી જાય.
 શહેરના અમુક વિસ્તારોમાં રામનવમીની ઉજવણી નિમિત્તે (જુઓ પાનું ૪) >>>

પુણેમાં પ્રસૂતાના મૃત્યુનો કેસ દોષીઓને સજા થશે જ
 મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ આકરાપાણીએ: દીનાનાથ મંગેશકર હોસ્પિટલને ડહાપણની દાઢ આવી ને જાહેરાત કરી કે હવે ઈમર્જન્સી કેસમાં ડિપોઝિટ નહીં માગે

Radhe GOA
 Tours & Travels
 5N/6D, Tour to North and South GOA
 એ.સી. કીલ્લક રૂમ, એ.સી. ટુર બસ,
 નાસ્તો, રાત્રી ભોજન,
 સ્વો પાર્ક, વેસ મ્યુઝિયમ, સોફ્ટીન-શો શિફ્ટ,
 કેસીનો તેમજ કુઝ પ્રવેશ ફી,
 ચોરાઓ વધુ લેખ દુધ સમય વોર ફ્રેશ સ્નેક ટુર પેકેજ
 Tour Cost - 37,500/- Per Person
 Air Ticket Included
 BOOK NOW 7862861025

PAC n DELIVER
 INTERNATIONAL COURIER
 Send parcels to your Children & loved ones in CANADA, UK, USA & WORLD WIDE including Garments, Farsan, Chocolates, Sweets, Gifts, Eatables, Medicines & any permissible item & get benefited with SPECIAL rates.
 Contact : Mr. ANUJ SANGOL
8879991866
 Email - sales@pacndeliver.com
 "20 Yrs of Quality Service"